

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA GOSPIĆA u razdoblju od 2015. do 2019. godine

I. POLAZIŠTA

1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je jedini i osnovni dokument kojim se prati stanje u prostoru na prostoru Grada Gospića.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje.

Zadnje "Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu na području Grada Gospića" (Službeni vjesnik Grada Gospića, broj 02/15 od 10.03.2015. godine) Grad Gospić donio je 2015. godine za četverogodišnje razdoblje, a na temelju Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12). U međuvremenu su doneseni novi zakoni i propisi koji bitno utječu na formiranje uvjeta za prostorni razvoj i načine korištenja prostora.

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) izrađuje se temeljem "Zakona o prostornom uređenju" (Narodne novine, 153/13, 65/17, 114/18 i 39/19; u daljnjem tekstu: Zakon) i prema "Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru" (Narodne novine, 48/14 i 19/15; u daljnjem tekstu: Pravilnik), kao dokument praćenja stanja u prostoru za period od četiri godine.

Prema članku 40. Zakona, Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Zakonom je propisana obveza izrade Izvješća za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru.

Obzirom na navedeno Grad Gospić je naručio izradu Izvješća.

Izvješće, sukladno članku 5. Pravilnika sadrži:

- I. POLAZIŠTA,
- II. ANALIZU I OCJENU STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA,
- III. ANALIZU PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA
- IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI.

Ovo Izvješće obuhvaća razdoblje od 2015. do 2019. godine.

3. Osnovna prostorna obilježja Grada Gospića

Novim teritorijalnim ustrojstvom Republike Hrvatske formirano je na dijelu prostora bivše općine Gospić (unutar Ličko-senjske županije) novo područje Grada Gospića, kao jedna od tri novonastalih jedinica lokalne samouprave unutar tog područja. Po svom prostornom položaju u granicama Ličko-senjske županije Grad Gospić zauzima dio njenog središnjeg prostora, pri čemu svojim zapadnim rubom graniči s Gradom Senjom, sjevernim rubom s Općinom Perušić, istočnim rubom s Općinom Udbina, Općinom Lovinac i Općinom Plitvička jezera, te južnim rubom s Općinom Karlobag.

Predmetno područje Grada Gospića određeno je "Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj" (Narodne novine, 10/97.) kojim su u članku 14., u okvirima Ličko-senjske županije, određeni gradovi odnosno naselja koja ulaze u njihov sastav. Tako je područje Grada Gospića utvrđeno kao prostor jedinice lokalne samouprave na nivou Grada s ukupno 51 naselja: Aleksinica, Barlete, Bilaj, Brezik, Brušane, Budak, Bužim, Debelo Brdo I, Debelo Brdo II, Divoselo, Donje Pazarište, Drenovac Radučki, Gospić, Kalinovača, Kaniža Gospićka, Klanac,

Kruščica, Kruškovac, Kukljić, Lički Čitluk, Lički Ribnik, Lički Osik, Lički Novi, Mala Plana, Medak, Mogorić, Mušaluk, Novoselija, Novoselo Trnovačko, Novoselo Bilajsko, Ornice, Ostrvica, Oteš, Pavlovac Vrebački, Počitelj, Podastrana, Podoštra, Popovača Pazariška, Rastoka, Rizvanuša, Smiljan, Smiljansko polje, Široka Kula, Trnovac, Vaganac, Velika Plana, Veliki Žitnik, Vranovine, Vrebac, Zavođe, Žabica.

“Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj” (Narodne novine, 86/06.) naselje Novoselija je ukinuto s popisa naselja.

Prosječna udaljenost naselja od administrativnog središta iznosi 13,27 km. Administrativno središte Grada Gospića nalazi se u istoimenom naselju Gospić.

Tablica 1. Popis naselja Grada Gospića 2017. godine

NASELJE	POVRŠINA NASELJA (ha)
1 ALEKSINICA	1.323,00
2 BARLETE	1.485,00
3 BILAJ	1.050,00
4 BREZIK	590,00
5 BRUŠANE	3.540,00
6 BUDAK	513,00
7 BUŽIM	3.926,00
8 DEBELO BRDO 1	294,00
9 DEBELO BRDO 2	146,00
10 DIVOSELO	4.807,00
11 DONJE PAZARIŠTE	349,00
12 DRENOVAC RADUČKI	1.274,00
13 GOSPIĆ	2.068,00
14 KALINOVAČA	1.643,00
15 KANIŽA GOSPIĆKA	253,00
16 KLANAC	1.171,00
17 KRUŠČICA	1.043,00
18 KRUŠKOVAC	839,00
19 KUKLJIĆ	3.575,00
20 LIČKI ČITLUK	2.926,00
21 LIČKI NOVI	1.204,00
22 LIČKI OSIK	1.540,00
23 LIČKI RIBNIK	1.550,00
24 MALA PLANA	913,00
25 MEDAK	3.389,00
26 MOGORIĆ	5.417,00
27 MUŠALUK	1.775,00
28 NOVOSELO BILAJSKO	817,00
29 NOVOSELO TRNOVAČKO	213,00
30 ORNICE	299,00
31 OSTRVICA	2.578,00
32 OTEŠ	1.697,00
33 PAVLOVAC VREBAČKI	1.316,00
34 POČITELJ	8.591,00
35 PODASTRANA	1.358,00
36 PODOŠTRA	374,00
37 POPOVAČA PAZARIŠKA	970,00
38 RASTOKA	332,00
39 RIZVANUŠA	896,00

40	SMILJAN	1.959,00
41	SMILJANSKO POLJE	1.697,00
42	ŠIROKA KULA	8.818,00
43	TRNOVAC	2.837,00
44	VAGANAC	834,00
45	VELIKA PLANA	6.076,00
46	VELIKI ŽITNIK	903,00
47	VRANOVINE	279,00
48	VREBAC	5.035,00
49	ZAVOĐE	127,00
50	ŽABICA	31,001
UKUPNO:		96.920,00

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Ukupna površina Grada Gospića iznosi 969,20 km² (96.920,0 ha)¹ i obuhvaća područje orijentacijskih dimenzija prosječne širine u smjeru istok - zapad od 30 - 39 km te prosječne dužine u smjeru sjever - jug od 27 - 39 km.

U odnosu na prostor Županije s veličinom od 5350,5 km², područje Grada Gospića s površinom 969,20 km² čini 18,1% površine Županije. Ličko-senjska županija sastoji se od 12 jedinica lokalne samouprave (4 grada i 8 općina) pri čemu je Grad Gospić po svojoj površini na prvom mjestu po veličini unutar Ličko-senjske županije.

Grad Gospić površinom je i najveći grad u Republici Hrvatskoj te predstavlja urbano, kulturno, gospodarsko i razvojno središte Ličko-senjske županije.

Na tom prostoru prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011. godine živi 12.745 stanovnika. S prosječnom gustoćom naseljenosti od 13,18 stanovnika/km² Grad Gospić se nalazi malo iznad županijskog prosjeka od 12 stanovnika/km², no znatno ispod prosjeka RH (75,7 stanovnika/km²) čime se svrstava među najrjeđe naseljene prostore Hrvatske.

Geografski položaj

Značaj prostornog položaja Grada Gospića unutar granica Ličko-senjske županije proizlazi iz lokacije na važnim prometnim i infrastrukturnim pravcima države i županije. Područjem Gospića prolazi prometna infrastruktura državnog i županijskog značaja: željeznička pruga M604 za međunarodni promet Oštarije – Gospić – Knin – Split, državne ceste D-50, D-25, D-534 i autocesta Zagreb - Split, koje predstavljaju dio prometne okosnice od posebnog državnog značaja radi povezivanja središnjeg i južnog dijela Hrvatske. Takav položaj Grada Gospića na trasama važnih cestovnih i željezničkih prometnih pravaca unutar Ličko-senjske županije pruža Gospiću povoljne predispozicije za održiv urbani razvoj i gospodarski napredak grada.

Reljef

Jednu od specifičnosti prostora Grada Gospića predstavlja reljef koji se kao ograničavajući faktor iskazuje ne samo direktno u odnosu na mogućnosti korištenja prostora već i indirektno kroz djelovanje na klimatske i hidrografske i druge faktore.

Glavnu karakteristiku reljefa Grada Gospića čine brdsko planinsko područje Velebita i ravničarsko područje Ličkog polja kao jedne od najvećih zavala Ličke regije, smještene između padina Velebita i Ličkog sredogorja. Ta je zavala raščlanjena nizom polja i krških uzvišenja, a najveće od njenih polja je Ličko polje, najveće polje u kršu na području Hrvatske. Ova zavala nije jedinstvena (kontinuirana) poljska zaravan, već se sastoji od većeg broja manjih polja (Pazariško, Smiljansko, Bilajsko, Ribničko, Medačko, Ostrvičko i Osičko - Široko Kulsko polje) okupljenih pod zajedničkim nazivom Ličko polje.

Karakteristike reljefa imale su znatnog utjecaja na korištenje prostora, kako u pogledu namjene površina (poljoprivreda, šumarstvo, područja naselja), tako i u lociranju postojećih i budućih prometnih pravaca na području Grada Gospića.

¹ Podaci o površini Grada Gospića i površinama naselja u Gradu preuzeti su iz PPUG Gospića iz 2005. godine; prilikom izrade Strategije razvoja grada Gospića za razdoblje 2016. - 2020. godine dobiven je podatak da je površina Grada 966,87 km² no kako nisu poznati ažurirani podaci o površinama naselja, u Izvješću su se koristili podaci iz PPUG Gospića

Klima

Prema Köpenovoj klasifikaciji klima najveći dio Srednje Like sa središnjom zaravni Ličkog polja ima obilježje Cfsbx klima. To su umjereno vlažne klime kod kojih je prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca niža od -3°C , dok su ljeta relativno svježija s mjesečnom temperaturom najtoplijeg mjeseca ispod 22°C . Najsušni dio godine pada u toplo godišnje doba, a ima dva maksimuma oborina: primarni u kasnu jesen i sekundarni početkom toplog dijela godine.

Viši dijelovi Velebitskog okvira iznad 1200 m imaju obilježja D klime, odnosno borealnih ili subartičkih klima. Osnovne su karakteristike tog tipa klime da je prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca niža od -3°C , a temperatura najtoplijeg mjeseca iznad 10°C , te postoji i toplo ljeti i oštra zima. Temperatura najtoplijeg mjeseca je ispod 22°C , ali su ipak 4 mjeseca s temperaturom iznad 10°C . Tlo je prekriveno dugotrajnim snježnim pokrivačem. Oborine su prilično jednako razdijeljene na cijelu godinu, ali najsušni dio godine pada u toplo godišnje doba. Glavni maksimum pojavljuje se u jesen (studenj), a sporedni u proljeće (travanj).

No, postojanje čak tri varijeteta klime, dva tipa i jedan podtip, na relativno malom prostoru upućuje da su pojedini klimatski elementi znatno modificirani oblikom i smještajem reljefne zavale u kontinentalnom zaleđu Velebita, blizinom mora (8-17 km udaljenosti zračnom linijom) i visinskim položajem dna zavale (od prosječno 480 m.n.v. u Lipovom polju, do 570 m na središnjoj zaravni Ličkog polja. Viši dijelovi srednjeg i južnog Velebita prosječno godišnje prime iznad 2500 mm, a opadanjem nadmorske visine prema unutrašnjosti količina oborina se smanjuje.

Za Liku su karakteristične velike snježne oborine, pa je snijeg važan klimatski element. Ima pozitivan agroklimatski učinak (štiti ozime usjeve od hladnoće), međutim, stvara i velike teškoće u prometnom, prvenstveno cestovnom povezivanju preko ovog prostora. Pouzdaniju sliku o snježnim oborinama daju pokazatelji meteorološke stanice Gospić: broj dana s padanjem snijega (prosječno iznosi 30 dana), vremenski raspon od srednjeg prvog do srednjeg posljednjeg dana s padanjem snijega (iznosi čak 163 dana) i, osobito važan, srednji broj dana sa snježnim pokrivačem na tlu (prosječno godišnje 55 dana).

Visina snijega i niske temperature u Srednjoj Lici dosežu visoke ekstremne vrijednosti. Zimi se ovdje akumuliraju hladne zračne mase (polarne, a rjeđe i arktičke) koje iz sjeveroistočne Europe struje prema Mediteranu. Tada su temperature veoma niske (u veljači 1956. g. u Gradu Gospiću je zabilježen apsolutni minimum od $-33,5^{\circ}\text{C}$).

Tla

Kao rezultat reljefa odnosno njegovog formiranja i nabiranja, kao i razvijanja vertikalnim tektonskim pokretima, nastala je današnja geološka struktura terena na području Grada Gospića. Tako je jugozapadni blok Velebita građen s dolomitima i vapnencima, središnji ravničarski prostor oko rijeke Like čine jelar naslage (vapnenački klastiti), dok je sjeveroistočni pojas (područje sredogorja) formiran u kombinaciji vapnenaca i vapnenaca s dolomitima.

Na prethodno spomenutom području Velebita zastupljene su naslage srednjeg i gornjeg trijasa. Naslage srednjeg trijasa imaju relativno veliku rasprostranjenost duž čitavog trupa Velebita, a sastavljene su od vapnenaca i dolomita. Posebno valja istaknuti klastite, koji se pojavljuju u području Donjeg Pazarišta. Debljina naslaga srednjeg trijasa iznosi od 400-800 m. Debljina naslaga gornjeg trijasa iznosi oko 300 m. Sedimenti jure su u karbonatnom razvoju, samo s pojavom laporovitih vapnenaca u najvišem dijelu lijasa i ponegdje u malmu. Na ovom području se sedimenti jure javljaju u lijasu, dogeru i malmu, a prate pružanje masiva Velebita i kontinuirano se nastavljaju na trijasku dolomite.

Područje krede obuhvaća čitav sjeveroistočni dio Grada Gospića od doline rijeke Like do granica Grada Gospića. Kredne naslage su također karbonatne s prevladavajućim vapnenačkim brečama u donjoj kredi i veoma okršenim vapnencima u donjoj kredi. Područje paleogena obuhvaća pojas koji prati vodotok rijeke Like s pružanjem u pravcu zapada preko Kosinjskog Bakovca. U sastav paleogenskih naslaga ulaze jelar naslage koje se sastoje od mjestimično i preko 300 m debelog sloja vapnenačkih klastita s djelomičnim laporovito-glinovitim interkalacijama, a čine manje vodopropusnu sredinu od ostalih vapnenačkih naslaga. Sedimenti kvartara javljaju se u poljima i depresijama a sastoje se od pijeska, šljunka, ilovača, crvenice, sedre, treseta i aluvijalnog nanosa, a na području Grada Gospića locirani su na mjestima velikih polja na području Pazarišta, Smiljanskog i Divoselskog polja kao i čitavog ravničarskog prostora od Gospića do Metka.

Promatrajući ovo područje sa stajališta tektonskih karakteristika, mogu se uočiti tektonske cjeline za koje se pretpostavlja da uvjetuju i određene hidrogeološke i seizmičke odnose. Prvo se područje pruža od Bakovca do Gračačkog polja, prateći na neki način centralni prostor polja, a nalazi se između dvaju regionalnih dislokacija, obilježenih jelar naslagama, te je uzdužno podijeljena u dva

dijela na masiv Velebita koji predstavlja jugozapadni dio velike Bore, i izduženi dio terena izgrađenog od karbonatnih sedimenata jure i krede koje čini sjeveroistočno područje.

Hidrogeološke karakteristike prostora ovise o propusnosti geoloških slojeva gdje dolomiti i vapnenci čine djelomično propusne naslage dok dobro propusne stijene sadrže vapnence, vapnenačke breče, te vapnence i dolomite u izmjeni. Kao djelomično nepropusne naslage, javljaju se one s učešćem glinovite komponente te se propusnost u ovim naslagama smanjuje većim učešćem glinovite komponente ili prevladavanjem dolomita u sastavu. Među djelomično nepropusne naslage spadaju i jelar naslage, iako ovisno o prisutnosti breča i rasporedu laporovitih sedimenata može doći i do posve suprotnog hidrogeološkog efekta. Ove naslage izgrađuju najveći dio terena uz tok rijeke Like, uzduž Lipovog polja preko Bakovca do mora. Posve nepropusne naslage čine šejlovi pješčenjaci, dolomiti, kvarcni konglomerati i amfibolitski porfir, kao slojevi iz paleozoika i donjeg trijasa koji su locirani uz masiv Velebita čime na njegovim pojedinim dijelovima stvaraju barijeru kretanju podzemnih voda.

Vodni resursi

Glavni sliv na području Grada Gospića čini sliv rijeke Like, te su sve vode, kako površinske tako podzemne, usmjerene prema rijeci Lici. To je stalan tok koji ponire u više manjih i većih ponora na području Lipovog Polja i podzemno odlazi prema izvorima i vruljama u morsku obalu što je dokazano bojenjem. Velebitska barijera je uvjetovala postojanje visokog nivoa podzemnih voda i formiranje stalnih vodotoka na platou Ličkog polja, od izvora Like do Pazarišta. Osnovna karakteristika lijevih pritoka Like je da im je izvoriste u slabo propusnim i nepropusnim naslagama u Velebitskoj barijeri. To su pritoke: Počiteljica, Novčica, s pritokama Brušankom i Bogdanicom, Otešica s pritokama Klekovačom i Pazarišnicom. S desne strane rijeka Lika prima povremene vodotoke Glamočnicu i Jadovu kao glavne, te niz manjih kao što su Vučjak, Balatin, Zvizduk i Poljakovac. Rijeka Lika je dugačka 64,5 km, a površina sliva iznosi 1227 km². Apsolutna visina izvora nalazi se na 650 mnm. a ponire na 489 mnm. Pad riječnog korita iznosi 161 m sa kanjonskim izgledom jer je usječena u vapnence. Visoki vodostaji javljaju se zimi, dok ljeti gotovo presuši, pa su prema tome velika kolebanja količine vode.

Prirodne vrijednosti

Na području Grada Gospića postoje zaštićene prirodne vrijednosti temeljem "Zakona o zaštiti prirode" (Narodne novine, 80/13,15/18 i 14/19) a to su nacionalni park Paklenica (dio), Park prirode Velebit (dio) te tri spomenika prirode. Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži unutar Grada Gospića nalaze se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS i Područja očuvanja značajna za ptice - POP.

Vegetacija

Kao rezultat uvjetovanosti proizašlih iz reljefa, pedoloških i klimatskih karakteristika javlja se vegetacijska podloga Grada Gospića. Zato se može konstatirati da generalnu prostornu podjelu Grada Gospića na tri glavna područja (Velebit, centralni dio Ličkog polja - zavale i sjeveroistočni dio s padinama Ličkog sredogorja) prate i adekvatne vegetacijske karakteristike. Generalno se može konstatirati da je Velebitsko područje prostor kvalitetne visoke vegetacije, pa je to područje radi svoje ljepote i proglašeno parkom prirode.

U pogledu šumskog pokrova, ovo područje spada u Europsko - sjevernoameričku šumsku regiju (Europsku subregiju) s pretežnom zastupljenošću dinarske i amfipanske gorske neutrofilne, mješovite šume bukve i jele, te manjim područjima (vršnim) sa subilirskom pretplaninskom čistom šume bukve.

Nizinsko područje koje zauzima centralni dio Ličke zavale čine više ili manje kvalitetna polja koja se koriste kao područja poljoprivredne proizvodnje ili pašnjaci. Danas na tom području postoje još relativno velike rezerve u smislu njegovog privođenja kvalitetnijoj i intenzivnijom poljoprivrednoj proizvodnji.

Područje centralnog polja - Ličkog polja okruženo je sa sjeveroistočne strane padinama Ličkog sredogorja, a s jugozapadne strane, nižim dijelovima - padinama Velebita na kojima se prisutna visoka - šumska vegetacija sastoji od medioeuropskih i ilirskih brdskih mezofilnih, acidofilnih ili neutrofilnih čistih šuma bukve.

Unutar tih šumovitih predjela, a posebno na predjelu Velebita javljaju se planinski pašnjaci i livade koji imaju izuzetne pejzažne kvalitete, koji čine sastavni dio cjelokupne vrijednosti Parka prirode Velebit.

Osim ranije navedenih pejzažnih kvaliteta unutar područja Velebita posebnu ljepotu predstavljaju krajolici kraških polja unutar Ličke zavale, gdje se vegetacijska struktura prostora susreće s potezima vodenih tokova.

Geomorfološke zanimljivosti

Na području Grada Gospića nalazimo geomorfološke spomenike prirode: pećinu Ostrovicu, dugu 295 m ispunjenu obilnim kalcitnim nakupinama, Pčelinju pećinu dužine 270 m čiji se ulaz nalazi na 800 m nadmorske visine i koja je ime dobila po divljim pčelama koje se gnijezde u stijeni iznad ulaza. Uz njih, potrebno je istaknuti i Velnačku glavicu, paleontološki spomenik prirode, nalazište trideset i dvije vrste fosilne flore i faune iz starije geološke prošlosti (perma).

4. Grad Gospić u okviru prostornoga uređenja Ličko-senjske županije

Kartogram 1. Položaj Grada Gospića u Ličko-senjskoj županiji

Grad Gospić je jedinica lokalne samouprave na prostoru Ličko-senjske županije. Grad Gospić površinom od 969,20 km² u ukupnoj površini Ličko-senjske županije (5.350,50 km²) čini 18,11% površine županije.

Grad Gospić 2005. godine usvojio je Prostorni plan uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 09/2005). U periodu od 13 godina donesene su sljedeće Izmjene i dopune te ispravci Plana:

- Ispravak Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 01/2006);
- Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 04/2009);
- Odluka o donošenju II. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 05/2012);
- Odluka o donošenju Ciljanih III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 03/2014);
- Odluka o donošenju Ciljanih IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 07/2014);
- Odluka o donošenju V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 02/2015);
- Odluka o donošenju VI. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 03/2018).

Što se tiče razine detaljnije planske dokumentacije, za potrebe uređenja naselja ili dijelova naselja unutar prostora Grada Gospića, od usvajanja Prostornog plana uređenja Grada Gospića (u

daljnjem tekstu PPUG) (2005.g.) izrađeni su i usvojeni provedbeni dokumenti prostornog uređenja prikazani u tablici 2.

Tablica 2. Broj i popis izrađenih prostornih planova užeg područja

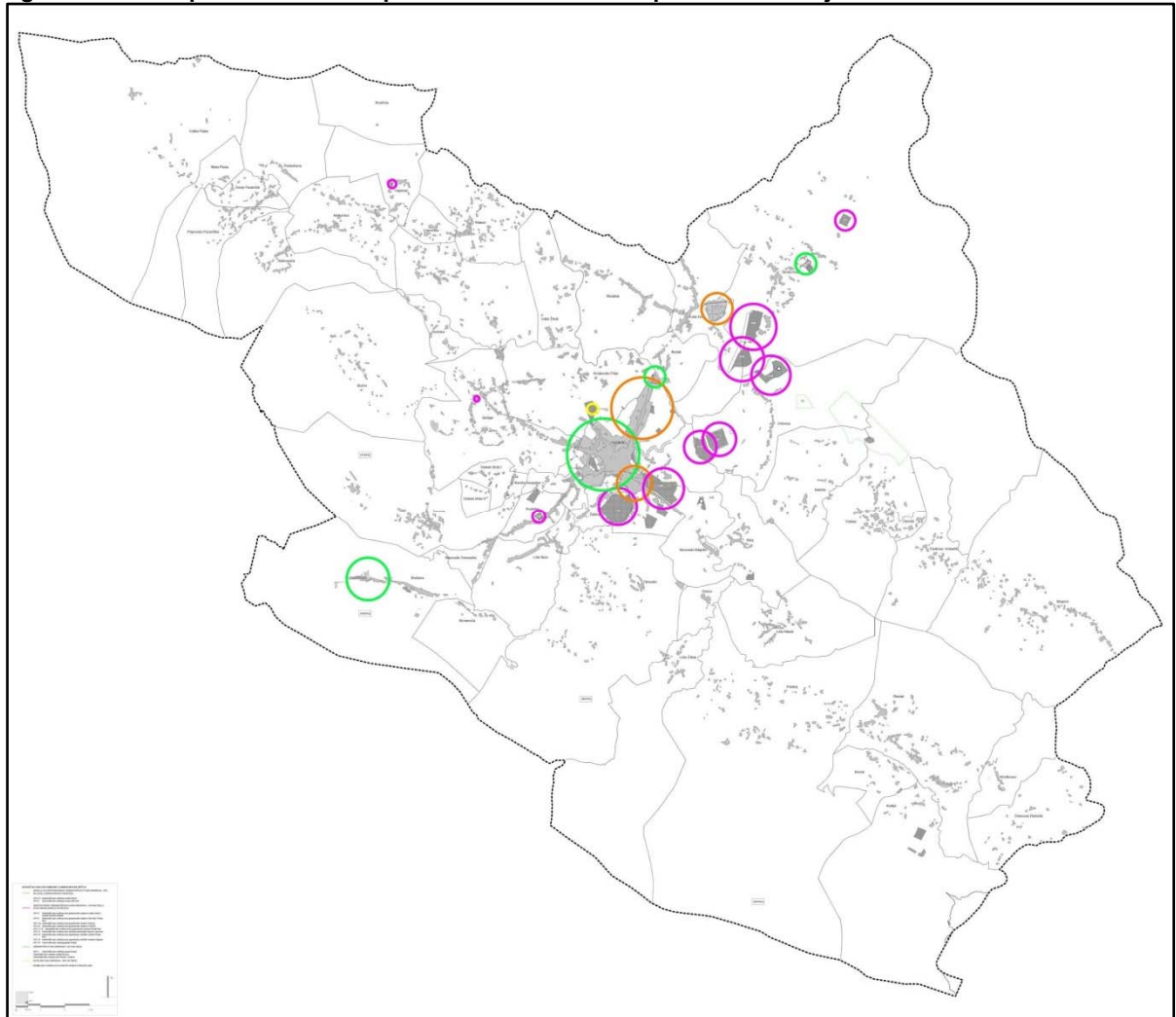
Vrsta Plana	Naziv Plana	Objava (službeno glasilo, broj)	Obuhvat (ha)	% od površine Grada
UPU				
1	Urbanistički plan uređenja naselja Brušane	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2007	51,50	0,05%
2	Urbanistički plan uređenja zone Derale u Gospiću	Službeni vjesnik Grada Gospića 04/2009	16,04	0,02%
3	Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka kula UPU 14	Službeni vjesnik Grada Gospića 07/2014	11,68	0,01%
4	Urbanistički plan uređenja naselja Gospić - UPU 1	Službeni vjesnik Grada Gospića 02/2016	440,76	0,45%
5	I. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja naselja Gospić - UPU 1	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2018	440,76	0,45%
DPU				
1*	Provedbeni urbanistički plan (PUP) zone sjeverozapad - Gospić (DPU zone sjeverozapad - Gospić)	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995		
2*	Detaljni plan uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice)	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995		
3	Detaljni plan uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995	8,30	0,01%
4	Detaljni plan uređenja lokacije trgovačkog centra "LIDL" (Zona 1)	Službeni vjesnik Grada Gospića 09/2004	2,75	0,003%
5	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja lokacije trgovačkog centra "LIDL" (Zona 1)	Službeni vjesnik Grada Gospića 10/2007	2,75	0,003%
6*	Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana (PUP-a) zone sjeverozapad - Gospić (DPU Izmjena i dopuna zone sjeverozapad - Gospić)	Službeni vjesnik Grada Gospića 06/2008		
7*	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice)	Službeni vjesnik Grada Gospića 06/2008		
8	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 04/2009	8,30	0,01%
9	II. Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2014	8,30	0,01%
UKUPNO**			531,03	1,02%

* nisu poznati podaci o površini obuhvata plana

** iskazana je površina i postotak bez površina i postotaka planova koji nisu poznati

Kartogram 2. Raspored izrađenih i planiranih urbanističkih planova uređenja

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Gospića

1.1. STRUKTURA KORIŠTENJA POVRŠINA I ZEMLJIŠTA

Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Grada Gospića struktura postojeće namjene površina na području Grada Gospića prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Planirana namjena i korištenje površina 2020. godine

redni broj	GRAD GOSPIĆ	oznaka	ukupno ha	%od	stan/ha	ha/stan
				površine obuhvata		
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA					
	Izgrađeni dio	GP	2.094,30	2,16	7,64	0,13
	Neizgrađeni dio	GP	666,74	0,69	23,99	0,04
1.1.	UKUPNO 1.1.		2.761,04	2,85	5,79	0,17
1.2.	STRUKTURE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA					
	STRUKTURE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA	I, K	403,15	0,42	39,69	0,03
		E	16,49	0,02	970,29	0,00
		EX	365,46	0,38	43,78	0,02
		T	11,78	0,01	1.358,23	0,00
		R	165,55	0,16	96,65	0,01
1.2.	UKUPNO 1.2. (I,K,E,T,R 596,97 ha)		962,43	0,99	16,62	0,06
1.3.	SVEUKUPNO		3.723,47	3,84	4,30	0,23
1.4.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE					
	vrijedno obradivo tlo	P2	20.117,62	20,76	0,79	1,26
	ostala obradiva tla	P3	1.838,02	1,89	8,70	0,11
1.4.	UKUPNO 1.4.		21.955,64	22,65	0,73	1,37
1.5.	ŠUMSKE POVRŠINE					
	Šumske površine					
	gospodarske	Š1	37.027,00	38,20	0,43	2,31
1.5.	zaštitne	Š2	13.818,10	14,26	1,16	0,86

	posebne namjene	Š3	15,53	0,02	1.030,26	0,00
	UKUPNO 1.5.		50.860,63	52,48	0,31	3,18
1.6.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE					
	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	PŠ	16.534,23	17,06	0,97	1,03
1.6.	UKUPNO 1.6.		16.534,23	17,06	0,97	1,03
1.7.	VODNE POVRŠINE					
	vodotoci	V	866,38	0,89	18,47	0,05
	akumulacija (AH)	A	270,03	0,28	59,25	0,02
	akumulacija (AN)	AN	302,57	0,31	52,88	0,02
	retencija(R)	R	67,54	0,07	236,90	0,00
1.7.	UKUPNO 1.7.		1.506,52	1,55	10,62	0,09
1.8.	OSTALE POVRŠINE					
	Posebna namjena	N	46.,48	0,05	344,23	0,00
	Infrastrukturni sustavi	IS	2.258,54	2,33	7,08	0,14
	Groblja	G	34,49	0,03	463,90	0,00
1.8.	UKUPNO 1.8.		2.339,51	2,41	6,84	0,15
	SVEUKUPNO		96.920,00	100,00	0,17	6,06

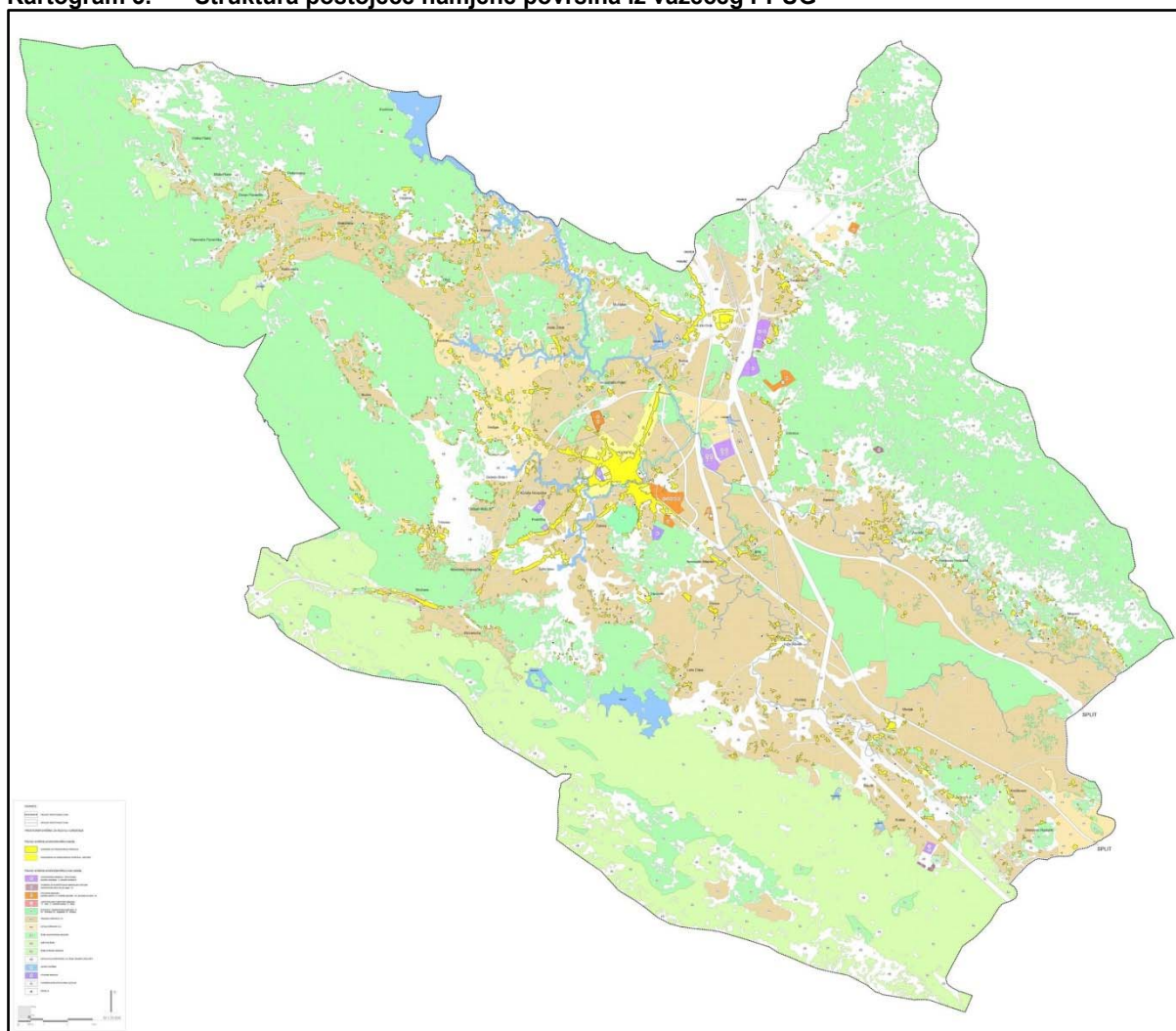
Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Kao što je vidljivo iz tablice 3., više od pola površine Grada Gospića zauzimaju šumske površine s ukupnim udjelom od 52,48%, slijede poljoprivredne površine s ukupnim udjelom od 22,65%, a zatim slijede ostale poljoprivredne i šumske površine s ukupnim udjelom od 17,06%

Građevinska područja naselja zauzimaju 2.761,04 ha ili 2,85 % površine Grada Gospića. Gospodarske zone zauzimaju 962,43 ha (0,99%).

Iz ovakve razlike u zastupljenosti prirodnih površina u odnosu na antropogene, od kojih pak najveći udio ima stanovanje, prilično je razvidan karakter života i način korištenja prostora Grada Gospića.

Kartogram 3. Struktura postojeće namjene površina iz važećeg PPUG

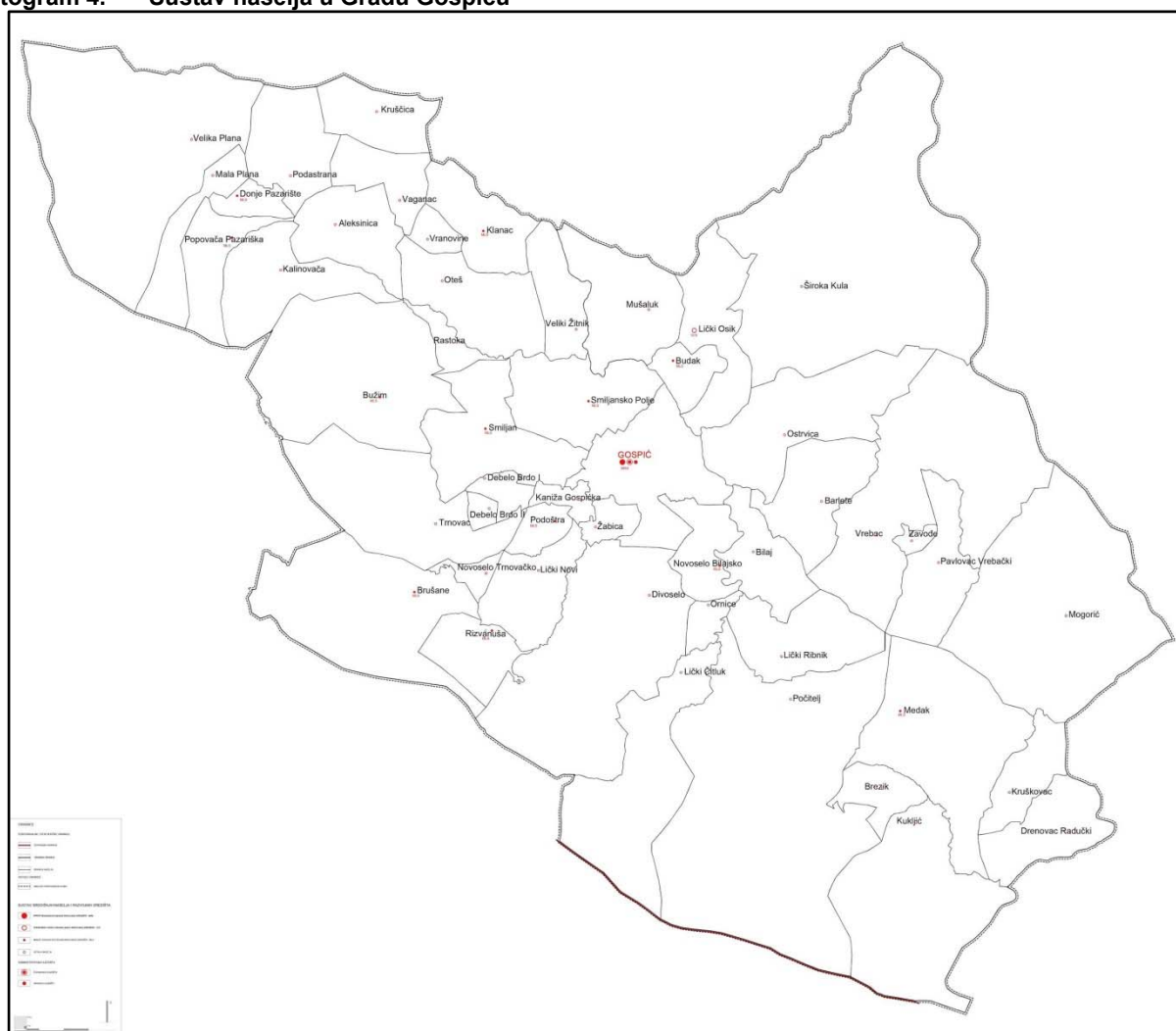
Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

2. Sustav naselja

Područje Grada Gospića utvrđeno kao prostor jedinice lokalne samouprave na nivou Grada ukupno 50 naselja: Aleksinica, Barlete, Bilaj, Brezik, Brušane, Budak, Bužim, Debelo Brdo I, Debelo Brdo II, Divoselo, Donje Pazarište, Drenovac Radučki, Gospić, Kalinovača, Kaniža Gospićka, Klanac, Kruščica, Kruškovac, Kukljić, Lički Čitluk, Lički Ribnik, Lički Osik, Lički Novi, Mala Plana, Medak, Mogorić, Mušaluk, Novoselo Trnovačko, Novoselo Bilajsko, Ornice, Ostrvica, Oteš, Pavlovac Vrebački, Počitelj, Podastrana, Podoštra, Popovača Pazariška, Rastoka, Rizvanuša, Smiljan, Smiljansko polje, Široka Kula, Trnovac, Vaganac, Velika Plana, Veliki Žitnik, Vranovine, Vrebac, Zavode, Žabica.

Zatečene prirodne i prometne pogodnosti rezultiraju određenim zoniranjem prostora te formiranjem zasebnih prostorno-funkcionalnih cjelina. Osnovni čimbenici koji su utjecali na stvaranje takvih cjelina i način izgradnje naselja u njihovim okvirima bili su topografija terena, prometne veze, te raspoloživi resursi kao podloga za gospodarsku aktivnost stanovništva.

Kartogram 4. Sustav naselja u Gradu Gospiću

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Područje Grada Gospića predstavlja teritorijalnu jedinicu najveće površine na području Ličko-senjske županije unutar koje se razlikuju tri specifična fizionomska područja i krajolika karakteristična za središnji dio Ličko-senjske županije, i to: planinsko-brdsko područje na zapadnom i južnom rubu prostora Grada Gospića sa velikim terenskim i reljefnim ograničenjima, definiran većim dijelom kao šumsko područje, prostorima polja koja prolaze središnjim i južnim dijelom područja, te rubno područje sa Ličko-krbavskim međugorjem.

Navedene karakteristike prostora imale su svoj utjecaj na prostornu i funkcionalnu organizaciju područja jedinice lokalne samouprave.

Značajna karakteristika unutar zatečene mreže naselja jeste njihova veličina. Tako je za područje Grada Gospića karakterističan broj malih naselja koja su disperzno locirana ili međusobno povezana unutar gradskog područja.

Sustav središnjih naselja sastoji se od naselja koja svojom veličinom i brojem urbanih funkcija - sadržaja javne namjene predstavljaju mjesto zadovoljavanja određenog opsega i broja dnevnih i posebnih - povremenih potreba lokalnog stanovništva unutar njegovog gravitacijskog područja. Tako naselje Gospić, kao sjedište Grada Gospića i Županije, obavlja funkciju gradskog i županijskog središta, a s obzirom na svoju veličinu i gravitacijski prostor spada u centralno naselje kategorije važnijeg lokalnog središta. To je područje znatnije izgrađeno te je nužno ostvariti nove prostore za daljnju izgradnju.

Osim područja Grada Gospića koje je razvijeno kao prostorno organizirana urbana struktura (ulična mreža, centralna zona, način izgradnje i opremljenosti urbanog prostora) preostala naselja

izgrađena su kao linearna naselja koja prate pružanje prometne mreže ili disperzno – točkasto smještena u prostoru.

Naselja u zapadnom dijelu Grada Gospića (velebitski kraj), prostorno su smještena uz kraška polja kao egzistencijalne resurse (poljoprivredna i stočarska proizvodnja). Obzirom na svoje pružanje uz rubove polja, prostorno su realizirana linijski u formi manjih odvojenih konurbacija. Najveće naselje i glavni centar tog udaljenijeg dijela zapadnog područja čini lokalni centar Aleksinica (169 stanovnika, 2011. godine). Prijelazno područje između središnjeg pojasa i rubnih zapadnih dijelova čine naselja Klanac, Vranovine, Oteš, Rastoka s niskom naseljenosti.

Rubni sjeveroistočni dio s Ličko-krbavskim međugorjem područja Grada Gospića danas je rijetko naseljen stanovništvom (Mogorić, Pavlovac Vrebački, Zavode, Barlete i Ostrvica). Izgradnja je disperzna s manjim brojem zaselaka.

Potrebe rubnih područja pokrivaju manja lokalna središta, s naseljima Donje Pazarište, Klanac i Smiljansko polje, pri čemu kao najveća naselja zapadnog područja obavljaju funkciju manjeg lokalnog središta za zapadni dio Grada Gospića, dok naselje Medak pokriva potrebe naselja u istočnom dijelu Grada Gospića. U sjevernom dijelu prostora Grada Gospića, naselje Lički Osik obavlja funkciju područnog i većeg lokalnog središta.

3. Gospodarske djelatnosti

Grad Gospić svoje gospodarstvo temelji prvenstveno na prirodnim resursima, a okosnicu gospodarstva predstavljaju sektori prerađivačke industrije i poljoprivrede.

Gospodarska aktivnost unutar područja jedinice lokalne samouprave koncentrirana je na području naselja Gospić, Lički Osik, Donje Pazarište, Kukljić, Kaniža Gospićka, Barlete i Podoštra. Takva koncentracija gospodarskih aktivnosti također je jedan od faktora koji naglašavaju značaj Grada Gospića kao radno-gospodarskog središta Ličko-senjske županije. Gospodarske aktivnosti u segmentu industrije locirane su uglavnom uz prometnu infrastrukturu. Unutar tog prostora locirani su veći industrijski subjekti te niz poduzeća i trgovačkih društava u segmentu trgovine, ugostiteljstva, turizma, građevinarstva, prometa, obrtništva, servisa i drugih osobnih usluga.

Vrlo značajan dio gospodarske aktivnosti vezan je uz tercijarne aktivnosti koje obuhvaćaju određene usluge privrednog i vanprivrednog tipa vezano uz centralnu funkciju pojedinog naselja.

U pogledu poljoprivredne aktivnosti stanovništva najveći broj poljoprivrednog stanovništva nalazi se na središnjem dijelu Grada Gospića dok je jugozapadno područje slabije zastupljeno te najmanji broj je u sjeveroistočnom dijelu Grada Gospića.

Tablica 4. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista u Gradu Gospić 2017. i 2018. godine

Grad Gospić	2017. godina		2018. godina	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Domaći	3.894	10.542	4.676	12.133
Strani	12.139	17.637	15.802	22.978
Ukupno	16.033	28.179	20.478	35.111

Izvor podataka: Turistička zajednica Grada Gospića

Budući prostorni razvoj na području Grada Gospića i nadalje će se usmjeravati i temeljiti na osnovnim resursima područja.

3.1. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA GOSPODARSKE NAMJENE – PROIZVODNE I POSLOVNE

Planom izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene – proizvodne i poslovne kategoriziraju se na sljedeći način:

- gospodarska namjena – proizvodna – pretežito industrijska (I1)
- gospodarska namjena – proizvodna – pretežito zanatska (I2)
- gospodarska namjena – poslovna – pretežito uslužna (K1)
- gospodarska namjena – poslovna – pretežito trgovačka (K2)
- gospodarska namjena – poslovna – komunalno servisna (K3)

Tablica 5. Struktura površina gospodarske namjene – proizvodne i poslovne po naseljima

NASELJA	gospodarska namjena (I, K) (ha)	
	površina*	oznaka
GOSPIĆ	26,25	I1, I1, K1, K2, K3
GOSPIĆ	12,29	I1, I1, K1, K2, K3
GOSPIĆ	3,40	K3
GOSPIĆ	3,88	K1, K2
GOSPIĆ	15,23	K2
KANIŽA GOSPIĆKA	1,68	K
KUKLIJĆ	15,50	K3
LIČKI OSIK	17,89	I1
NOVOSELO BILAJSKO	53,69	I1, I1, K1, K2, K3
OSTRICA	41,88	I1, I1, K1, K2
OSTRICA	49,97	I1, I1, K1, K2
OSTRICA	42,17	K3
PODOŠTRA	5,46	I1
SMILJANSKO POLJE	25,06	I2, K1
ŠIROKA KULA	52,13	I1, I2
ŠIROKA KULA	23,24	I1
ŠIROKA KULA	13,43	K3
UKUPNO	403,15	

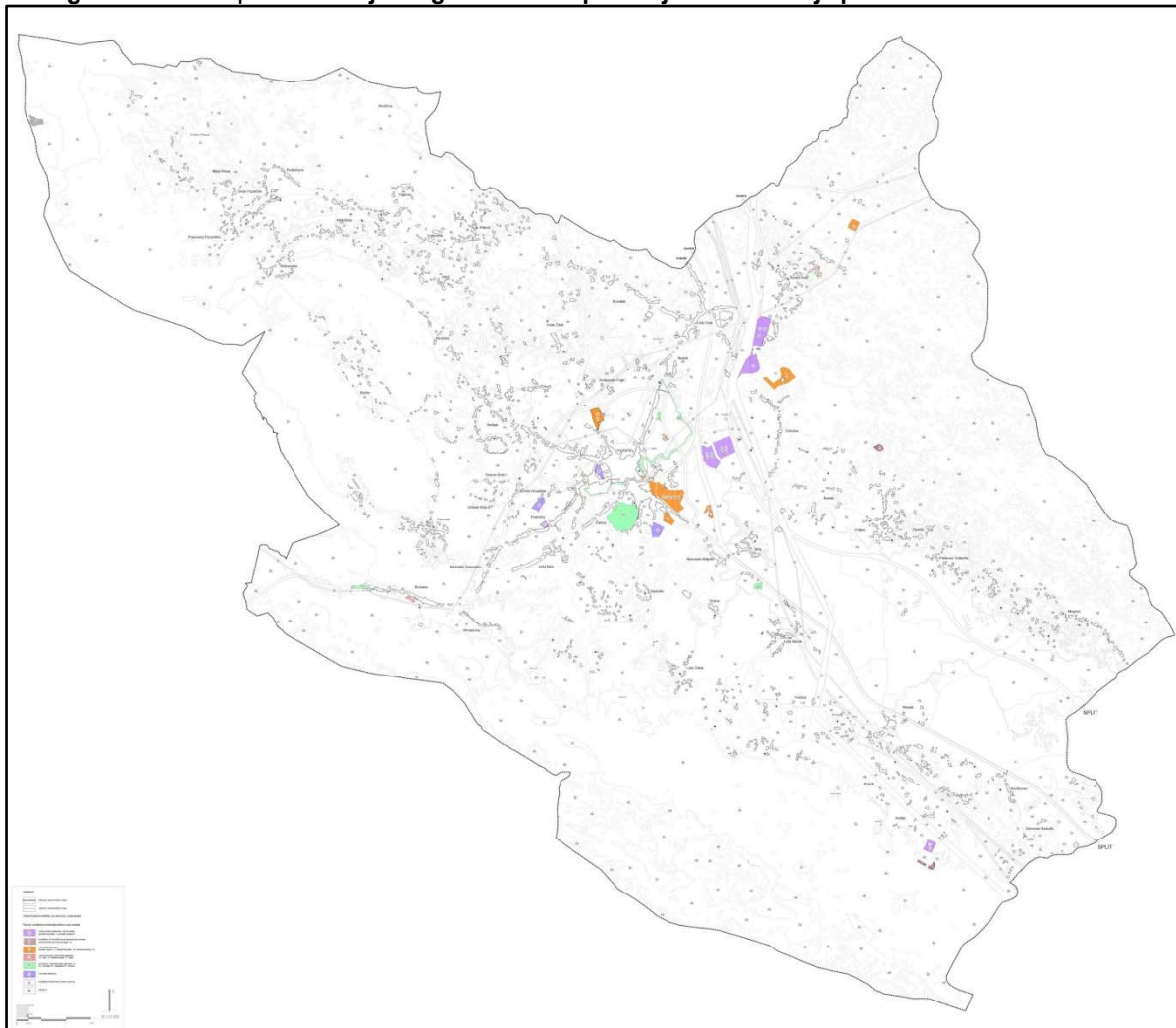
Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

*U tablici je dana ukupna površina pojedine zone gospodarske namjene, jer površine izgrađenih i neizgrađenih dijelova nisu iskazane u PPUG Gospića

Na kartogramu 5. Raspored izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema važećem PPUG, vidljivo je da su površine gospodarske namjene smještene uz ceste i željezničku prugu.

Projektom poslovne zone „Smiljansko polje“ osiguran je planski razvoj male privrede na kompletno opremljenom i urbaniziranom zemljištu. Time je osigurano smanjenje troškova investitorima u dijelu opremanja zemljišta infrastrukturom, a ostavljene su mogućnosti za veća ulaganja u opremu i know-how tehnologiju. Zona je smještena na udaljenosti od 1,5 km od središta Grada Gospića, na površini od 24 ha, s prosječnom građevinskom parcelom od 1500 m², uz predviđenu mogućnost spajanja većeg broja parcela u jedinstvenu, a za realizaciju većeg programa izgradnje proizvodnog pogona. Parcele su namijenjene za poslovnu djelatnost industrijsko-proizvodnog sadržaja, zatim obrtničko-proizvodnih, uslužno-servisnih, skladišno-distribucijskih i trgovačko-poslovnih sadržaja.

Kartogram 5. Raspored izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema važećem PPUG

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

3.2. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA GOSPODARSKE NAMJENE – UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE

Planom izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke kategoriziraju se na sljedeći način:

- gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička - hotel (T1)
- gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička – turističko naselje (T2)
- gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička – kamp (T3)

Površine ugostiteljsko-turističke namjene smještene su u blizini glavnih prometnica u Gradu Gospiću.

Tablica 6. Struktura površina ugostiteljsko-turističke namjene po naseljima

NASELJA	ugostiteljsko-turistička namjena (T) (ha)	
	površina	oznaka
BRUŠANE	4,75	T1
ŠIROKA KULA	1,00	T1
ŠIROKA KULA	2,04	T2
ŠIROKA KULA	2,94	T3
VAGANAC	1,00	T2
UKUPNO	11,73	

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

*U tablici je dana ukupna površina pojedine zone gospodarske namjene, jer površine izgrađenih i neizgrađenih dijelova nisu iskazane u PPUG Gospića

3.3. IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA GOSPODARSKE NAMJENE – ŠPORTSKO-REKREACIJSKE

Planom su određena sljedeća izdvojena građevinska područja izvan naselja športsko-rekreacijske namjene:

- športsko-rekreacijska namjena – rekreacija (R2)
- športsko-rekreacijska namjena – sanjkalište (R3)
- športsko-rekreacijska namjena – streljana (R4)

Tablica 7. Struktura površina športsko-rekreacijske namjene po naseljima

NASELJA	športsko-rekreacijska namjena (R) (ha)	
	površina	oznaka
BILAJ	7,47	R4
BRUŠANE	6,87	R
GOSPIĆ	33,70	R
GOSPIĆ	4,65	R
GOSPIĆ	3,25	R3
ŠIROKA KULA	2,43	R
ŽABICA	107,18	R2
UKUPNO	165,55	

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

*U tablici je dana ukupna površina pojedine zone športsko-rekreacijske namjene, jer površine izgrađenih i neizgrađenih dijelova nisu iskazane u PPUG Gospića

Površine športsko-rekreacijske namjene smještene su u blizini glavnih prometnica u Gradu Gospiću.

3.4. POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO

Ličko-senjska županija općenito je područje koje karakterizira vrlo visok stupanj ruralnosti i na kojem 90-100% stanovništva živi u ruralnim zajednicama. Grad Gospić obiluje značajnim prirodnim resursima koji predstavljaju osnovu za daljnji razvoj prvenstveno stočarstva i ratarstva u funkciji stočarstva. Pored navedenog, poljoprivredno zemljište kao temeljni prirodni resurs Grada Gospića, nezagađeno je i pogodno za razvoj ekološke poljoprivrede.

Područje Grada Gospića, kao i čitave Like, poznato je po visokokvalitetnim (tradicijskim) proizvodima područja kao što su lički krumpir, lička janjetina, sir škripavac, med, šljivovica te brojni suhomesnati proizvodi, koji uz razvoj ekstenzivnog stočarstva, ratarstva, povrtlarstva i voćarstva (prije svega uzgoj šljive) mogu biti daljnji nositelji (gospodarskog) razvoja područja.

Budući da je područje Grada Gospića i šire okolice tradicionalni stočarski kraj, poljoprivredna gospodarstva uglavnom imaju karakteristike mješovitog tipa (stočarstvo i ratarstvo). Najvažnije grane stočarstva su ovčarstvo (proizvodnja mesa), govedarstvo (proizvodnja mesa i kravljeg mlijeka) i kozarstvo.

Netaknuta priroda i bogat fond divljači (divlje svinje, srnjaci, zečevi, smeđi medvjed, trčka skvržulja, prepelica pućpura) privlače na ovo područje lovce iz svih krajeva Hrvatske i šire te se upravo u lovstvu može iskoristiti potencijal za selektivne oblike turizma – lovni turizam.

Poljoprivredno i šumsko područje Grada Gospića svih kategorija zauzima oko 92% područja (22.65% poljoprivredne površine, 52.48% šumske površine i 17.06% ostale poljoprivredne i šumske površine). Takvi pokazatelji ukazuju na relativno visoku očuvanost prirodnog prostora kao resursa specifičnog razvitka, temeljenog na naglašenom prirodno-ekološkom okruženju.

Dominacija pašnjaka u poljoprivrednim površinama Grada Gospića vrlo je uočljiva, no veličina pašnjačkih površina nije jasno određena jer je često teško razlikovati pašnjake od šumskog zemljišta. Također i prekomjernim prorjeđivanjem šuma one postupno prelaze u druge kategorije, dok se pak livade radi nedostatka obrade koriste za ispašu.

Tablica 8. Struktura površina poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta

GRAD GOSPIĆ	Ukupno (ha)	% od površine Grada
poljoprivredne površine - vrijedno obradivo tlo (P2)	20.117,62	20,76%
poljoprivredne površine - ostala obradiva tla (P3)	1.838,02	1,90%
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE - UKUPNO	21.955,64	22,65%
gospodarske šume (Š1)	37.027,00	38,20%
zaštitne šume (Š2)	13.818,10	14,26%
šume posebne namjene (Š3)	15,53	0,02%
ŠUMSKE POVRŠINE - UKUPNO	50.860,63	52,48%
OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE (PŠ) - UKUPNO	16.534,23	17,06%
SVEUKUPNO	89.350,50	92,19%

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Determiniranost kategorija obradivog zemljišta uvjetovana je i čitavim nizom geografsko - fizičkih elemenata. Sprečavanje uzmicanja ili stagnacije kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta pred ostalim nižim kategorijama zahtijeva visoka ulaganja, pa se u nedostatku sredstava i nepovoljnih uvjeta u okviru radne snage javljaju promjene u strukturi gdje se smanjuje površina oranica, a povećavaju prostori livada.

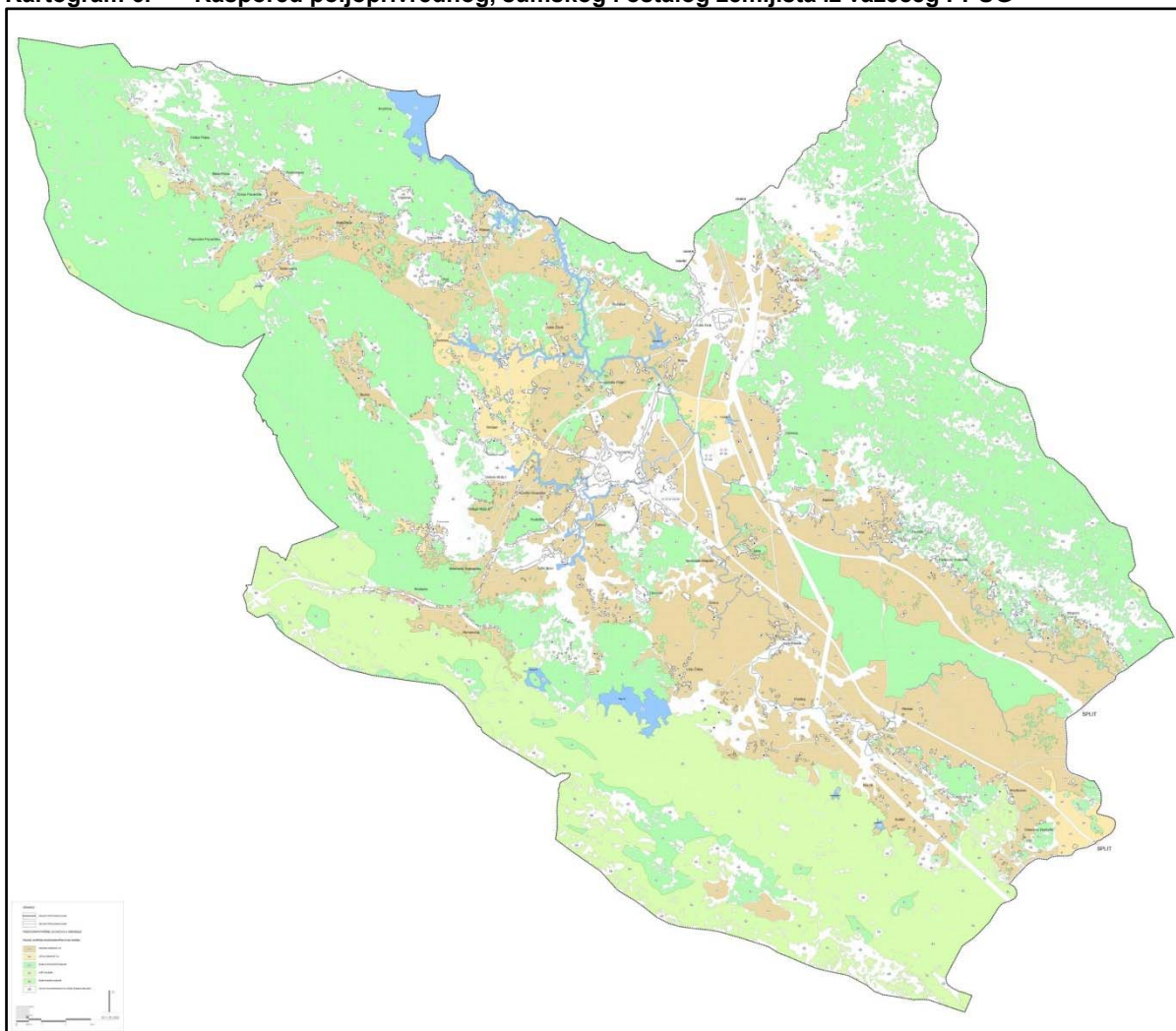
Također i nepovoljan pedološki pokrivač utječe na ukupni bonitet zemljišta, gdje treba provesti i dodatne radove na odvodnjavanju odnosno navodnjavanju pojedinih područja. Bonitetno pedološki pokazatelji kvalitete tla za poljoprivrednu proizvodnju ukazuju na velike površine zemljišta koje se radi svoje kiselosti (vrištinska zemljišta, kisela smeđa tla u kombinaciji s lesiviranim i pseudoglejnim zemljištima) te ekstremno vlažnih uvjeta podvelebitske zone predstavljaju značajno ograničenje (uz klimatske uvjete) za razvoj poljoprivredne proizvodnje ograničene samo na jedan uski izbor kultura.

Na području šumskog zemljišta nalaze se prirodne (samonikle) i zasađene šume (plantaže). Površine pod prirodnim šumama su daleko veće, te plantaže učestvuju s minimalnim površinama.

Postojeći statistički podaci ukazuju na određen raskorak i nesklad u evidentiranim površinama šumskog zemljišta i poljoprivrednog zemljišta do čega dolazi najvjerojatnije napuštanjem poljoprivrednog zemljišta i njegovim pretvaranjem u šumsko. Također je moguće da su sječom šumskih površina nastali visinski pašnjaci za koju veličinu nisu reducirane površine ukupnog šumskog zemljišta.

Dostupni statistički podaci iz 2003. g. koji se odnose na konkretno korištenje poljoprivrednih površina prikazuju kako se poljoprivredne i druge neizgrađene površine koriste u naravi.

Kartogram 6. Raspored poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta iz važećeg PPUG

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Tablica 9. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama (1. lipnja 2003.)

Poljoprivredno zemljište, vrste, način korištenja	Površina (ha)
Ukupno poljoprivredno zemljište	5.038,96
Oranice i vrtovi	1.644,53
Povrtnjaci	9,29
Livade	2.508,53
Pašnjaci	876,61
Voćnjaci ukupno	54,36
Plantažni voćnjaci	3,06
Voćnjaci	51,30
Vinogradi ukupno	0,02

Plantažni vinogradi	0,00
Vinogradi	0,02
Rasadnici i košaračka vrba i dr. ukupno	1,03
Ostalo zemljište ukupno	2.195,73
Ostalo zemljište, od toga neobrađeno poljoprivredno zemljište	1.782,90
Ostalo zemljište, od toga šumsko zemljište	412,83

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, popis poljoprivrede, 2003.g.

Tablica 10. Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem (1. lipnja 2003.)

Vrsta i način korištenja površina	Broj kućanstava
S korištenim poljoprivrednim zemljištem	1.824
S oranicama i vrtovima	1.539
S povrtnjacima (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	731
S livadama	1.265
S pašnjacima	610
S voćnjacima - ukupno	1.494
S voćnjacima - od toga: plantažnima	19
S vinogradima - ukupno	1
S vinogradima - od toga: plantažnima	0
S rasadnicima i/ili košaračkom vrbom i dr.	4
S neobrađenim poljoprivrednim zemljištem	717
Sa šumskim zemljištem	375

3.5. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA

Eksploatacija mineralnih sirovina važna je gospodarska grana. U tablici broj 11. prikazana je struktura površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Grada Gospića.

Tablica 11. Struktura površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

NASELJA	površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (E3, EX) (ha)	
	površina za iskorištavanje mineralnih sirovina (E3)	površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (EX)
BARLETE	1,97	45,08
KUKULJIĆ	8,84	-
OSTRVICA	-	175,36
VREBAC	5,68	145,02
UKUPNO	16,49	365,46

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

3.6. POSEBNA NAMJENA

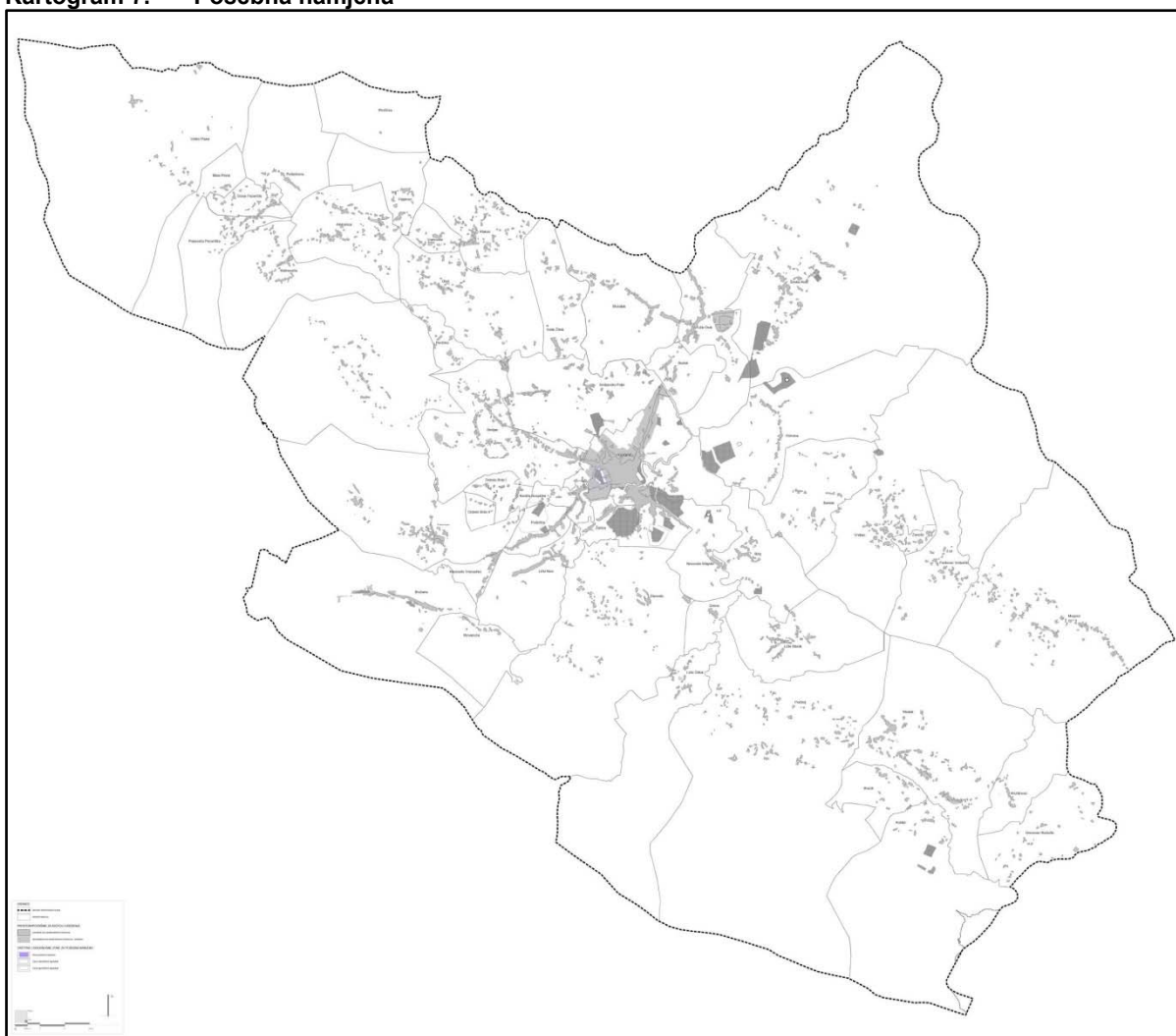
Na području Grada Gospića nalaze se postojeći objekti posebne namjene: vojarna "9. gardijske brigade Vukovi", vojno-skladišni kompleks "Jasikovac" i vojno streljište "Podoštra".

Tablica 12. Površine posebne namjene

NASELJA	posebna namjena (N)
GOSPIĆ	11,11
GOSPIĆ	20,34
PODOŠTRA	15,04
UKUPNO	46,49

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Kartogram 7. Posebna namjena

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

4. Opremljenost prostora infrastrukturom

4.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA

4.1.1. Cestovni promet

Opće karakteristike reljefa i položaja Grada Gospića unutar šire ličke regije imali su utjecaj i na njezin prometni sustav. Također i prostorne karakteristike samog Grada Gospića te njegove izduženosti u pravcu istok-zapad te dubina prostora u smjeru sjever-jug na njegovom središnjem dijelu utjecali su na položaj glavnih prometnih pravaca. U okvirima svog prometnog i geopolitičkog položaja Grad Gospić nalazi se na trasi današnjeg najznačajnijeg prometnog pravca kroz ovo područje, autocesta A1, državne ceste D25, D50 i D534, koje prostor Grada povezuju s okolnim većim središtima Grad Karlovac, Grad Rijeka, Grad Zagreb, Plitvička jezera dr. Upravo uz najznačajnije prometne koridore (D25 i D50) došlo je do najvećeg razvitka naselja, gospodarskih funkcija i velike infrastrukture koja prati pružanje tog koridora u pravcu sjever-jug.

Sukladno Odluci o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine, 44/12), sve županijske i lokalne ceste na području Grada Gospića postaju nerazvrstane ceste te su prešle pod upravljanje Grada Gospića. Za potrebe upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada Gospića, Gradski upravni odjel za komunalnu djelatnost, stanovanje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Upravni odjel), vodi, dopunjuje i ažurira Jedinствену bazu podataka o nerazvrstanim cestama u elektroničkom i grafičkom obliku, u suglasju s podzakonskim propisom kojim se uređuje sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama.

Na području Grada Gospića se prema Odluci o nerazvrstanim cestama (Službeni glasnik Grada Gospića, 9/12, 3/15, 6/16 i 10/18) nalazi 358 nerazvrstanih cesta ukupne duljine 444,361 km.

Prikazanom postojećom prometnom mrežom ostvaren je danas sustav koji omogućava cirkulaciju cestovnog prometa u pravcu sjever-jug (glavni pravac) te u smjeru istok-zapad. Čitav sustav uglavnom zadovoljava prometne potrebe s time da bi već danas bilo nužno ostvariti kvalitetniju prometnu vezu prema područjima Parka prirode Velebit.

4.1.2. Željeznički promet

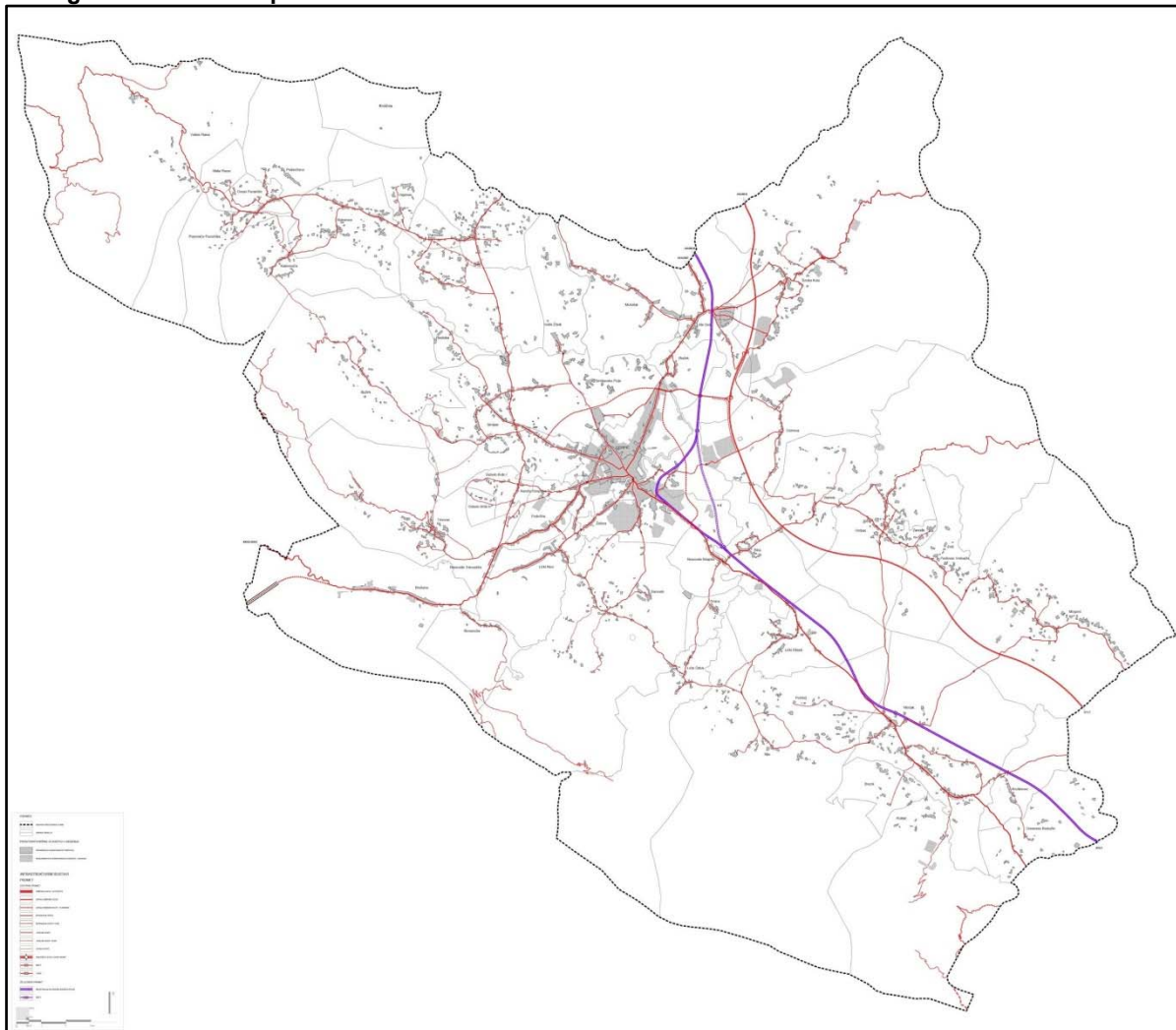
Grad Gospić se prema svom položaju u prostoru Republike Hrvatske nalazi na jedinom željezničkom prometnom pravcu koji predstavlja vezu središnje Hrvatske, ličke regije i Dalmacije.

Središnjim dijelom područja Grada Gospića prolazi trasa postojeće željezničke pruge za međunarodni promet, M604 Oštarije – Gospić – Knin – Split u duljini od približno 33,46 km, koja povezuje Zagreb kao središte Hrvatske s ličkom regijom i središnjom točkom Dalmacije – gradom Splitom.

Unatoč dugoj tradiciji na čitavom ličkom području, posljednjih godina željeznički promet gubi na značaju te veliki problem predstavljaju nesansirani, ratom uništeni željeznički kolodvori, pružni objekti i cestovni prijelazi. Hrvatske željeznice riješile su problem osiguranja ove glavne ličke željezničke pruge postavljanjem signalno-sigurnosnih uređaja, ali još uvijek postoji problem prijelaza, tj. nadvožnjaka s državnim cestama, konkretno državnom cestom D25 u Ličkom Osiku.

U Gradu Gospiću nova kolodvorska zgrada je izgrađena na mjestu stare kolodvorske zgrade koja je bila teško oštećena u ratu. Slično kao i u Lovincu, procijenjeno je da se zgrada ne može obnoviti pa su izgrađene dvije nove kolodvorske zgrade. U Gradu Gospiću je izgrađen i otočni peron s pothodnikom. Na području naselja Lički Osik izgrađeno je kolodvorsko postrojenje preko kojega se djelomično opslužuje i postojeća industrija.

Kartogram 8. Prikaz prometa

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

4.1.3. Javni promet

Osim naprijed opisanog prometnog sustava vezano uz cestovnu i željezničku infrastrukturu, postoji unutar Grada Gospića organizirani javni promet putnika i roba. Javni promet oslanja se na infrastrukturu željeznice, te organizaciju lokalnog i regionalnog autobusnog prometa. Javni željeznički promet ostvaruje vezu s predmetnim područjem Grada Gospića putem željezničkog terminala – kolodvora u Gradu Gospiću.

Relativan nizak prometni standard današnjih prometnih usluga u okviru željezničke infrastrukture rezultira relativno ograničenim brojem prevezenih putnika, te u tom smislu željeznica ne predstavlja značajan dio javnog prometnog sustava.

Javni promet u okvirima cestovne mreže odvija se preko regionalnih autobusnih linija koje tranzitiraju područjem Grada Gospića. Ovaj način javnog prometa (u regionalnim relacijama) daleko je značajniji za stanovništvo Grada Gospića u odnosu na željeznički promet, kako radi brzine prijevoza tako i radi broja uspostavljenih linija koje prolaze Gospićem.

4.1.4. Zračni promet

Grad Gospić ne raspolaže infrastrukturom zračnog prometa, a na području čitave Ličko-senjske županije nalaze dvije zračne luke – Udbina i Otočac, koje su korištene za vojno sportske potrebe. Također, uz državnu granicu s Bosnom i Hercegovinom, u općini Plitvička Jezera, nalazi se zračna luka Željava koja je kroz povijest korištena isključivo za vojne svrhe.

4.1.5. Poštanski promet

Poštanski se promet obavlja posredstvom četiri pošta. Poštanski ured se nalazi u županijskom središtu Gospiću i u naseljima Donje Pazarište, Klanac i Smiljan. Za ostala naselja u kojima nema poštanskog ureda poštanski promet se odvija s dostavnom službom u pojedina naselja. Ova poštanska mreža zadovoljava današnje potrebe područja Grada Gospića. U slučaju značajnijeg razvitka pojedinih dijelova Grada Gospića, kao i jačanjem lokalnih centara formirat će se nova poštanska jedinica na tom području naselja.

Poštanski broj Grada Gospića je 53000. Broj poštanskog ureda Donje Pazarište je 53213, broj poštanskog ureda Klanac je 53212, a broj poštanskog ureda Smiljan je 53211.

4.1.6. Javne elektroničke komunikacije

Elektronički komunikacijski sustav Ličko-senjske županije uključuje Grad Gospić u međunarodni elektronički komunikacijski promet preko međunarodne centrale u Rijeci. Mrežu elektroničkih komunikacija na području Grada Gospića čine:

- digitalni sustavi komutacija,
- spojni optički kabeli,
- digitalni sustavi prijenosa i
- pretplatničke TK mreže.

Digitalni sustavi komutacija sastoje se iz UPS centrale Gospić i UPS-ova u naseljima (lokacijama) Aleksinica, Bilaj, Brušane, Donje Pazarište, Kalinovača, Klanac, Lički Ribnik, Lički Osik, Mogorić i Mušaluk, koji se nalaze unutar područja jedinice lokalne samouprave. Spojnim optičkim kabelima i digitalnim sustavima prijenosa povezani su svi UPS-ovi na pripadno čvorno mjesto u Gospiću. Svi objekti funkcionalnih sadržaja i kolektivni stambeni objekti izravno su preko unutarnjih kablinskih izvoda priključeni na pretplatničku distribucijsku kablensku TK mrežu, a individualni stambeni objekti priključeni su na distribucijsku kablensku TK mrežu samonosivim zračnim kabelima razvodne mreže.

Na području Grada Gospića nalazi se 22 bazne postaje.

Tablica 13. Broj postojećih baznih postaja

STANJE NA DAN	31.05.2019.
Broj baznih postaja	22
Broj lokacija ²	18
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora ³	7
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatera	2
Broj antenskih prihвата na postojećim objektima	5
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	4

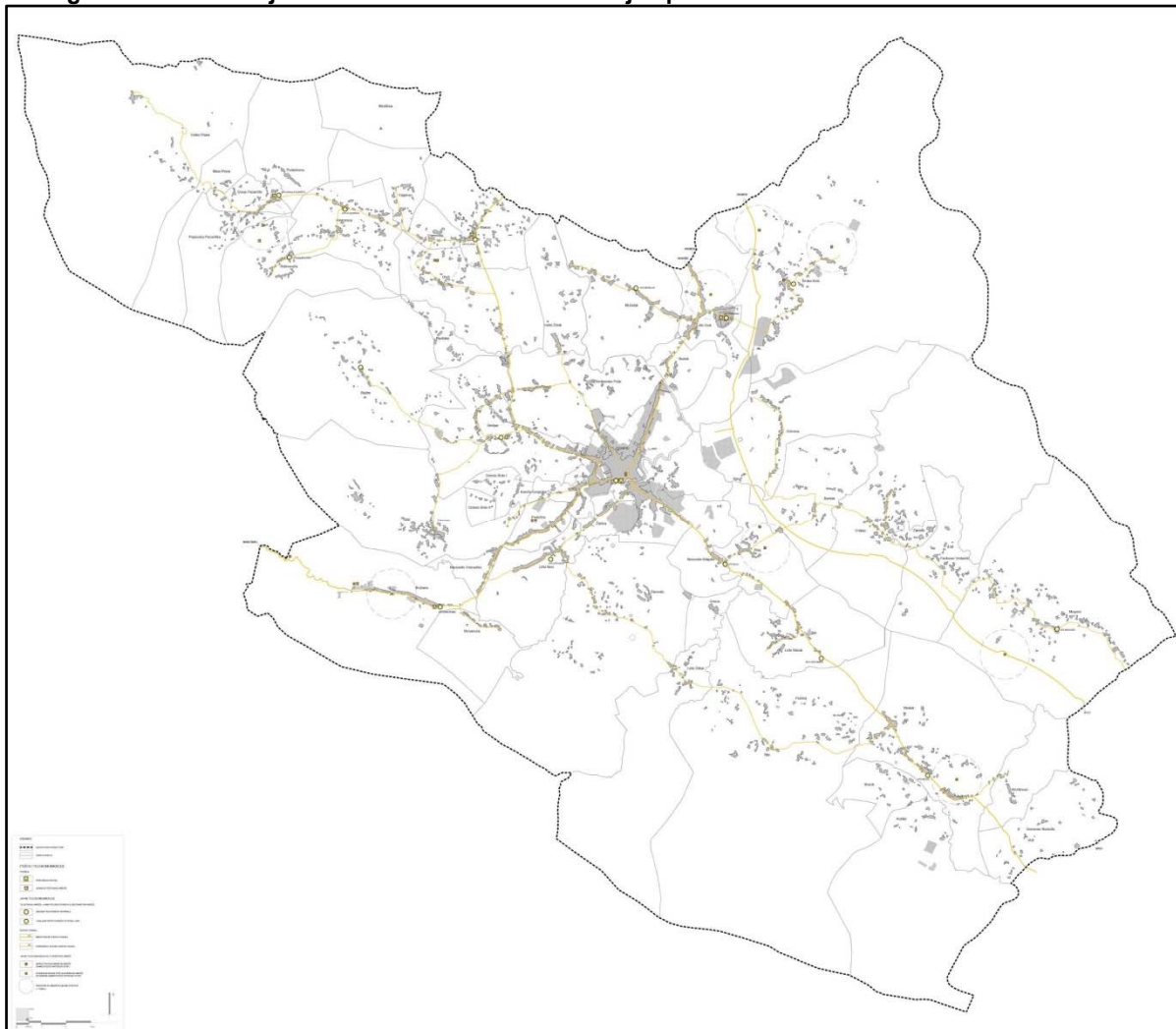
Izvor podataka: HAKOM

²Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu

³Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 i HT)

Kartogram 9. Prikaz javnih elektroničkih komunikacija i pošta

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Mobilna elektronička komunikacijska mreža

Na području Grada Gospića, područje mobilnih elektroničkih komunikacija pokrivaju tri sustava: HT, A1 i Tele2.

4.2. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

4.2.1. Elektroenergetski sustav

Na području Grada Gospića nema značajnijih kapaciteta za proizvodnju električne energije, osim akumulacije Kruščica smještene na slivu rijeke Like s površinom od 265 ha, koja ulazi unutar prostora Grada Gospića.

Osnovni izvor napajanja ovog područja su transformatorska postrojenja napona 110/35 kV u Ličkom Osiku i transformatorske stanice naponske razine 35/10 kV Gospić i Lički Osik sa sljedećim trenutno instaliranim snagama:

- TS 35/10 kV Gospić 2x4,0 MVA (2x8 MVA)
- TS 35/10 kV Mol (Lički Osik) 1x1,6 MVA (3x4 MVA)

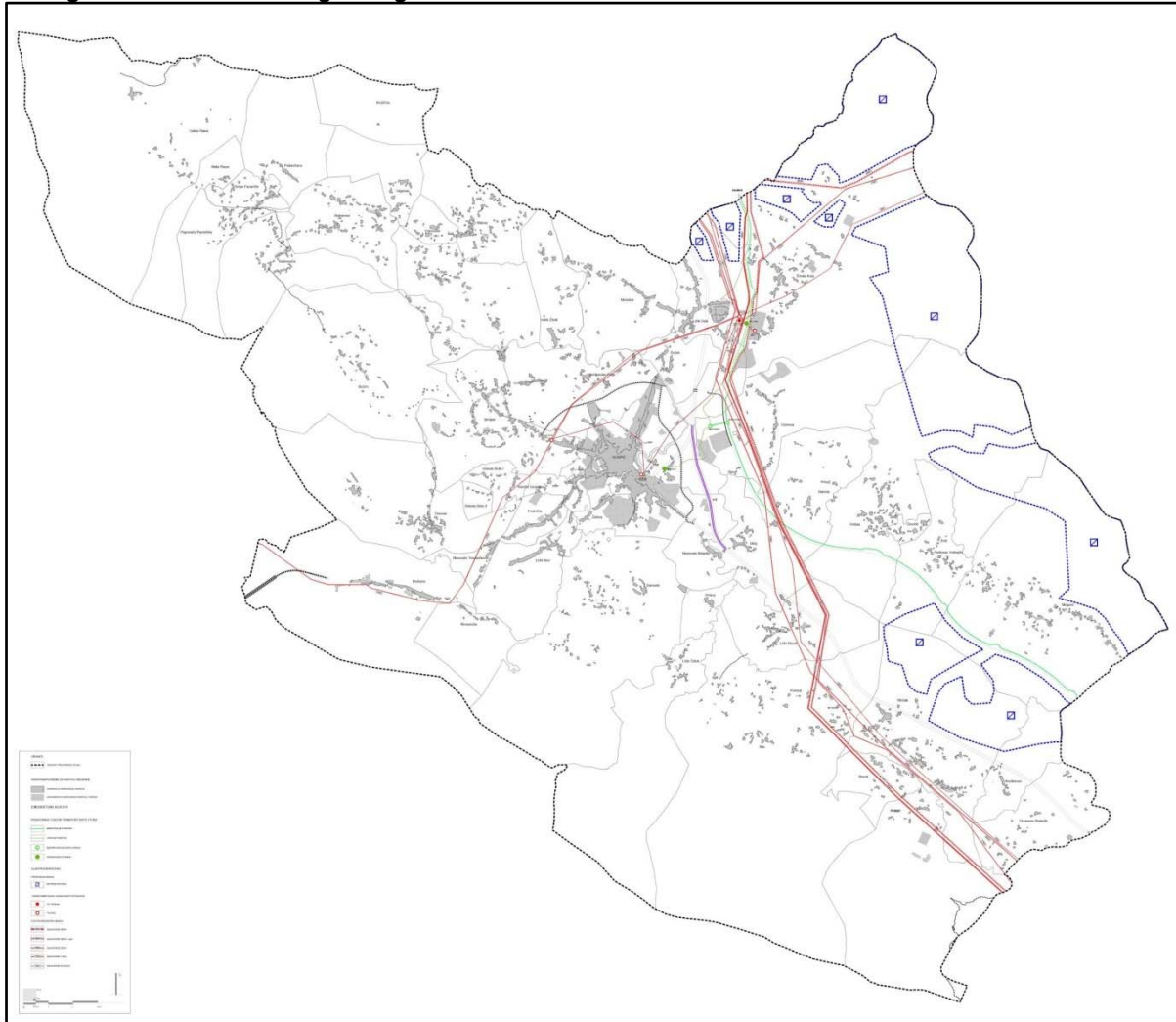
Na području Grada Gospić postoji 218 10/0.4 kV TS koje su povezane 10 kV vodovima i 10 kV. Mreža je gotovo u potpunosti zračne duljine, a prosječna instalirana snaga po 10/0.4 kV TS je 90.0 kVA/stanici.

Osim opisanog sustava koji predstavlja osnovu za energetska – elektroopskrbnu podlogu koja zadovoljava potrebe Grada Gospića za ovom vrstom energije, područjem Grada Gospića prolazi u

tranzitu nekoliko značajnih elektroopskrbnih koridora više razine, koji predstavljaju dio ukupnog elektroprinosnog sustava države.

Tako središnjim dijelom područja Grada Gospića prolaze trase 400 kV dalekovoda TS Meline – RHE Velebit (prije RHE Obrovac) i 220 kV dalekovoda RP Brinje – TS Konjsko, te 110 kV dalekovoda TS Gospić – TS Lički Osik.

Kartogram 10. Prikaz energetskog sustava

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Plinoopskrba

Područjem Grada Gospića prolaze visokotlačni tranzitni magistralni plinovodi BS-2 Josipdol – MČS-3 Gospić DN 500/75 i MČS-3 Gospić - PČ/MRS Benkovac DN 500/75 te odvojni plinovod za MRS Gospić DN 200/75 bara. Osim navedenih plinovoda izgrađeni su i objekti - MRS (mjerno redukcijska stanica) u Gradu Gospiću i MČS (međučistačka stanica) Gospić te jedna blokadna stanica BS – 6 Medak.

Vlasnik navedenih plinovoda i nadzemnih objekata je Plinacro d.o.o. Zagreb, Operator plinskoga i transportnog sustava. Grad Gospić i naselja unutar Grada Gospića trenutno ne koriste prirodni plin za kućanstva i industriju jer nije izvedena mreža unutar naselja - nisu plinificirana.

4.2.2. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav Grada Gospića i Općine Perušić čini jedinstvenu cjelinu čije su osnovne karakteristike veliki broj vodozahvata s velikim oscilacijama u izdašnosti, veliko područje s malo stanovnika te velika duljina vodovodne mreže.

Javnim vodoopskrbnim sustavom na širem području Grada Gospića upravlja Komunalno poduzeće Usluga d.o.o. iz Gospića.

Postojeće stanje vodoopskrbe karakteriziraju parcijalni podsustavi te su na području Grada Gospića u funkciji četiri vodoopskrbna podsustava:

Podsustav Medak – Gospić – Lički Osik

Glavni vodozahvat je iz bušenog bunara Mrđenovac, minimalne izdašnosti 40 l/s, odakle se voda preko crpne stanice (tri potopne crpke), diže u VS Bogunica zapremine 500 m³, odakle se puni VS Bilaj jednake zapremine.

Podsustav Bužim - Gospić

Vežan je uz kaptirani izvor Vrbas, minimalne izdašnosti 2,85 l/s. Kapacitet ovog vodozahvata višestruko je opao u odnosu na početne minimalne količine prije više od tridesetak godina.

Podsustav Brušane – Trnovac – Gospić

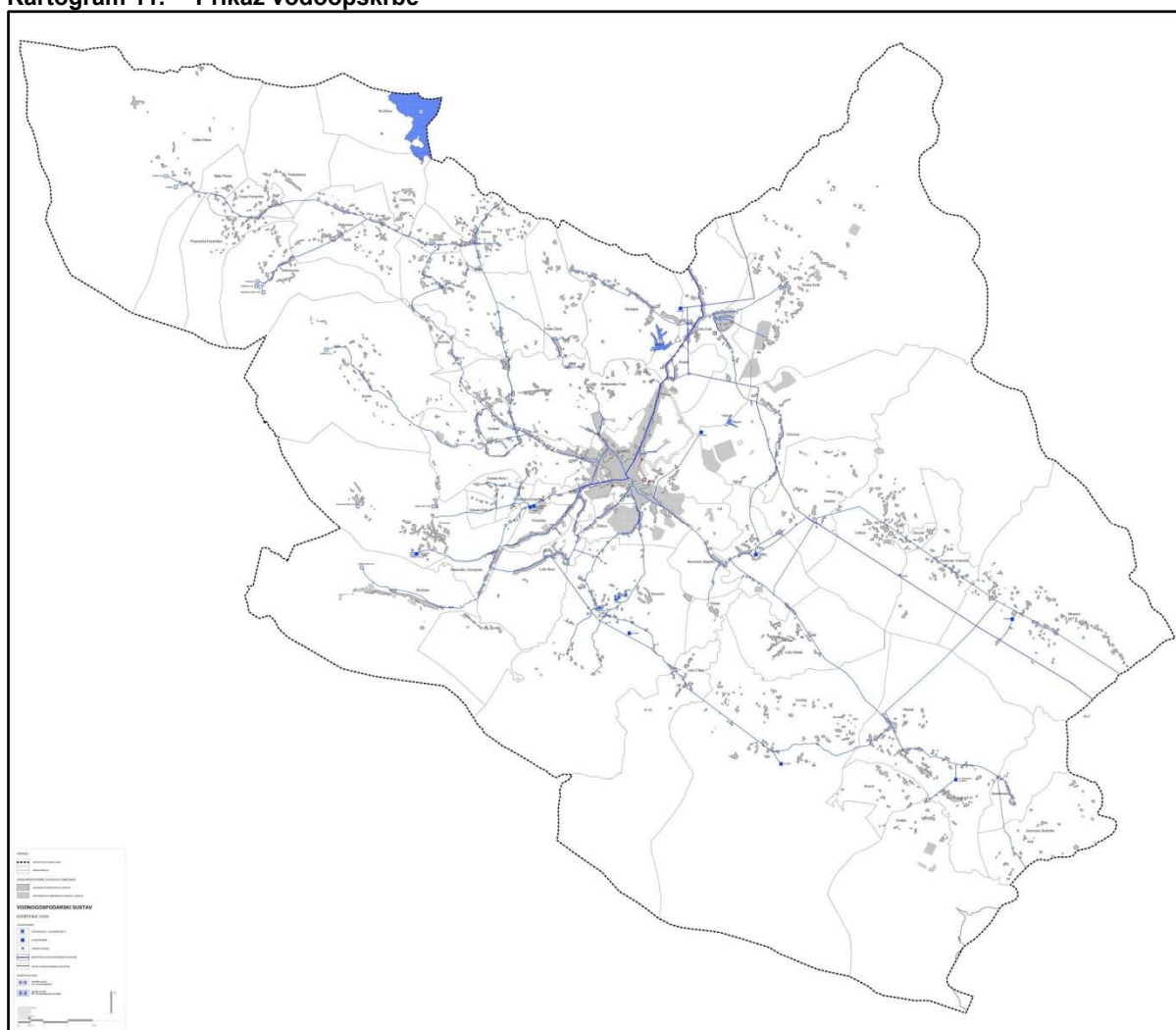
Vodoopskrba Grada Gospića obavlja se iz više izvora koji se nalaze u okolici Gospića. Među njima se ističe izvor Košna voda kod Brušana (sustav vodovoda Brušane – Trnovac – Gospić). Izvor je kaptiran za potrebe vodovoda Gospić još 1893. godine. Izdašnost mu je od 25-40 l/s i nikad ne presušuje. Vodosprema Oštra 2 je zapremine 500 m³. Nalazi vode na tom izvoru pokazuju da je to mnogo kvalitetnija voda od ostalih koje su uključene u vodoopskrbni sustav Like. Bakteriološko stanje analizirane vode je izvanredno, što pokazuje da su organski onečišćivači mnogo manjeg intenziteta te da vodonosnik posjeduje sposobnost samopročišćavanja. Drugi izvori u tom sustavu su još Vriline izdašnosti 15,1 l/s, s jednom crpnom stanicom i vodospremom Kozjak, zapremine 300 m³, odnosno Crno vrelo, izdašnosti 12 l/s, s jednom crpnom stanicom i vodospremom Oštra 1 zapremine od 500 m³.

Podsustav Pazarište – Perušić – Lički Osik – Gospić

U sustavu vodovoda Pazarište – Perušić – Lički Osik – Gospić se nalazi pet izvora (Odra, minimalne izdašnosti ispod 1 l/s, Domićuša i Muhar jarak, koji kod ekstremnih suša presuše te Ričina i Pečina, izdašnosti 6 i 1 l/s). Njihove su izdašnosti zimi vjerojatno iznad 100 l/s, ali te podatke nije tehnički moguće izmjeriti, a za njihove minimalne kapacitete vrijedi isto što i za izvor Vrbas. U sustavu se nalaze 4 vodospreme zapremine 1.150 m³, od čega su u uporabi 3 manje (650 m³) te 4 manje crpne stanice na rubnim dijelovima sustava od čega tri imaju svoje spremnike od 80 m³.

Područje kojim upravlja isporučitelj vodne usluge USLUGA d.o.o. čine dvije jedinice lokalne samouprave Grad Gospić i Općina Perušić. Na području vodoopskrbnog sustava nalazi se 9 izvora ukupne minimalne izdašnosti ($Q_{min}=80,08$ l/s). Uslužno područje komunalnog poduzeća Usluga d.o.o. Gospić je pokriveno vodoopskrbnom mrežom 97%, a priključenost na vodoopskrbnu mrežu je 80% što znači da je ukupno 5.469 kućanstava priključeno na vodoopskrbnu infrastrukturu. Problemi na sustavu vodoopskrbe jesu velika starost cjevovoda, veliki broj puknuća te posljedično veliki gubici vode koji se kreću oko 70% u odnosu na zahvaćene količine vode. Također, u ljetnim mjesecima povremeno dolazi do nedostatka pitke vode u Perušiću i Ličkom Osiku, a zbog poddimenzioniranosti transportnog cjevovoda od VS Bilaj do Ličkog Osika za vrijeme ljetnih mjeseci vodosprema Bilaj se ne može dovoljno brzo napuniti pa korisnici u Perušiću i Ličkom Osiku dio dana ostaju bez pitke vode.

Kartogram 11. Prikaz vodoopskrbe

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Odvodnja otpadnih voda

Postojeće stanje u pogledu odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Grada Gospića nije na zadovoljavajućoj razini, budući da je kanalizacijskim sustavom pokriveno jedino uže središte Grada te naselje Lički Osik. Na širem su gradskom području izgrađena tri neovisna sustava javne odvodnje – u Gospiću, Ličkom Osiku i Perušiću.

Gospić

U naselju Gospić je izgrađen sustav odvodnje komunalnih otpadnih voda mješovitog i razdjelnog tipa, a sastoji se od odvodnje sanitarnih otpadnih voda i oborinskih voda duž mjesnih prometnica, putem parcijalnih, otvorenih, sabirnih kanala i slivnika s rešetkama. Ukupna duljina uređene javne kanalizacije na području Grada Gospića iznosi oko 22,2 km. Na postojeći sustav odvodnje priključeno je 2015. godine 1.644 priključka. Izgrađeno je i 6 crpnih stanica koje se nadziru i upravljaju putem nadzorno – upravljačkog sustava (NUS). Sve imaju sigurnosni ispust, 5 crpnih stanica ima sigurnosni ispust u vodotok Novčicu, a jedna u vodotok Bogdanicu. Sakupljene komunalne otpadne vode ispuštaju se na jednoj, glavnoj ispusnoj građevini prije središnjeg uređaja za pročišćavanje. Priključenost na sustav je 50%.

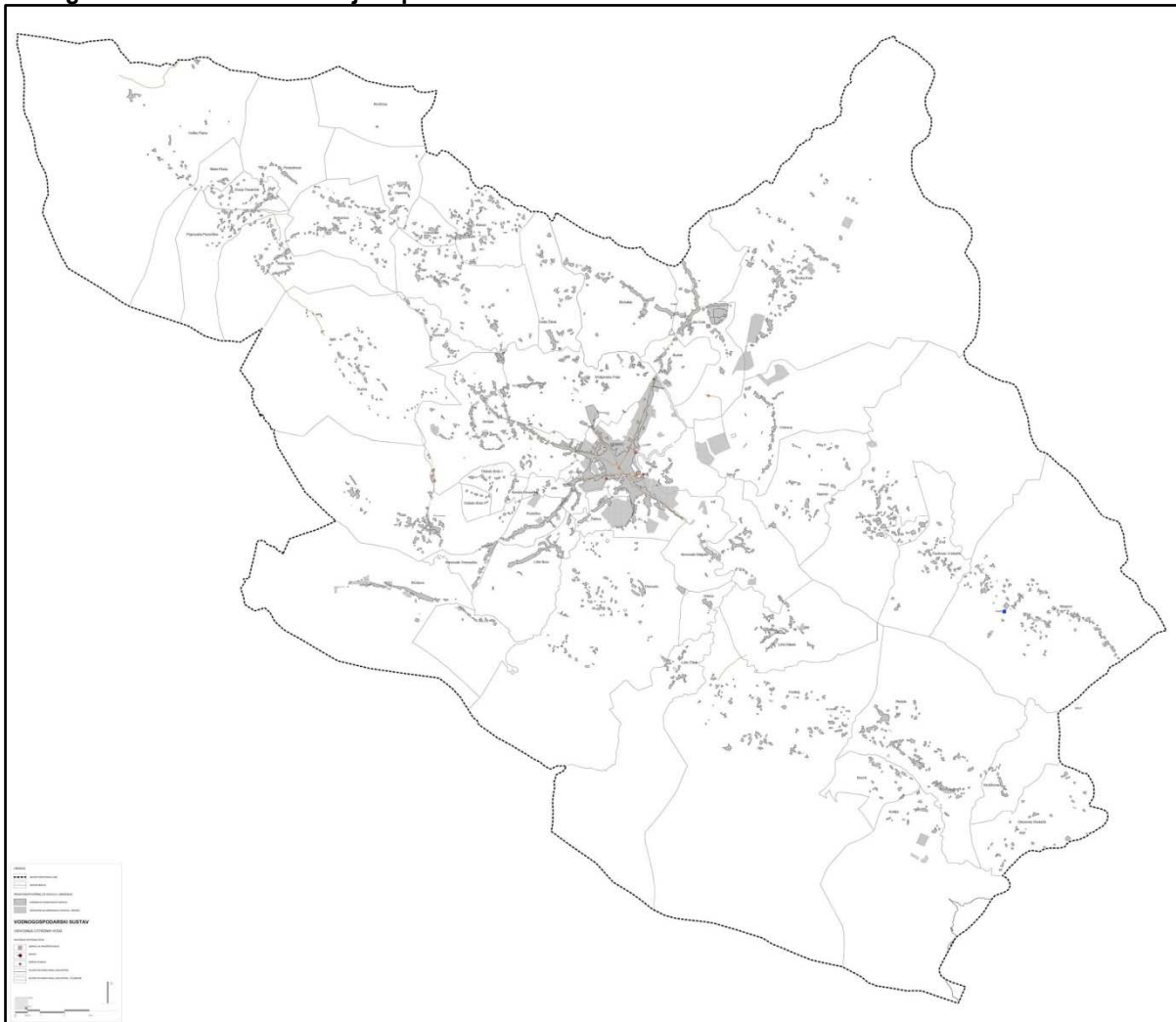
Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) Gospić pušten je u probni rad nakon sanacije i dovođenja u funkcionalno stanje, 15. prosinca 2014. godine. Uređaj je projektiran i izrađen prema kapacitetu od 5200 ES (ekvivalent stanovnika), a pročišćavanje otpadne vode mješovitog kanalizacijskog sustava Grada Gospića provodi se u dva stupnja, mehanički i biološki. U sklopu sanacije uređaja je izgrađena nova pristupna cesta, a uređaj je dodatno opremljen hidrostanicom za

podizanje tlaka u vodoopskrbnoj i hidrantskoj mreži, dizel agregatom za rezervno napajanje kako bi u slučaju nestanka struje uređaj mogao nesmetano funkcionirati te video nadzorom radi sigurnosti.

Lički Osik

Sustav javne odvodnje otpadnih voda u naselju Lički Osik datira od nastanka samog naselja sredinom 50-ih godina prošlog stoljeća. U naselju postoji 584 priključaka na sustav odvodnje. S obzirom da je to područje bilo pod okupacijom tijekom Domovinskog rata te taj sustav nije bio na upravljanju i održavanju u komunalnom društvu do 1995. godine, isti je bilo jako teško održavati u funkcionalnom stanju te se prije pet godina pristupilo njegovoj rekonstrukciji. U cijelosti je napravljena nova kolektorska mreža fekalne kanalizacije u duljini 6,1 km poliesterskim cijevima, rekonstrukcija priključaka u podrumskim dijelovima te trokomorna septička jama s preljevom. Sustav oborinske odvodnje izgrađen je kao zaseban. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda nije izgrađen. Recipijent nepročišćenih otpadnih voda je kanal koji se ulijeva u potok Balatin (potok presuši tijekom ljeta u kraćem ili duljem razdoblju), a utječe u rijeku Liku.

Kartogram 12. Prikaz odvodnje otpadnih voda

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Problemi na sustavu odvodnje jesu nedovoljna pokrivenost sustavom odvodnje, mala priključenost na sustav odvodnje (50%), velika starost dijelova sustava te posljedično velika oštećenja dijelova sustava, nedostatan kapacitet UPOV-a i nezadovoljavajući stupanj pročišćavanja.

Vodotoci

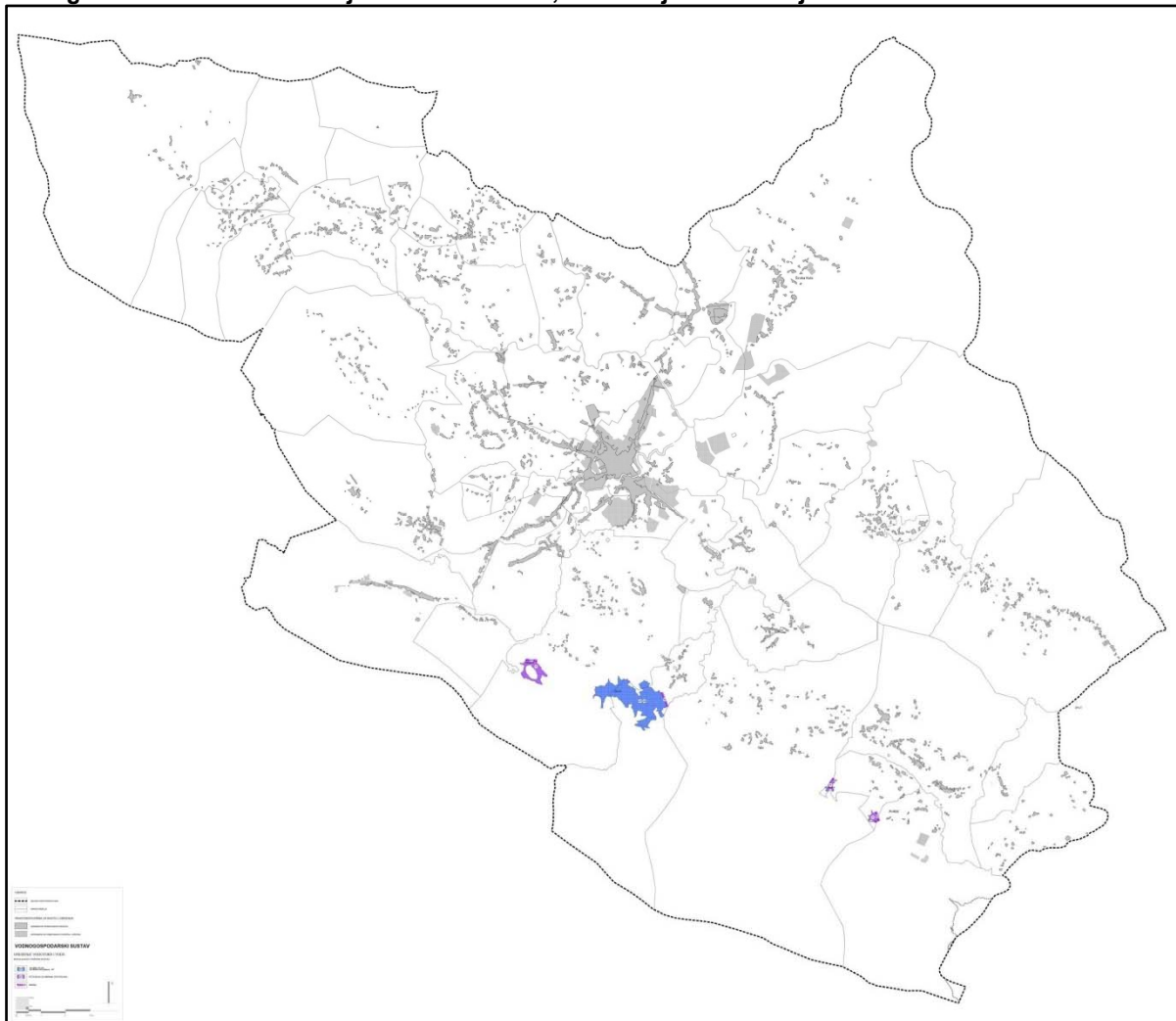
Na području Grada Gospića nalaze se sljedeći vodotoci:

- Tisovac – dužine 14 km, nalazi se na području Donjeg Pazarišta gdje i ponire
- Popovača – dužine 12 km, nalazi se na području Donjeg Pazarišta (kod naselja Popovača), vodotok ima 2 km reguliranog kanala

- Otešica – dužine 17 km, nalazi se na području Donjeg Pazarišta (zaseok Kalinovača), protječe kroz Brizovo polje i utječe u rijeku Liku
- Rakovac – dužine 7 km, nalazi se na području Trnovca, pokraj Gospića, ima nekoliko manjih pritoka a u ljetno doba presušuje
- Suvaja – dužine 15 km, nalazi se na području Brušana, ulijeva se u rijeku Novčicu,
- Počiteljica – dužine 10 km, nalazi se na području Počitelja, korito vodotoka neregulirano, ulijeva se u rijeku Liku
- Glamočica – dužine 7 km, nalazi se na području Ličkog polja i prolazi kroz Medak te se ulijeva u rijeku Liku
- Jadova – dužine 35 km, ulijeva se u rijeku Liku, u ljetnim mjesecima presušuje
- Novčica – dužine 20 km, nalazi se na području Grada Gospića gdje se i ulijeva u rijeku Liku, regulirana je u dužini od 200 m, pod usporom je rijeke Like odnosno akumulacije Kruščica te je obrana od poplava povezana s režimom hidroenergetskog sustava HE Senj
- Bogdanica – dužine 10 km, ulijeva se u rijeku Novčicu, nalazi se na širem području Grada Gospića
- Vagančica – dužine 4 km, utječe u rijeku Bogdanicu, nalazi se na širem području Grada Gospića
- Bužminica – dužine 12 km, utječe u rijeku Bogdanicu, prolazi uz mjesto Bužim.

Kartogram 13. Prikaz uređenja voda i vodotoka, meloracijska odvodnja

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Akumulacija Kruščica

Jezero Kruščica je umjetno jezero u Lici nastalo izgradnjom brane na rijeci Lici 1971. za potrebe Hidroelektrane Senj i kasnije Hidroelektrane Sklope. Nalazi se na donjem dijelu toka rijeke

Like kod sela Mlakva u Kosinju. Ime je dobilo po selu Kruščica koje je na tom mjestu potopljeno, a stanovništvo iseljeno u okolne krajeve. Za ljetnih mjeseci u vrijeme niskog vodostaja vide se temelji i ruševine crkve, kuća, imanja i cesta potopljenog sela. Površina akumulacije je 8,64 km², sa zapremninom od 142 milijuna m³ vode. Prosječna dubina je 37,75 m, a maksimalna 75 m.

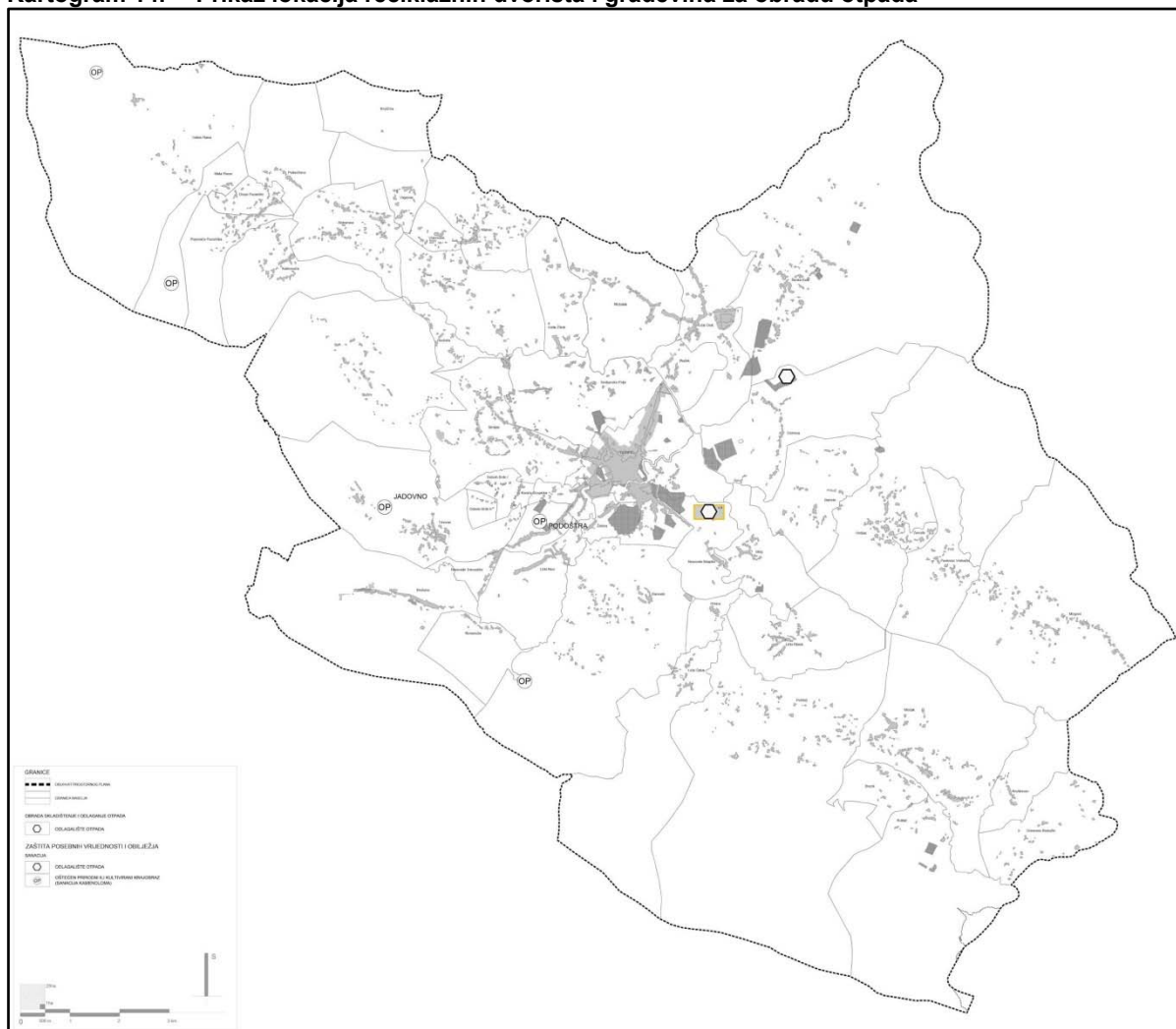
4.2.3. Naftovodi

Na području Grada Gospića nema naftovoda.

4.3. GOSPODARENJE OTPADOM

Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine, jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazbo-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom gospodarenja otpada, te ostalo sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Kartogram 14. Prikaz lokacija reciklažnih dvorišta i građevina za obradu otpada

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Gospodarenje komunalnim otpadom na području Grada Gospića vrši se kroz prikupljanje i konačno odlaganje otpada na odlagalište otpada Rakitovac. Odlagalište Rakitovac, površine približno 4,3 ha, nalazi se oko 3,5 km od središta Grada Gospića u naselju Novoselo Bilajsko. Na lokaciji odlagališta Rakitovac nalazi se i posebno izgrađena ploha za zbrinjavanje preuzetog građevnog otpada koji sadrži azbest kapaciteta cca 5.000 m³, reciklažno dvorište koje je dograđeno (proširenje

površine i opremanje dodatnom opremom radi usklađenja s Pravilnikom o gospodarenju otpadom) te fiksno nadzirano mjesto za odvojeno odlaganje raznih otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvima. Od početka korištenja lokacije (1992. godina) pa do 2018. godine na odlagalište otpada Rakitovac ukupno odloženo oko 112.695 t komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada, (zbijanje otpada pomoću kompaktora "TANA"). Odlagalište je sanirano (period sanacije trajao je od 21.10.2013. do 20.11.2015.godine).

Tablica 14. Količine ukupno odloženog otpada na odlagalištu Rakitovac u Gospiću u razdoblju od 2014. do 2015. godine u tonama

GRAD GOSPIĆ	2014. godina	2015. godina
odlaganje otpada u ili na tlo	4.025,00	4.015,00
odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište	-	1.325,00
UKUPNO t/godina	4.025,00	5.340,00

Izvor podataka: Plan gospodarenja otpadom Grada Gospića za razdoblje od 2017.-2022. godine

Na saniranom odlagalištu se predviđa odlaganje svakodnevno nastalih količina komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada sve do 2018. godine, odnosno do uspostave centra za gospodarenje otpadom što je u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Nakon izgradnje centra za gospodarenje otpadom, odlagalište Rakitovac će se zatvoriti kao odlagalište neopasnog otpada, ali će na lokaciji ostati reciklažno dvorište, pretovarna stanica, kompostana i sortirnica.

Početak 2015. godine nabavljeno je mobilno reciklažno dvorište. Mobilno reciklažno dvorište zajednički je financirano od strane Grada Gospića i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Na ovaj način je omogućeno fleksibilnije pružanje usluge izdvojenog skupljanja otpada radi reciklaže, odnosno skupljanja problematičnog otpada iz kućanstva.

Prikupljanje i odlaganje otpada na području Grada Gospića obavlja gradsko komunalno poduzeće Komunalac Gospić d.o.o. i tvrtka EKO GOSPIĆ d.o.o. te se otpad s cijelog područja Grada Gospića odvozi na odlagalište Rakitovac pomoću kamiona smečara i kamiona samopodizača za kontejnere. Organiziranim odvozom otpada (jednom tjedno) obuhvaćeno je, prema podacima komunalnog poduzeća, ukupno jedanaest naselja Grada Gospića, dok je za naselja u kojima ne postoji odvoz otpada organizirano mobilno reciklažno dvorište.

Glomazni otpad s područja Grada Gospića se sakuplja putem 2 kontejnera od 7m³ koja su propisno označena i smještena na asfaltnoj površini ispred UPOV-a (uređaj za pročišćavanje otpadnih voda) na adresi Budžak bb kamo građani mogu u bilo kojem trenutku dovesti i odložiti svoj glomazni otpad.

Na području Grada Gospića postoji šest divljih odlagališta otpada s procijenjenim količinama od 30.050 m³ otpada, na kojima se bez sigurnosnih mjera otpad deponira najčešće u prirodne depresije ili uz rubna područja naselja. Otpad na odlagališta odlažu uglavnom stanovnici najbližih naselja, a pretežno se odlaže građevinski otpad, i to beton, cigla, šuta i kamen te u najvećoj mjeri zemlja i nevezani prašnasti materijali, zatim glomazni, metalni i komunalni otpad.

Na području Grada Gospića, osim "divljih odlagališta", tj. lokacija onečišćenih otpadom ne postoje lokacije s odbačenim otpadom koji bi uzrokovao onečišćenja većih razmjera (tzv. "crne točke").

Količina komunalnog otpada u 2015. godini, iz kućanstva iznosila je 4.153,88 tone, a otpad iz drugih izvora sličan otpadu iz kućanstva iznosio je 76,59 tona, ukupno oko 4.230 tona. Na području Grada Gospića proizvodni otpad nastaje u proizvodnim procesima u industriji i obrtu, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada. Ukupna količina proizvodnog otpada u 2015. godini iznosila je 163,47 tone. Opasnog otpada u Gradu Gospiću u 2015. godini proizvedeno je ukupno 125,93 tona te 1.325 tona građevinskog materijala koji sadrži azbest (prijavljeno kao komunalni otpad u 2015. godini), ukupno oko 1.451 tona.

Tablica 15. Lokacije divljih odlagališta

Red. broj	Lokacija odlagališta	Površina pod otpadom (m ²)	Količina otpada (m ³)	Vrsta odloženog otpada
1	"Dolovi ispod Oštre"	4.000,00	2.000,00	većinom građevni, komunalni, glomazni

2	"Lički Novi"	5.000,00	2.200,00	većinom građevni, komunalni, glomazni
3	"Vukava – Golo brdo"	6.300,00	13.000,00	miješani komunalni, glomazni, građevni
4	"Put Lički Novi – Divoselo"	12.300,00	10.000,00	većinom građevni, komunalni, glomazni
5	"Divoselo - Poljari"	/	2.000,00	većinom građevni, glomazni
6	"Zablate"	1.700,00	850,00	većinom građevni, komunalni, glomazni
	UKUPNO:	29.300,00	30.050,00	

Izvor podataka: Plan gospodarenja otpadom Grada Gospića za razdoblje od 2017.-2022. godine

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

5.1. ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Na području Grada Gospića nalaze se sljedeći Zakonom zaštićeni dijelovi prirode:

- Nacionalni park Paklenica (dio)
- Park prirode Velebit (dio)
- Spomenik prirode Velnačka glavica (u Brušanima)
- Spomenik prirode Pećina Ostrovica
- Spomenik prirode Pčelinja pećina

Nacionalni park Paklenica (proglašen 1949. godine, pod zaštitom UNESCO-a od 2017. godine) obuhvaća primorsku stranu Velebita između mjesta Tribanj - Šibuljina i mjesta Modrić, uključujući vršnu zonu Velebita između Golovrha i Svetog brda. Najznačajnije obilježje daju ovom nac. parku slikoviti dolinski prodori bujičnih potoka Velike i Male Paklenice. Dolina Velike Paklenice u gornjem dijelu posjeduje sve oznake uzdužne doline, koja skretanjem u smjeru juga poprima karakteristike prodorne doline. Najimpozantniji dio ovog nacionalnog parka je kanjon Velike Paklenice s 400 m visokim, okomitim i nazubljenim stijenama te predstavlja jedinstvenu ljepotu i prirodnu pojavu na području krša. Pored ostalih krških fenomena, u ovom nacionalnom parku ima i nekoliko špilja s bogatim špiljskim ukrasima. Osim toga, područje Paklenice ima razmjerno vrlo dobro sačuvane šume, među kojima se ističu nekoliko tipova bukovih šuma i prirodna šuma crnog bora. Ukupna površina nacionalnog parka iznosi 9.507,56 ha, a od toga se 2.336,52 ha nalazi na području Grada Gospića.

Park prirode Velebit (proglašen 1981. godine) obuhvaća masiv Velebita i dolinu krške rijeke Zrmanje. Velebit je značajan po bogatstvu oblika i fenomena krša, koji su dali pečat reljefnoj i krajobraznoj raznolikosti. Prostor Velebita najznačajnije je endemsko čvorište flore i kopnene faune u Hrvatskoj. Među najpoznatije endemske i rijetke vrste spadaju: velebitska degenija (*Degenia velebitica*), hrvatsko zvonce (*Edraianthus gaminifolius* var. *Croaticus*) i hrvatska sibireja (*Sibiraea Croatica*). Tu obitavaju rijetke i ugrožene životinje: dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*) i dr. Od velikih zvijeri na Velebitu obitavaju smeđi medvjed (*Ursus arctos*), vuk (*Canis lupus*) i ris (*Lynx lynx*). Ukupna površina nacionalnog parka iznosi 203.551,12 ha, a od toga se 30.578,9 ha nalazi na području Grada Gospića.

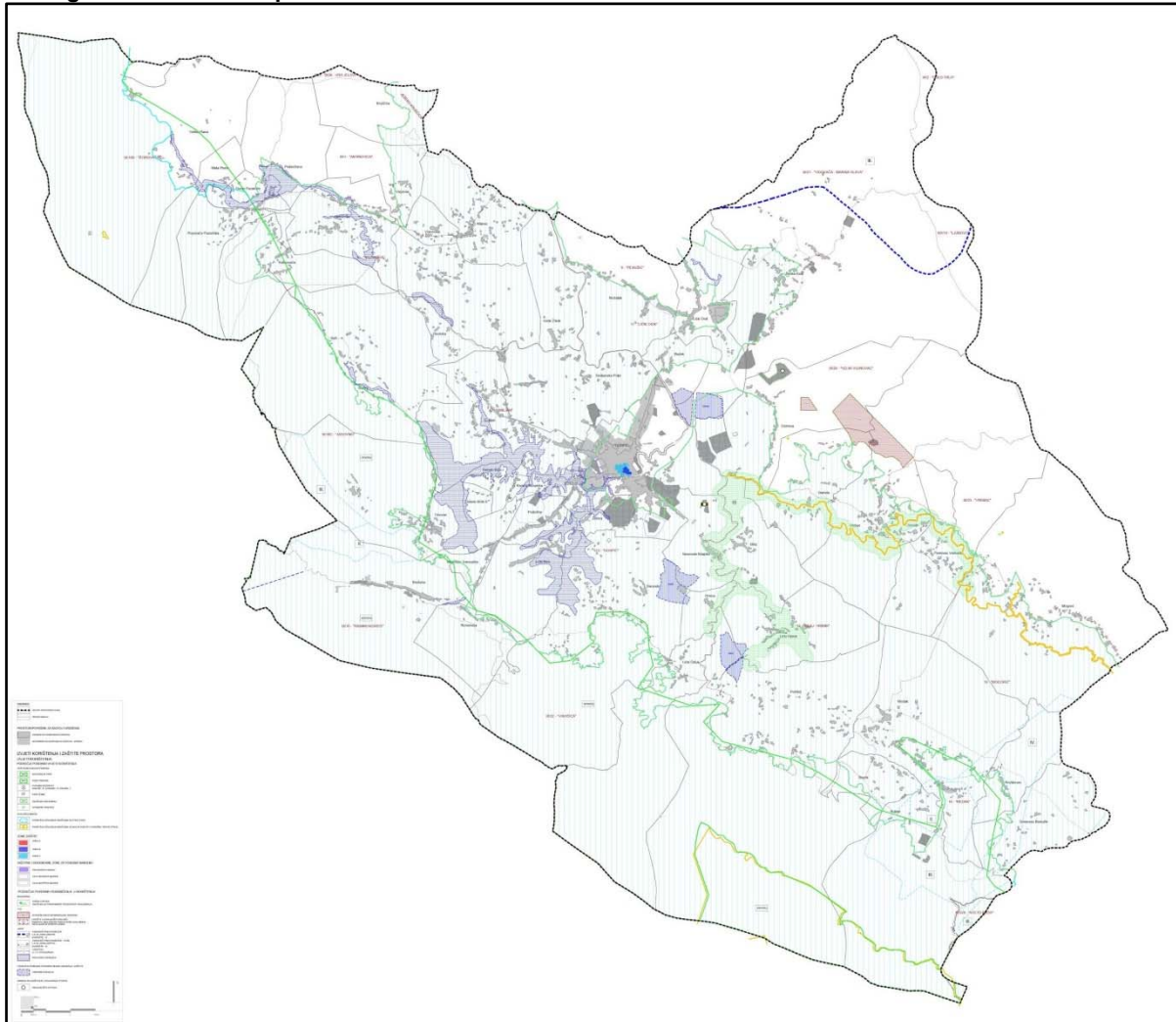
Spomenik prirode Velnačka glavica u Brušanima (geološko-paleontološki, proglašen 1970. godine) je površine 6,76 ha, sve na području Grada Gospića. Na donjem dijelu padine brda Velnačka glavica nalaze se terasasto, jedan nad drugim, dva oveća izdanka crnih do tamnosivih permskih vapnenaca u izmjeni sa crnim vapnenim škriljancima. Naslage vapnenca su tanko uslojene i pomaknute iz prirodnog položaja za 90 stupnjeva. Ta pojava, vezana uz tako izrazitu slojevitost, rijetko se susreće. Ovi vapnenci su neobično fosiliferi: sadrže krasno sačuvane mikrofosile (vapnenačke alge /među ovima su najčešće *Mizzia velebitana*, *Permocalculus fragilis* i *Gymnocodium bellerophontis*/ i pražive iz razreda Foraminifera/najzrazitije su vrste *Neoschwagerina craticulifera occidentalis* - prvi put opisana s tog lokaliteta, *Yabeina syrtalis*, *Durbarula nana*, *Chusenella velebitica* - prvi put opisana s tog lokaliteta i mnoge druge/). Pojedini su slojevi naročito bogati mikrofosilima, koji se na kamenu već izvama razabiru. Flora i fauna ukupno obuhvaćaju 32 vrste. Nalazište je posebno zanimljivo kao *locus typicus* novo otkrivenih vrsta.

Spomenik prirode Pećina Ostrovica (geomorfološki, proglašen 1970. godine) se nalazi 300 metara istočno od vrha Ostrovica (istočno od Gospića - kod istoimenog sela). Označena je na topografskim kartama i ide u red najznačajnijih ličkih pećina. Bogata je raznovrsnim pećinskim

ukrasima (osobito kamenice s vodom), a dužina joj iznosi 130 m. U postranom hodniku nalazi se i malo jezero. Pećina je blizu ceste i naselja, pa će biti prikladna za korištenje. Formirana je u krednim vapnencima, s nadmorskom visinom otvora 680 m.

Spomenik prirode Pčelinja pećina (geomorfološki, proglašen 1970. godine) nalazi se u Lici, 5 km istočno od crkve u selu Vrebac, a 750 m južno od Trivunskog vrha. Ovo je jedna od najznačajnijih ličkih pećina. Odlikuje se velikim ulazom (20 m širok i 14 m visok), pećinskim ukrasima i dužinom od 200 m. Podatak o dužini je privremen jer se na toj udaljenosti nalazi jezero koje je spriječilo daljnja istraživanja pećinskog hodnika, a taj se zaciјelo nastavlja. Pećina je formirana u donjokrednim vapnencima, a na nadmorskoj visini od 740 m.

Kartogram 15. Zaštita prostora

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

5.2. EKOLOŠKA MREŽA RH

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži te predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. Ekološku mrežu RH (EU ekološku mrežu Natura 2000) prema Uredbi o ekološkoj mreži čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži unutar Grada Gospića nalaze se sljedeća područja ekološke mreže:

- Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS:
  - HR2001012 - Ličko polje
  - HR5000022 – Park prirode Velebit
  - HR2000871 – Nacionalni park Paklenica
  - HR2001377 – Sunđerac
  - HR2001272 – Jadova i špilje
  - HR2000095 – Pčelina špilja
  - HR2000093 – Ostrvička špilja
- Područja očuvanja značajna za ptice - POP:
  - HR1000021 - Lička krška polja
  - HR1000022 - Velebit

Površina NATURA 2000 područja zauzima 73,97% površine Grada Gospića u što se ubraja 9 područja, tj. 7 područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove te 2 područja očuvanja značajna za ptice.

5.3. IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA

Izvjешće o stanju okoliša propisano je "Zakonom o zaštiti okoliša" (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18). U Izvjешću o stanju okoliša Ličko-senjske županije za razdoblje od 2013. do 2016. godine opširno se obrađuju svi elementi stanja okoliša.

5.4. PODRUČJA POTENCIJALNIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Za područje Grada Gospića izrađena je Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Grada Gospića (lipanj, 2015).

Potencijalne opasnosti i prijetnje koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće razvrstavaju se, ovisno o uzrocima nastanka, na:

1. prirodne,
2. tehničko-tehnološke,
3. nesreće u kapacitetima u kojima se proizvode, skladište, prerađuju, rukuje, prevoze, skupljaju i obavljaju druge radnje s opasnim tvarima jednakim ili iznad propisanih graničnih vrijednosti
4. ratna djelovanja i terorizam.

5.4.1. *Prijašnji događaji i štete uslijed elementarnih nepogoda*

Za područje Grada Gospića proglašena je elementarna nepogoda nastala zbog olujnog i orkansnog vjetrova u studenom 2005. godine pri čemu je bilo šteta na stambenim i gospodarskim objektima te u poljoprivrednoj proizvodnji.

2016. proglašena je elementarna nepogoda uzrokovana vremenskom nepogodom niskim temperaturama - mrazom s materijalnom štetom na svim voćnim stablima (dugogodišnji nasadi) i štetom u pčelarstvu.

2017. godine proglašena je elementarna nepogoda uzrokovana sušom s materijalnom štetom u poljoprivredi.

5.4.2. Zaštita od štetnog djelovanja voda - poplava

Sukladno "Zakonu o vodama" (Narodne novine, 153/09, 130/11, 56/13), uz sve vodotoke treba planirati prostor slobodan od svake gradnje, koji će služiti za održavanje vodotoka, a odgovarajuća ograničenja gradnje treba predvidjeti u prostoru uz rijeku Liku i akumulaciju Kruščica.

U cilju poboljšanja stanja potrebno je:

- dostaviti izvode iz Plana zaštite i spašavanja pravnim osobama od interesa za zaštitu i spašavanje - sklopiti ugovore s pravnim osobama iz Odluke o određivanju operativnih snaga i drugih pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje
- redovito ažurirati snage za zaštitu i spašavanje s podacima o ljudskim i materijalnim sredstvima
- redovito čišćenje i održavanje vodotoka
- opremanje operativnih snaga zaštite i spašavanja materijalno – tehničkim sredstvima - kontinuirano provođenje vježbi zaštite i spašavanja operativnih snaga zaštite i spašavanja i ostalih snaga zaštite i spašavanja u najugroženijim područjima od poplava.

5.4.3. Zaštita od potresa

Na području Grada Gospića moguć je potres od VII° po Medvedev-Sponheuer-Karnikovoj (MSK) ljestvici. S obzirom na mogući intenzitet potresa vidljivo je da isti mogu dovesti do katastrofe ili velike nesreće s ljudskim žrtvama, razaranjem i oštećenjem velikog broja objekata stanovanja i infrastrukture, te velikim materijalnim štetama.

Grad Gospić nije u mogućnosti sam se suočiti sa zaštitom i spašavanjem neposredno nakon potresa, bilo to u angažiranju ljudstva i materijalno-tehničkih resursa, bilo u eliminiranju posljedica nastalih potresom.

U cilju poboljšanja stanja potrebno je:

- inicirati upoznavanje građana s mogućim opasnostima i načinom postupanja u slučaju potresa
- opremiti Hrvatsku gorsku službu spašavanja s potrebnim materijalno – tehničkim sredstvima za spašavanje iz ruševina
- opremiti vatrogasne snage s potrebnim materijalno – tehničkim sredstvima za spašavanje iz ruševina
- kontinuirano održavati vježbe zaštite i spašavanja snaga zaštite i spašavanja Grada Gospića za slučaj potresa.
- prilikom izgradnje stambenih i poslovnih objekata poštivati urbanističke mjere za predmetnu seizmičku zonu

5.4.4. Zaštita od ostalih prirodnih uzroka

Suša

Na području Grada Gospića prosječno godišnje ima 224 dana bez oborine. U prosjeku se najviše takvih dana javlja u srpnju i kolovozu (23 dana mjesečno), dok ih u ostalim mjesecima ima manje i to 16-19 dana mjesečno. Vrijednosti standardnih devijacija upućuju na nešto veću stabilnost od ožujka do kolovoza. Od rujna do veljače ona je nešto manja, tj. srednji mjesečni broj dana bez oborine se od godine do godine više razlikuje. U analiziranom 20-godišnjem razdoblju najveći broj dana bez oborine najčešće je bio u kolovozu (45% slučajeva) i srpnju (25% slučajeva). Mjeseci u kojima gotovo nije bilo kišnih dana (28 do 29 bezoborinskih dana) javili su se u razdoblju od srpnja do listopada te u siječnju. Najmanji broj dana bez oborine najčešće je bio u veljači (25% slučajeva) te u studenom (23% slučajeva) i u prosincu (20% slučajeva). Najmanje bezoborinskih dana zabilježeno je u listopadu 1992. i veljači 1984. i 1986. godine kada je bilo samo 6 takvih dana.

U mjere zaštite od suše primjenjuju se uglavnom tri metode: selekcijsko – generička, geografsko zoniranje i agrotehničke mjere. Cilj agrotehničkih mjera jest povećati opskrbu biljaka vlagom. Najuspješnija i najpouzdanija metoda u borbi protiv suše je navodnjavanje. Tom se mjerom poboljšava vodni režim zemljišta. Učinak navodnjavanja u značajnoj mjeri ovisi o pravilnom određivanju rokova i normi navodnjavanja u odnosu na potrebe određene kulture za vodom. Dakle, u mjerama zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja okolnih poljoprivrednih površina. Također, ispravna obrada zemljišta ima za cilj zadržati vlagu i spriječiti njezin suvišni gubitak iz tla. Nedostatak oborina u duljem vremenskom

razdoblju može, s određenim faznim pomakom, uzrokovati i hidrološku sušu koja se očituje smanjenjem površinskih i dubinskih zaliha vode.

Olujno i orkansko nevrijeme

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumskim dobrima, raznim građevinskim objektima i u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote. To je vjetar jačine više od 8 bofora prema Beaufortovoj ljestvici, a čija brzina iznosi preko 74 km/h.

Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja navedenih vrijednosti koje podrazumijevaju olujno i orkansko nevrijeme. Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskog nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika. Izbor građevnog materijala, a posebno za izgradnju krovništa i nadstrešnica, treba prilagoditi jačini vjetra. Kod planiranja i gradnje prometnica potrebno je voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama se, na mjestima gdje postoji opasnost od udara vjetra olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni vjetrobrani (kameni i/ili betonski zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

Tuča

Meteorološka postaja Gospić ima prosječno godišnje 2.5 dana s krutom oborinom. U prosjeku najviše takvih dana javlja se u studenom 0.6 dana. U ostalim mjesecima srednji broj dana je od 0.1 do 0.4. U područjima gdje je pojavnost tuče češća potrebno je planirati zaštitne mreže za trajne nasade i staklenike, odnosno izbjegavati izgradnju na tuču osjetljive strukture te poticati osiguravanje nasada i imovine. Osjetljivu kulturnu baštinu i imovinu preventivno zaštititi zaštitnim građevinama.

Snijeg i led

Na području Grada Gospića padanje snijega može se očekivati svake godine. U prosjeku to je u oko 36 dana godišnje. U promatranih 20 zima najviše snježnih dana bilo je tijekom zime 1985./1986. (51 dan) i 1995./1996. (50 dana), a najmanje, 12 dana, zimi 1989/1990. i 14 dana zimi 1988./1989. Snijeg se javlja od listopada do svibnja. Od prosinca do ožujka javlja se svake godine (izostao je samo dva puta u siječnju) i prosječno pada 7-8 dana u pojedinom mjesecu. Početkom snježne zime u studenom pada gotovo svake godine, ali kraće, u prosjeku 4 dana. U travnju pada također gotovo svake godine, ali kratkotrajno i to u prosjeku 2 dana. U 20 godina 5 puta je zabilježeno padanje snijega u listopadu i 3 puta u svibnju. Od studenog do ožujka najdulje je padoo više od deset dana u pojedinom mjesecu s maksimumom od 19 dana u veljači. Maksimalne visine novog snijega od studenog do travnja veće su od oko 40 cm. U veljači 1999. izmjeren je maksimum od 64 cm. Godišnje maksimalne visine snježnog pokrivača javljaju se od studenog do travnja, najčešće u siječnju, i ti mjesečni maksimumi veći su od 50 cm. Najviši snježni pokrivač od 117 cm izmjeren je u veljači 1986.

Uz kritične dijelove prometnica izloženih nanosima snijega planirati i izgraditi snjegobrane ili zaštitne pojaseve od drveća i grmlja. Potrebno je održavati prohodnost prometnica kojom se obavlja opskrba namirnicama za cijeli Grad Gospić u kako ne bi došlo do prekida ili otežanog pružanja zdravstvene skrbi.

Zaštita tla

Na području Grada Gospića (evidencije komunalne službe) ne postoje evidentirana klizišta.

Značajan faktor degradacije i oštećenja tla predstavljaju područja pojačane erozije i nestabilnog terena – klizišta. Ovaj proces ugrožavanja prostora – poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Sprječavanje nastanka klizišta osigurano je manjim planskim zahvatima građenja na prigorskom području i uvjetovanjem prethodne inženjersko-geološke prospekcije terena na prostorima potencijalnih klizišta.

5.4.5. Tehničko-tehnološke nesreće izazvane s opasnim tvarima u stacionarnim objektima u gospodarstvu i prometu

Postojeće snage dovoljne su za otklanjanje posljedica u slučaju akcidenta s opasnim tvarima.

U cilju poboljšanja stanja potrebno je za umanjenje mogućnosti nesreća s opasnim tvarima potrebno je inicirati izradu potrebnih planskih dokumenata pravnim osobama koje na svojim lokacijama posjeduju opasne tvari.

5.4.6. Epidemiološke i sanitarne opasnosti

Postojeće snage dovoljne su za otklanjanje posljedica u slučaju epidemiološke i sanitarne opasnosti.

Na području Grada Gospića ne postoji realna opasnost od pojave epidemija različitih zaraznih bolesti niti je u posljednjih 10 godina zabilježena pojava zaraznih bolesti životinja koja bi imala teže posljedice te razmjer epidemije.

U cilju poboljšanja stanja potrebno je:

- izraditi kartografski prikaz mogućih izvora ugroze (odlagališta otpada, i divlja odlagališta otpada, kanalizacijski sustav, otpadne vode i sl.)
- eventualne gradnje životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta i vodotoka.

5.4.7. Nesreće na odlagalištima otpada

Postojeće snage dovoljne su za otklanjanje posljedica nesreća na odlagalištima otpada.

U cilju poboljšanja stanja potrebno je:

- ustrojiti i održavati propisan način prikupljanja, selektiranja, uporabe, odvoženja i zbrinjavanja otpada kod ovlaštene pravne osobe, i to na propisan način kojim će se opasnost od nastanka i širenja nastalih požara i drugih opasnosti smanjiti na najmanju moguću razinu.
- posebnu pozornost obratiti na propisno gospodarenje s opasnim otpadom.
- za smanjenje mogućnosti nesreća na odlagalištima otpada potrebno je sanirati postojeća divlja odlagališta otpada

5.4.8. Zaštita od požara i eksplozije

Protupožarna zaštita provodi se kroz osiguranje protupožarnih - vatrogasnih puteva s omogućavanjem pristupa u sva područja. Drugu mjeru zaštite treba ostvariti kroz izgradnju hidrantske protupožarne mreže, a posebno u sklopu pojedinog gospodarskog subjekta s većim požarnim potencijalom.

5.4.9. Minski sumnjivi prostor

Grad Gospić jedna je od devet jedinica lokalne samouprave Ličko-senjske županije u kojoj razminiranje još uvijek nije dovršeno te se na području Grada Gospića, prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje (HCR), nalazi oko 49,2 km² minski sumnjivog prostora (MSP) obilježenog s 870 oznaka minske opasnosti. Prema podacima HRC-a iz 2017. godine, najveći postotak od oko 76% minski sumnjivog područja otpada na šumske površine, 23,5% na poljoprivredne površine i 0,5% na ostale površine.

Od ukupne površine minski sumnjivog prostora, oko 418 m² se odnosi na područja zagađena neeksploziranim ubojnim sredstvima (NUS).

U cilju poboljšanja stanja potrebno je daljnje pretraživanje i razminiranje minski zagađenog područja s ciljem poboljšanja općih uvjeta za život ljudi, te gospodarskih i socijalnih prilika uz otvaranje novih mogućnosti razvoja ruralnih područja.

Zahvaljujući Programu ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. do 2020. godine i potpori Europskog poljoprivrednog fonda pokrenut je 2015. godine Projekt razminiranja poljoprivrednih površina u Ličko-senjskoj županiji na gotovo 7,0 km² na području Grada Gospića i Grada Otočca te Općine Perušić i u 2015. i 2016. godini realiziran.

Kartogram 16. Stanje minski sumnjivih područja Grada Gospića

Izvor podataka: Hrvatski centar za razminiranje

5.4.10. Skloništa s kapacitetima i drugi objekti za sklanjanje

U Ličko-senjskoj županiji, prema podacima iz upisnika koji vodi Odjel za preventivu, planiranje i nadzor Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Gospić, izgrađeno je ukupno deset skloništa u kojima se može skloniti ukupno 1.080 osoba. Sedam od njih nalazi se na području Grada Gospića i predviđeni su za sklanjanje 950 osoba.

Planovi prostornog uređenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju sadržavati mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti, odnosno, neophodno je izgradnju planirati na način da ista u cijelosti zadovoljava urbanističke mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti (za sva naseljena mjesta). Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je uspostaviti optimalan odgovor na ugrožavanja sa stanovišta prostornog planiranja, uređenja, organizacije, razvoja i izgradnje prostora te je neophodno i mjere zaštite i spašavanja postaviti integralno, u svim vrstama učešća u prostornom planiranju.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

6.1. OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA

6.1.1. Demografska struktura

A. Razmještaj i struktura stanovništva

Tablica 16. Stanovništvo po naseljima

R. br.	Naziv naselja	Broj stanovnika	Broj stanovnika	Površina	Indeks kretanja broja stanovnika (2001-2011)	Prirodni prirast i pad broja stanovništva (2001-2011)
		Popis 2001.	Popis 2011.	km ²		
1	ALEKSINICA	220	169	13,23	0,77	-51
2	BARLETE	36	28	14,85	0,78	-8
3	BILAJ	255	162	10,50	0,64	-93
4	BREZIK	27	25	5,90	0,93	-2
5	BRUŠANE	162	134	35,40	0,83	-28
6	BUDAK	175	151	5,13	0,86	-24
7	BUŽIM	94	74	39,26	0,79	-20
8	DEBELO BRDO 1	66	61	2,94	0,92	-5
9	DEBELO BRDO 2	5	8	1,46	1,60	3
10	DIVOSELO	12	4	48,07	0,33	-8
11	DONJE PAZARIŠTE	170	125	3,49	0,74	-45
12	DRENOVAC RADUČKI	1	0	12,74	0,00	-1
13	GOSPIĆ	6.088	6.575	20,68	1,08	487
14	KALINOVAČA	164	94	16,43	0,57	-70
15	KANIŽA GOSPIĆKA	438	401	2,53	0,92	-37
16	KLANAC	156	100	11,71	0,64	-56
17	KRUŠČICA	0	0	10,43	0,00	0
18	KRUŠKOVAC	11	20	8,39	1,82	9
19	KUKLJIĆ	4	13	35,75	3,25	9
20	LIČKI ČITLUK	5	4	29,26	0,80	-1
21	LIČKI NOVI	343	298	12,04	0,87	-45
22	LIČKI OSIK	1.772	1.914	15,40	1,08	142
23	LIČKI RIBNIK	119	93	15,50	0,78	-26
24	MALA PLANA	14	7	9,13	0,50	-7
25	MEDAK	78	62	33,89	0,79	-16
26	MOGORIĆ	93	110	54,17	1,18	17
27	MUŠALUK	264	228	17,75	0,86	-36
28	NOVOSELO BILAJSKO	121	112	8,17	0,93	-9
29	NOVOSELO TRNOVAČKO	78	84	2,13	1,08	6
30	ORNICE	0	6	2,99	0,00	6
31	OSTRVICA	19	16	25,78	0,84	-3
32	OTEŠ	128	99	16,97	0,77	-29
33	PAVLOVAC VREBAČKI	33	33	13,16	1,00	0
34	POČITELJ	14	4	85,91	0,29	-10
35	PODOŠTRA	212	177	3,74	0,83	-35

36	PODASTRANA	76	51	13,58	0,67	-25
37	POPOVAČA PAZARIŠKA	102	93	9,70	0,91	-9
38	RASTOKA	48	33	3,32	0,69	-15
39	RIZVANUŠA	36	29	8,96	0,81	-7
40	SMILJAN	446	418	19,59	0,94	-28
41	SMILJANSKO POLJE	178	135	16,97	0,76	-43
42	ŠIROKA KULA	130	116	88,18	0,89	-14
43	TRNOVAC	127	96	28,37	0,76	-31
44	VAGANAC	52	30	8,34	0,58	-22
45	VELIKA PLANA	59	52	60,76	0,88	-7
46	VELIKI ŽITNIK	74	47	9,03	0,64	-27
47	VRANOVINE	59	43	2,79	0,73	-16
48	VREBAC	19	44	50,35	2,32	25
49	ZAVOĐE	8	4	1,27	0,50	-4
50	ŽABICA	189	163	3,11	0,86	-26
	Ukupno:	12.980	12.745	969,20	0,98	-235

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. god., Popis stanovništva 2011. god.

Iz tablice 16. vidljivo je da se u 10 godina broj stanovnika smanjio za 1,81% (235 stanovnika). Popis iz 2001.g. broji 12.980, a Popis iz 2011.g. 12.745 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti za Grad Gospić je 13,15 st/km².

Najveće broju stanovnika ima naselje Gospić sa 6.575 stanovnika.

B. Razmještaj i struktura kućanstava

Tablica 17. Kućanstva po naseljima*

R. br.	Naziv naselja	Broj kućanstava	Broj kućanstava	Površina km ²	Indeks rasta broja kućanstava (2001-2011)	Prosječna veličina kućanstva / prosječan broj osoba u kućanstvu**
		Popis 2001.	Popis 2011.			
1	ALEKSINICA	86	69	13,23	-17	
2	BARLETE	17	15	14,85	-2	
3	BILAJ	91	53	10,50	-38	
4	BREZIK	14	12	5,90	-2	
5	BRUŠANE	60	58	35,40	-2	
6	BUDAK	62	61	5,13	-1	
7	BUŽIM	37	28	39,26	-9	
8	DEBELO BRDO 1	24	28	2,94	4	
9	DEBELO BRDO 2	3	3	1,46	0	
10	DIVOSELO	6	3	48,07	-3	
11	DONJE PAZARIŠTE	59	45	3,49	-14	
12	DRENOVAC RADUČKI	1	0	12,74	-1	
13	GOSPIĆ	2.153	2.287	20,68	134	
14	KALINOVAČA	45	36	16,43	-9	
15	KANIŽA GOSPIČKA	152	154	2,53	2	
16	KLANAC	64	45	11,71	-19	
17	KRUŠČICA	0	0	10,43	0	
18	KRUŠKOVAC	7	10	8,39	3	

19	KUKLJIĆ	3	6	35,75	3	
20	LIČKI ČITLUK	4	2	29,26	-2	
21	LIČKI NOVI	128	120	12,04	-8	
22	LIČKI OSIK	657	695	15,40	38	
23	LIČKI RIBNIK	57	49	15,50	-8	
24	MALA PLANA	8	5	9,13	-3	
25	MEDAK	53	37	33,89	-16	
26	MOGORIĆ	48	61	54,17	13	
27	MUŠALUK	102	99	17,75	-3	
28	NOVOSELO BILAJSKO	31	38	8,17	7	
29	NOVOSELO TRNOVAČKO	21	24	2,13	3	
30	ORNICE	0	3	2,99	3	
31	OSTRVICA	7	6	25,78	-1	
32	OTEŠ	62	44	16,97	-18	
33	PAVLOVAC VREBAČKI	15	15	13,16	0	
34	POČITELJ	10	3	85,91	-7	
35	PODOŠTRA	72	69	3,74	-3	
36	PODASTRANA	28	20	13,58	-8	
37	POPOVAČA PAZARIŠKA	38	32	9,70	-6	
38	RASTOKA	20	16	3,32	-4	
39	RIZVANUŠA	10	8	8,96	-2	
40	SMILJAN	144	135	19,59	-9	
41	SMILJANSKO POLJE	68	58	16,97	-10	
42	ŠIROKA KULA	48	46	88,18	-2	
43	TRNOVAC	49	41	28,37	-8	
44	VAGANAC	22	13	8,34	-9	
45	VELIKA PLANA	24	22	60,76	-2	
46	VELIKI ŽITNIK	33	23	9,03	-10	
47	VRANOVINE	27	21	2,79	-6	
48	VREBAC	13	24	50,35	11	
49	ZAVOĐE	5	3	1,27	-2	
50	ŽABICA	64	69	3,11	5	
	Ukupno:	4.752	4.714	969,20	-38	2,65

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. god., Popis stanovništva 2011. god.

*svi podaci u tablici, osim zadnjeg reda – ukupnog broja, izvađeni su iz tablice na DZS sa prvim rezultatima popisa, jer u konačnom popisu postoji samo ukupni broj kućanstava po općinama

** U tablici je iskazan samo ukupni broj prosječne veličine kućanstva (u Popisu stanovništva 2011. god. nisu iskazani podaci o prosječnoj veličini kućanstva po naseljima)

Broj domaćinstava je smanjen za oko 1,01%. Prosječan broj članova kućanstva 2001. godine je bio 2,73, a 2011. je bio 2,65.

6.1.2. Socijalno-gospodarska struktura

Tablica 18. Ekonomski razvoj

Indeks razvijenosti i skupine		Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS						Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS					
Razvojna skupina	Indeks razvijenosti	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016.)	Indeks starenja 2011.	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) 2011.	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) 2011.
6,00	104,01	32141,00	2290,80	0,15	89,82	122,30	0,21	112,14	99,55	102,60	97,35	101,67	112,81

Izvor podataka: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini razdoblje 2014-2016.

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine.

Prema podacima o ocjenjivanju i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti, odnosno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, 132/17), Grad Gospić razvrstana je u 6. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti 104,013%.

6.2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA

6.2.1. Obilježja sustava naselja

Tablica 19. Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti

R. br.	Naziv naselja	Broj stanovnika	Površina	Gustoća naseljenosti st/km ²	Gustoća naselja broj naselja/1000km ²
		Popis 2011.	km ²		
1	ALEKSINICA	169	13,23	12,77	
2	BARLETE	28	14,85	1,89	
3	BILAJ	162	10,50	15,43	
4	BREŽIK	25	5,90	4,24	
5	BRUŠANE	134	35,40	3,79	
6	BUDAK	151	5,13	29,43	
7	BUŽIM	74	39,26	1,88	
8	DEBELO BRDO 1	61	2,94	20,75	
9	DEBELO BRDO 2	8	1,46	5,48	
10	DIVOSELO	4	48,07	0,08	
11	DONJE PAZARIŠTE	125	3,49	35,82	
12	DRENOVAC RADUČKI	0	12,74	0,00	
13	GOSPIĆ	6.575	20,68	317,94	

14	KALINOVAČA	94	16,43	5,72	
15	KANIŽA GOSPIĆKA	401	2,53	158,50	
16	KLANAC	100	11,71	8,54	
17	KRUŠČICA	0	10,43	0,00	
18	KRUŠKOVAC	20	8,39	2,38	
19	KUKLJIĆ	13	35,75	0,36	
20	LIČKI ČITLUK	4	29,26	0,14	
21	LIČKI NOVI	298	12,04	24,75	
22	LIČKI OSIK	1.914	15,40	124,29	
23	LIČKI RIBNIK	93	15,50	6,00	
24	MALA PLANA	7	9,13	0,77	
25	MEDAK	62	33,89	1,83	
26	MOGORIĆ	110	54,17	2,03	
27	MUŠALUK	228	17,75	12,85	
28	NOVOSELO BILAJSKO	112	8,17	13,71	
29	NOVOSELO TRNOVAČKO	84	2,13	39,44	
30	ORNICE	6	2,99	2,01	
31	OSTRVICA	16	25,78	0,62	
32	OTEŠ	99	16,97	5,83	
33	PAVLOVAC VREBAČKI	33	13,16	2,51	
34	POČITELJ	4	85,91	0,05	
35	PODASTRANA	51	13,58	3,76	
36	PODOŠTRA	177	3,74	47,33	
37	POPOVAČA PAZARIŠKA	93	9,70	9,59	
38	RASTOKA	33	3,32	9,94	
39	RIZVANUŠA	29	8,96	3,24	
40	SMILJAN	418	19,59	21,34	
41	SMILJANSKO POLJE	135	16,97	7,96	
42	ŠIROKA KULA	116	88,18	1,32	
43	TRNOVAC	96	28,37	3,38	
44	VAGANAC	30	8,34	3,60	
45	VELIKA PLANA	52	60,76	0,86	
46	VELIKI ŽITNIK	47	9,03	5,20	
47	VRANOVINE	43	2,79	15,41	
48	VREBAC	44	50,35	0,87	
49	ZAVOĐE	4	1,27	3,15	
50	ŽABICA	163	3,11	52,41	
	Ukupno:	12.745	969,20	13,15	0,05

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića i Državni zavod za statistiku, popis stanovništva 2011. godine

6.2.2. Korištenje zemljišta u naseljima

Tablica 20. Površina naselja i građevinska područja

Naziv naselja	Površina naselja (ha)	Broj stanovnika	Građevinska područja naselja			Udio GP u odnosu na površinu Grada (%)	Udio izgrađenog GP u odnosu na površinu Grada (%)	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP (%)	Broj stanovnika / ukupna površina GP	Broj stanovnika / izgrađena površina GP
			Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Ukupno GP (ha)					
	(ha)	(ha)	(ha)	(%)	(%)	(%)				
ALEKSINICA*	1.323	169	45,09	14,64	59,73	0,062	0,05	0,02	2,83	3,75
BARLETE*	1.485	28	32,53	0,00	32,53	0,034	0,03	0,00	0,86	0,86
BILAJ	1.050	162	29,31	7,47	36,78	0,038	0,03	0,01	4,40	5,53
BREZIK*	590	25	15,85	3,33	19,18	0,020	0,02	0,00	1,30	1,58
BRUŠANE	3.540	134	37,60	13,90	51,50	0,053	0,04	0,01	2,60	3,56
BUDAK	513	151	19,25	9,70	28,95	0,030	0,02	0,01	5,22	7,84
BUŽIM	3.926	74	26,81	9,18	35,99	0,037	0,03	0,01	2,06	2,76
DEBELO BRDO 1	294	61	14,38	3,49	17,87	0,018	0,01	0,00	3,41	4,24
DEBELO BRDO 2*	146	8	3,15	0,00	3,15	0,003	0,00	0,00	2,54	2,54
DIVOSELO*	4.807	4	60,71	0,00	60,71	0,063	0,06	0,00	0,07	0,07
DONJE PAZARIŠTE	349	125	22,28	4,57	26,85	0,028	0,02	0,00	4,66	5,61
DRENOVAC RADUČKI	1.274	0	23,64	0,69	24,33	0,025	0,02	0,00	0,00	0,00
GOSPIĆ	2.068	6575	367,14	295,70	662,84	0,684	0,38	0,31	9,92	17,91
KALINOVAČA*	1.643	94	33,15	9,64	42,79	0,044	0,03	0,01	2,20	2,84
KANIŽA GOSPIČKA	253	401	31,36	6,64	38,00	0,039	0,03	0,01	10,55	12,79
KLANAC	1.171	100	52,70	15,01	67,71	0,070	0,05	0,02	1,48	1,90
KRUŠČICA*	1.043	0	0,45	0,00	0,45	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00
KRUŠKOVAC*	839	20	10,30	0,00	10,30	0,011	0,01	0,00	1,94	1,94
KUKLJIĆ*	3.575	13	13,74	0,00	13,74	0,014	0,01	0,00	0,95	0,95
LIČKI ČITLUK*	2.926	4	18,08	0,00	18,08	0,019	0,02	0,00	0,22	0,22
LIČKI RIBNIK*	1.550	93	35,59	10,75	46,34	0,048	0,04	0,01	2,01	2,61
LIČKI OSIK*	1.540	1914	98,61	32,74	131,35	0,136	0,10	0,03	14,57	19,41
LIČKI NOVI*	1.204	298	47,56	10,26	57,82	0,060	0,05	0,01	5,15	6,27
MALA PLANA*	913	7	11,15	0,00	11,15	0,012	0,01	0,00	0,63	0,63
MEDAK*	3.389	62	82,59	20,76	103,35	0,107	0,09	0,02	0,60	0,75
MOGORIĆ*	5.417	110	71,73	18,69	90,42	0,093	0,07	0,02	1,22	1,53
MUŠALUK	1.775	228	55,46	13,85	69,31	0,072	0,06	0,01	3,29	4,11
NOVOSELO TRNOVAČKO	213	84	30,20	5,18	35,38	0,037	0,03	0,01	2,37	2,78

NOVOSELO BILAJSKO	817	112	14,36	4,08	18,44	0,019	0,01	0,00	6,07	7,80
ORNICE*	299	6	7,46	0,00	7,46	0,008	0,01	0,00	0,80	0,80
OSTRVIKA*	2.578	16	31,91	0,00	31,91	0,033	0,03	0,00	0,50	0,50
OTEŠ*	1.697	99	51,04	10,27	61,31	0,063	0,05	0,01	1,61	1,94
PAVLOVAC VREBAČKI*	1.316	33	25,99	0,28	26,27	0,027	0,03	0,00	1,26	1,27
POČITELJ*	8.591	4	63,09	0,00	63,09	0,065	0,07	0,00	0,06	0,06
PODASTRANA*	1.358	51	13,74	0,00	13,74	0,014	0,01	0,00	3,71	3,71
PODOŠTRA*	374	177	36,74	10,02	46,76	0,048	0,04	0,01	3,79	4,82
POPOVAČA PAZARIŠKA	970	93	19,13	7,46	26,59	0,027	0,02	0,01	3,50	4,86
RASTOKA*	332	33	17,85	0,20	18,05	0,019	0,02	0,00	1,83	1,85
RIZVANUŠA	896	29	8,46	3,26	11,72	0,012	0,01	0,00	2,47	3,43
SMILJAN	1.959	418	119,69	58,83	178,52	0,184	0,12	0,06	2,34	3,49
SMILJANSKO POLJE	1.697	135	63,07	27,43	90,50	0,093	0,07	0,03	1,49	2,14
ŠIROKA KULA*	8.818	116	93,31	11,13	104,44	0,108	0,10	0,01	1,11	1,24
TRNOVAC	2.837	96	68,65	11,84	80,49	0,083	0,07	0,01	1,19	1,40
VAGANAC*	834	30	17,76	0,23	17,99	0,019	0,02	0,00	1,67	1,69
VELIKA PLANA*	6.076	52	24,06	1,91	25,97	0,027	0,02	0,00	2,00	2,16
VELIKI ŽITNIK	903	47	35,28	4,48	39,76	0,041	0,04	0,00	1,18	1,33
VRANOVINE	279	43	16,81	1,95	18,76	0,019	0,02	0,00	2,29	2,56
VREBAC*	5.035	44	56,78	1,92	58,70	0,061	0,06	0,00	0,75	0,77
ZAVOĐE*	127	4	15,51	0,00	15,51	0,016	0,02	0,00	0,26	0,26
ŽABICA*	311	163	20,96	6,07	27,03	0,028	0,02	0,01	6,03	7,78
UKUPNO	96.920,00	12.745	2.094,30	666,74	2.761,04	2,85	2,16	0,69	4,62	6,09

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića i Državni zavod za statistiku, popis stanovništva 2011. godine (*površine izračunate iz dwg i dwf podloga)

6.2.3. Izdvojena građevinska područja (izvan naselja)

Tablica 21. Izdvojena građevinska područja i ostale površine

Namjena	Površina	Udio pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu	Odnos površine i broja stanovnika
	(ha)	%	ha/st.
Gospodarska namjena - proizvodna	206,05	6,24	0,02
Gospodarska namjena - poslovna	197,10	5,97	0,02
Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička	11,78	0,36	0,00
Sportsko-rekreacijska namjena	165,55	5,01	0,01

Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina	16,49	0,50	0,00
Površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina	365,46	11,07	0,03
Područja posebne namjene	46,48	1,41	0,00
Groblja	34,49	1,04	0,00
Površine infrastrukturnih sustava	2.258,54	68,40	0,18
Ukupno	3.301,94	100,00	0,26

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

6.3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST

6.3.1. Prometna infrastruktura

A. Cestovni promet

Tablica 22. Iskaz kategoriziranih cestovnih prometnica

	Autoceste	Državne brze	Državne ostale	Ukupno
Duljina (km)	28,30	20,80	68,10	809,00
Udio (%)	3,50	2,57	8,42	100,00

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, 103/18), Hrvatske ceste

Cestovna gustoća kategoriziranih prometnica (duljina cesta/površina Grada Gospića) iskazanih u tablici 23. iznosi **0,84** km/km².

Sukladno Odluci o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine, 44/12), sve županijske i lokalne ceste na području Grada Gospića postaju nerazvrstane ceste te su prešle pod upravljanje Grada Gospića.

Na području Grada Gospića se prema Odluci o nerazvrstanim cestama (Službeni glasnik Grada Gospića, 9/12, 3/15, 6/16 i 10/18) nalazi 358 nerazvrstanih cesta ukupne duljine 444,361 km.

B. Željeznički promet

Unutar administrativnih granica Grada Gospića prolazi međunarodna pruga M604 Oštarije - Gospić - Knin - Split, te duljina pruge koja prolazi unutar granica Grada Gospića iznosi 33,46 km.

C. Zračni promet

Na području Grada Gospića, nema zračnih luka.

D. Elektroničke komunikacije

Područje Grada Gospića obuhvaća 10 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova. Na području Grada Gospića nalazi se 22 bazne postaje, što na 100 stanovnika iznosi 0,22 baznih postaja.

6.3.2. Energetska infrastruktura

A. Opskrba električnom energijom

Tablica 23. Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti i naponskoj razini

	Naponska razina voda (kV)					Ukupno
	400	220	110	35	10	
Duljina (km)	32,80	30,90	71,70	63,40	-	198,80
Udio (%)	16,50	15,54	36,07	31,89	0,00	100,00

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića (podaci iščitani iz grafičkog dijela Plana)

B. Opskrba plinom

Na području Grada Gospića nalaze se sljedeći magistralni plinovodi:

- BS-2 Josipdol - MČS-3 Gospić, promjera 500 mm, tlaka 75 bara, duljine 9,6 km
  - MČS-3 Gospić - PČ/MRS Benkovac, promjera 500 mm, tlaka 75 bara, duljine 19,3 km
  - Odvojni plinovod za MRS Gospić, promjera 500 mm, tlaka 75 bara, duljine 0,7 km
- i nadzemni objekti:
- MRS Gospić (mjerno-redukcijska stanica)
  - MČS-3 Gospić (međučistačka stanica)
  - BS-& Medak (blokadna stanica)

Tablica 24. Duljine i udjeli plinovoda prema vrsti

	Magistralni plinovod	Ukupno
Duljina (km)	29,60	29,60
Udio (%)	100,00	100,00

Izvor podataka: Plinacro d.o.o.

6.3.3. Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda

A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

Na području Grada Gospića izvedena je javna vodoopskrbna mreža duljine 367,02 km. Potrošnja pitke vode za kućanstva iznosi 104l/stan/dan, a potrošnja pitke vode za kućanstva i gospodarstvo iznosi 160l/stan/dan.

B. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Duljina mreže sustava javne odvodnje na području Grada Gospića iznosi 34,5 km. Sustav ima jedan uređaj za pročišćavanje otpadnih voda UPOV Gospić kapaciteta 4.513 ES.

6.3.4. Gospodarenje otpadom

Na području Grada Gospića nalazi se jedno službeno odlagalište otpada - odlagalište Rakitovac. 2018. godine, ukupna količina odloženog otpada iznosila je 5.753,73 t, preostali kapacitet do planiranog zatvaranja odlagališta je iznosio 6.039 t, a preostali kapacitet kazete za azbest je iznosio 257 t.

6.4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA

6.4.1. Korištenje prirodnih resursa

A. Poljoprivreda

Tablica 25. Zastupljenost poljoprivrednih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
vrijedno obradivo tlo	P2	20.117,62	91,63%	20,76%	1,58
ostala obradiva tla	P3	1.838,02	8,37%	1,90%	0,14
Poljoprivredne površine ukupno	P	21.955,64	100,00%	22,65%	1,72

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

B. Šumarstvo

Tablica 26. Zastupljenost šumskih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina šumskog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
--	--------	-------------	------------	---------------------	---

gospodarske	Š1	37.027,00	72,80%	38,20%	2,91
zaštitne	Š2	13.818,10	27,17%	14,26%	1,08
posebne namjene	Š3	15,53	0,03%	0,02%	0,00
Šumske površine ukupno	Š	50.860,63	100,00%	52,48%	3,99

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Tablica 27. Zastupljenost poljoprivrednih i šumskih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina šumskog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
poljoprivredne površine	P	21.955,64	24,57%	22,65%	1,72
šumske površine	Š	50.860,63	56,92%	52,48%	3,99
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	PŠ	16.534,23	18,50%	17,06%	1,30
Šumske površine ukupno	Š	89.350,50	100,00%	92,19%	7,01

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

C. Vode

Podaci o ukupnoj duljini vodotoka na području Grada Gospića nisu poznati.

D. Mineralne sirovine

Tablica 28. Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina

NASELJE	površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (E3, EX) (ha)	
	površina za iskorištavanje mineralnih sirovina (E3)	površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (EX)
BARLETE	1,97	45,08
KUKULJIĆ	8,84	-
OSTRVICA	-	175,36
VREBAC	5,68	145,02
UKUPNO	16,49	365,46

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

6.4.2. Zaštićene prirodne vrijednosti

Tablica 29. Zaštićena područja

Redni broj	Kategorija zaštite	Naziv područja	Površina / ha	Godina proglašenja
1	Nacionalni park	Paklenica (dio)	2.336,52	1949.
2	Park prirode	Velebit (dio)	30.578,90	1981.
3	Spomenik prirode	Velnačka glavica (u Brušanima)	6,76	1970.

4	Spomenik prirode	Pećina Ostrovica	0,00	1970.
5	Spomenik prirode	Pčelinja pećina	0,00	1970.
UKUPNO:			32.922,18	

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)

Tablica 30. Područja ekološke mreže RH (EU Ekološke mreže Natura 2000)

Redni broj	Kategorija zaštite	Naziv područja	Površina /ha	Oznaka
1	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu – SCI)	Ličko polje		HR2001012
2		Park prirode Velebit		HR5000022
3		Nacionalni park Paklenica		HR2000871
4		Suđerac		HR2001377
5		Jadova i špilje		HR2001272
6		Pčelina špilja		HR2000095
7		Ostrvička špilja		HR2000093
8	Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)	Lička krška polja		HR1000021
9		Velebit		HR1000022
SVEUKUPNO:			72.119,43	

* površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja očuvanja značajna za ptice (POP/SPA) i Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS/SCI)

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)

6.4.3. Kulturna dobra

Tablica 31. Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv
Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno		
Z-3776	Aleksinica	Crkva sv. Ivana Krstitelja
Z-4824	Barlete	Arheološko nalazište Ostaci crkve sv. Ivana Krstitelja
Z-6845	Barlete	Crkva Vozdžjenja Časnog Krsta
Z-6539	Bilaj	Most preko rijeke Like
Z-306	Bilaj	Ruševine Starog grada Bilaja
P-5990	Brušane	Arheološki lokalitet Cimiter - pod Glavicom
Z-6105	Brušane	Crkva sv. Martina Biskupa
Z-6069	Bužim	Crkva sv. Terezije Avilske
Z-3343	Donje Pazarište	Crkva sv. Jakova Apostola
Z-2378	Gospić	Crkva Navještenja Blažene Djevice Marije
Z-6533	Gospić	Fontana "Marta Vodarica"
Z-3774	Gospić	Kapela sv. Marije Magdalene
Z-6318	Gospić	Kuća u ulici Mlinarska 1
Z-1687	Gospić	Kula Age Senkovića
Z-6852	Gospić	Mlin na rijeci Novčici „Murkovića mlin“, Mlinarska 6
Z-6428	Gospić	Most na rijeci Bogdanici
Z-5052	Gospić	Muzej Like Gospić - muzejska građa
Z-6535	Gospić	Pil Krista Spasitelja
Z-6846	Gospić	Skulptura "Dvije žene"

Z-6847	Gospić	Vila, Kaniška 21
Z-6308	Gospić	Zgrada (Muzej Like Gospić)
Z-6296	Gospić	Zgrada Državnog arhiva, Kaniška 17
Z-6295	Gospić	Zgrada Gospićko-senjske biskupije, Ulica senjskih žrtava 36
Z-6297	Gospić	Zgrada Ličko-senjske županije, Ulica dr. Franje Tuđmana 4
Z-6307	Gospić	Zgrada pošte
Z-6306	Gospić	Zgrada Učiteljskog studija
Z-2938	Klanac	Crkva Navještenja Blažene Djevice Marije
Z-2711	Lički Osik	Crkva sv. Josipa i cisterna
Z-5791	Lički Ribnik	Crkva sv. Petra i Pavla
P-5533	Lički Ribnik	Ostaci drvenog mlina kašikara
Z-3344	Medak	Crkva Rođenja sv. Jovana Preteče
P-6058	Mogorić	Arheološki lokalitet Popovići - Crkvina
P-5524	Mogorić	Ostaci crkve sv. Nikolaja
Z-2375	Mušaluk	Crkva sv. Duha
Z-307	Mušaluk	Ruševine Starog grada Budak grada
Z-5659	Smiljan	Arheološki lokalitet Čovini-Crikvine
Z-4551	Smiljan	Crkva sv. Marije Karmelske
Z-3772	Smiljan	Kapela Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije
Z-6639	Smiljan	Most preko potoka Otešice
Z-6951	Široka Kula	Ostaci Turske kule
Z-4552	Trnovac	Crkva sv. Nikole biskupa
		Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povijesna cjelina
Z-3345	Gospić	Kulturno - povijesna cjelina grada Gospića
Z-2265	Smiljan	Memorijalni centar "Nikola Tesla" Smiljan

Izvor podataka: www.min-kulture.hr

Tablica 32. Popis preventivno zaštićenih kulturnih dobara

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv
P-5990	Brušane	Arheološki lokalitet Cimiter - pod Glavicom
P-5533	Lički Ribnik	Ostaci drvenog mlina kašikara
P-6058	Mogorić	Arheološki lokalitet Popovići - Crkvina
P-5524	Mogorić	Ostaci crkve sv. Nikolaja

Izvor podataka: www.min-kulture.hr

Iz priloženih tablica vidljivo je da se na području Grada Gospića nalazi pedeset (50) kulturnih dobara zaštićenih sukladno članku 10. i članku 12. "Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara" (Narodne novine, 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18). Od ukupnog broja registriranih kulturnih dobara obnovljeno je u cijelosti njih jedanaest (11), što čini udio od 22%. Neposredno su ugrožena četiri (4) kulturna dobra, što čini udio od 8%.

Tablica 33. Popis arheološke baštine

ARHEOLOŠKA PODRUČJA	
Široka kula, arheološko područje Široka Kula	Divoselo, arheološko područje Klisa
Široka kula, arheološko područje Karaula	Lički Novi, arheološko područje Gradina
Široka kula, arheološko područje Čukovac	Lički Novi, arheološko područje Kalaura
Lički Osik, arheološko područje Mrkaševac	Lički Novi, arheološko područje V. Jankuša
Lički Osik, arheološko područje Novoselija	Oštra, arheološko područje Oštra
Lički Osik, arheološko područje Zubar	Brušane, arheološko područje Cimiter-pod glavicom
Ostrvica, arheološko područje Glavičica	Brušane, arheološko područje Cimiter-Cerkveni put
Ostrvica, arheološko područje Ostrvica	Trnovac, arheološko područje Glavica
Barlete, arheološko područje crkva sv. Ivana Krstitelja	Trnovac, arheološko područje Trnov Breg
Barlete, arheološko područje Gradina	Debelo brdo I, arheološko područje Debelo Brdo

Vrebac, arheološko područje Stražbenica	Smiljan, arheološko područje Crkvina-Bogdanić
Vrebac, arheološko područje Gradina	Smiljan, arheološko područje Bogdanić
Vrebac, arheološko područje Vlaško Brdo	Smiljan, arheološko područje Krčmar
Vrebac, arheološko područje Tursko groblje	Smiljan, arheološko područje Miljača
Vrebac, arheološko područje Velike Grede	Smiljan, arheološko područje Smiljan
Pavlovac Vrebački, arheološko područje Kuline	Smiljan, arheološko područje Tudova groblje
Pavlovac Vrebački, arheološko područje Rupe	Smiljan, arheološko područje Crikvine-Čovini
Pavlovac Vrebački, arheološko područje Crkvina pod šupljaram	Smiljan, arheološko područje Crikvine-Čovini-Hospicij
Pavlovac Vrebački, arheološko područje Šupljara	Bužim, arheološko područje Gradina
Mogorić, arheološko područje Gradina-Buljimize	Bužim, arheološko područje Vučja Glavica
Mogorić, arheološko područje Popovići-Pravoslavno groblje	Bužim, arheološko područje Crkvina
Mogorić, arheološko područje Gradina-Popovići	Bužim, arheološko područje Klisa
Mogorić, arheološko područje Jerkovača	Donje Pazarište, arheološko područje Španjuša
Mogorić, arheološko područje Crkvina	Donje Pazarište, arheološko područje Kloštar
Mogorić, arheološko područje Karaula	Aleksinica, arheološko područje Ostrovica
Drenovac radučki, arheološko područje Zir	Aleksinica, arheološko područje Metla
Drenovac radučki, arheološko područje Vrščić-grčko groblje	Aleksinica, arheološko područje Aleksinica
Kruškovac, arheološko područje Gradina	Klanac, arheološko područje Kuk Gradinski
Kukljić, arheološko područje Bartak-grad	Klanac, arheološko područje Didova Glava
Medak, arheološko područje tursko groblje-Uzelci	Klanac, arheološko područje Otešić
Medak, arheološko područje grčko groblje-V.Japage	Klanac, arheološko područje Baukuša
Medak, arheološko područje Medak	Oteš, arheološko područje Oteš
Medak, arheološko područje Velaguša	Veliki Žitnik, arheološko područje Crkvina
Medak, arheološko područje Travice - pod plantažom	Veliki Žitnik, arheološko područje Starčevića glavica
Počitelj, arheološko područje Medak	Mušaluk, arheološko područje Crkvina
Počitelj, arheološko područje Vuksan Gradina	Mušaluk, arheološko područje Bobinovac
Lički Ribnik, arheološko područje Crkvina-poluotok	Mušaluk, arheološko područje Risovac
Lički Ribnik, arheološko područje Crkvina	Mušaluk, arheološko područje Kalaura
Bilaj, arheološko područje Gradinica	Mušaluk, arheološko područje Stari Budak
Bilaj, arheološko područje Gradina	Gospić, arheološko područje Vukelići
Bilaj, arheološko područje Klisa	Široka Kula, arheološko područje Gradina
Divoselo, arheološko područje Alanak	Smiljansko polje, arheološko područje Gradina
POJEDINAČNI LOKALITETI - KOPNENI	
Mogorić, arheološki lokalitet Čelina Pećina	Rastoka, arheološki lokalitet Babinovac
Mogorić, arheološki lokalitet crkva Sv. Nikole	Bužim, arheološki lokalitet Dvostruka pećina
Kukljić, arheološki lokalitet Sv. Ivan u gori	Vaganac, arheološki lokalitet Šnjarića pećina
Lički Ribnik, arheološki lokalitet ostava "Ribnik"	Budak, arheološki lokalitet starog grada Budaka
Trnovac, arheološki lokalitet Jozgina pećina	

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Tablica 34. Popis povijesnih graditeljskih cjelina, sklopova i građevina

POVIJESNE GRADITELJSKE CJELINE - GRADSKA NASELJA	
Gospić, Povijesna cjelina Gospić	
POVIJESNI SKLOPOVI I GRAĐEVINE - CIVILNE GRAĐEVINE	
Aleksinica, Župni dvor	Gospić, Popa Frana Bidničkog 18
Bilaj, Valentići, Bunar	Gospić, Popa Nikole Mašića 02 (stara djevojačka škola)
Bilaj, most preko rijeke Like	Gospić, Senjskih žrtava bb (zgrada dječjeg vrtića)

Brušane, Rimsko vrelo	Gospić, Trg A. Stepinca 01 (zgrada suda)
Brušane, zgrada Pošte	Gospić, Trg A. Stepinca bb (zgrada Privredne banke)
Bužim, Stara škola	Gospić, Trg Stjepana Radića 04 (radio Gospić)
Bužim, Župni dvor	Kaniža, Župni dvor
Donje Pazarište, cisterna	Klanac, cisterna
Donje Pazarište, Donje Pazarište 62	Klanac, Župni dvor
Donje Pazarište, Most	Lički Osik, cisterna
Donje Pazarište, Stara škola	Lički Osik, cisterna
Gospić, A. Starčevića 02 (kula age Senkovića)	Lički Osik, Lički Osik 77
Gospić, A. Starčevića 04	Lički Ribnik, most preko rijeke Like
Gospić, A. Starčevića 06	Medak Bagunica, bunar
Gospić, A. Starčevića 08	Mogorić, cisterna
Gospić, A. Starčevića 09	Mogorić, cisterna
Gospić, A. Starčevića 11	Mušaluk, cisterna
Gospić, A. Starčevića 12 (zgrada stare gimnazije)	Mušaluk, cisterna
Gospić, A. Starčevića 13	Mušaluk, škola
Gospić, A. Starčevića 16	Oteš, most preko Otešice
Gospić, A. Starčevića 17	Rastoka, most preko Otešice
Gospić, A. Starčevića 19	Smiljan, Kolakovica, most na Bogdanici
Gospić, A. Starčevića 20	Smiljan, Milkovića varoš, cisterna
Gospić, A. Starčevića 21	Smiljan, Podkrčmar, stara škola
Gospić, Bana I. Karlovića 14	Široka Kula, cisterna
Gospić, Bilajska 06	Trnovac, Gornje selo, Trnovac 76
Gospić, Bilajska 181	Trnovac, Župni dvor
Gospić, Dr. Franje Tuđmana 01 (stari hotel)	Vrebac, cisterna
Gospić, Dr. Franje Tuđmana 03 (muzeja Like)	Vrebac, stara škola
Gospić, Dr. Franje Tuđmana 04 (županija)	Zavođe, cisterna
Gospić, Kaniška 01 (župni dvor)	Brušane, mlin na potoku Brušančica
Gospić, Kaniška 07	Donje Pazarište, mlin
Gospić, Kaniška 09	Donje Pazarište, pilana
Gospić, Kaniška 13	Gospić, Mlinarska 06 (Murkanov mlin)
Gospić, Kaniška 17	Lički Ribnik, ostaci mlina
Gospić, Kaniška 20	Bilaj, stari grad Bilaj
Gospić, Kaniška 21	Bužim, stari grad Bužim
Gospić, Kaniška 53 (pošta)	Lički Novi, stari grad Lički Novi
Gospić, Kaniška 110 (vojarna Eugen Kvaternik)	Mušaluk, stari grad Budak
Gospić, Kip vodarice (Marta)	Počitelj, stari grad Počitelj
Gospić, Mlinarska 01	Smiljan, stari grad Krčmar
Gospić, most preko rijeke Bogdanice	Široka Kula, Turska kula
Gospić, most preko rijeke Novčice	
POVIJESNI SKLOPOVI I GRAĐEVINE - SAKRALNE GRAĐEVINE	
Aleksinica, župna crkva Sv. Ivana Krstitelja	Lički Novi, župna crkva Sv. Antuna Padovanskog
Barlete, Volarica, pravoslavna crkva Vozdviženija časnog krsta	Lički Osik, grobna kapela Isusa Krista
Barlete, Volarica, ruševine kapele Sv. Ivana Krstitelja	Lički Osik, župna crkva Sv. Josipa
Bilaj, župna crkva Sv. Jakova apostola	Lički Ribnik, župna crkva SV. Petra i Pavla
Brušane, župna crkva Sv. Martina B.	Medak, pravoslavna crkva rođenja Sv. Jovana Preteče
Bužim, župna crkva Sv. Terezije	Mogorić, ruševine pravoslavne crkve SV. Nikole
Donje Pazarište, župna crkva Sv. Jakova apostola	Mušaluk, kapela Sv. Duha
Gospić, kapela Sv. Ivana Nepomuka	Smiljan, kapela bezgrešnog začeca Blažene bogorodice Marije

Gospić, kapela Sv. Marije Magdalene	Smiljan, pravoslavna crkva SV. Petra i Pavla
Gospić, Pil	Smiljan, župna crkva Gospe karmelske
Gospić, župna crkva navještenja Blažene djevice Marije	Trnovac, kapela Žalosne Gospe
Klanac, župna crkva uznesenja Blažene djevice Marije	Trnovac, Jadovno, Poklonac SV. Jakova
Kukljić, kapela Sv. Ivana u gori	Trnovac, župna crkva Sv. Nikole B.
Lički Novi, kapela poklonac	

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

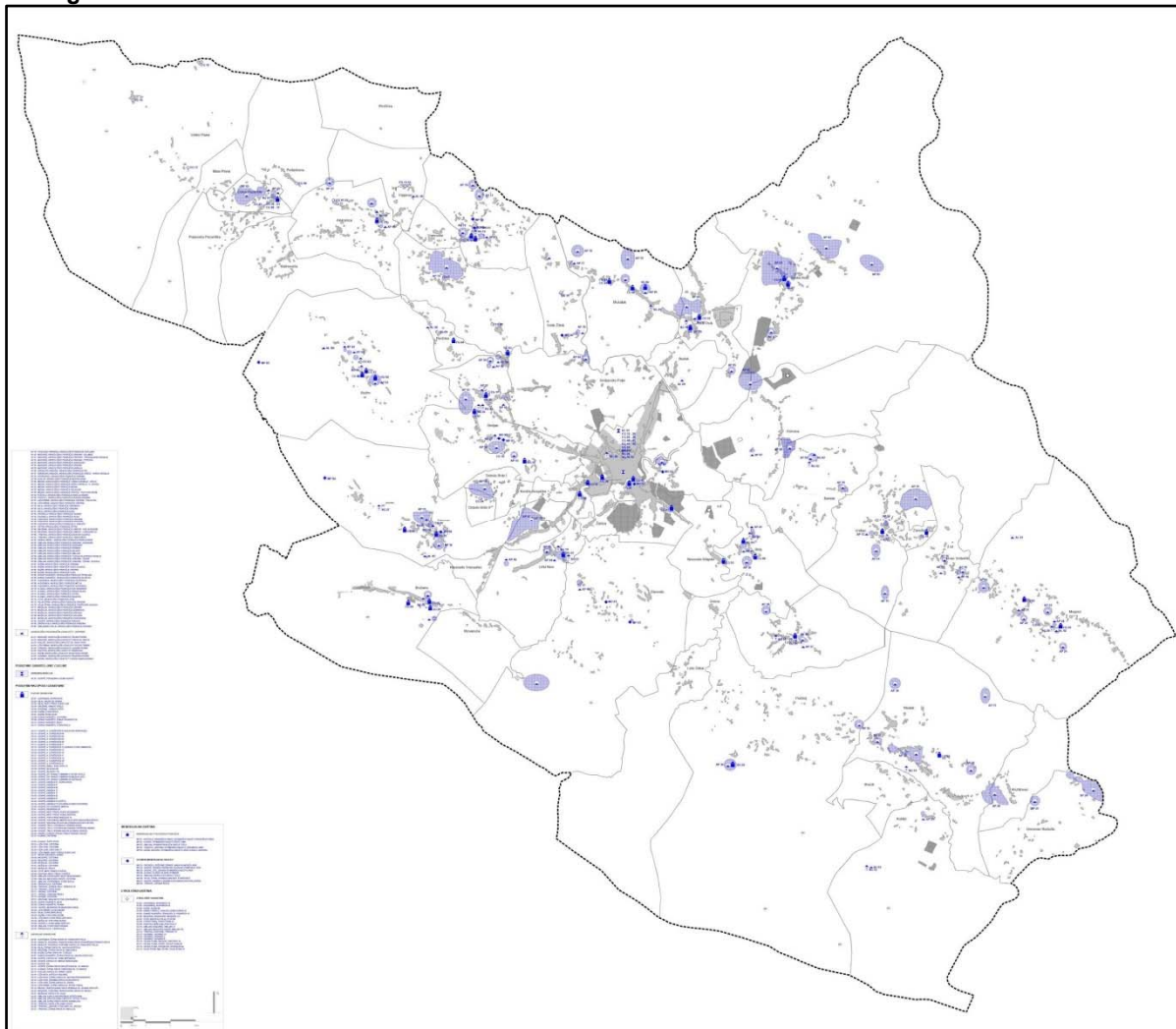
Tablica 35. Popis memorijalne i etnološke baštine

MEMORIJALNA BAŠTINA - MEMORIJALNA I POVIJESNA PODRUČJA	
Divoselo, Dragaševo brdo, spomeničko mjesto Dragaševo brdo	Trnovac, Jadovno, spomeničko mjesto "Šaranova jama"
Klanac, spomeničko mjesto Šević jama	Bužim, Jadovno, spomeničko mjesto, bivši logor u Jadovnu
Smiljan, spomeničko mjesto Nikole Tesle	
MEMORIJALNA BAŠTINA - SPOMEN (MEMORIJALNI) OBJEKTI	
Divoselo, ruševine zgrade Janka Vujnovića, NOB	Smiljan, rodna kuća Nikole Tesle
Gospić, zgrada predratne ilegalne štamparije, NOB	Veliki Žitnik, spomen dom Ante Starčevića
Gospić, Lipe, zgrada spomeničko mjesto, NOB	Gospić, Kaniška 3 (rodna kuća Miroslava Kraljevića)
Klanac, Klanac 20, NOB spomenik	Trnovac, zgrada škole
ETNOLOŠKA BAŠTINA - ETNOLOŠKE GRAĐEVINE	
Aleksinica, Aleksinica 79	Smiljan, Milkovića varoš, Smiljan 155
Aleksinica, Aleksinica 93	Trnovac, Rukavine, Trnovac 31
Bužim, Bužim 98	Vaganac, Vaganac 15
Debelo Brdo II, Pavelići, Debelo Brdo 43	Vaganac, Vaganac 2
Donje Pazarište, Španjuša, Donje Pazarište 19	Vaganac, Vaganac 6
Mogorić, Radakovići, Mogorić 121	Velika Plana, Bakovac, Bakovac 58
Oteš, Brezovo polje, Oteš bb	Velika Plana, Čačići, Velika Plana 40
Podastrana, Podastrana 23	Velika Plana, Dragluš, Dragluš bb
Rastoka, Miškulini, Rastoka 37	Veliki Žitnik, Mali Žitnik, Veliki Žitnik 37
Smiljan, Bogdanić, Smiljan 73	

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Broj obnovljenih kulturnih dobara i broj ugroženih kulturnih dobara nisu poznati.

Kartogram 17. Kulturna baština

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Gospića

6.5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

6.5.1. Pokrivenost prostornim planovima

Tablica 36. Broj donesenih prostornih planova te izmjena i dopuna prostornih planova

Redni broj	Naziv plana	Objava (službeno glasilo, broj)
PPUG		
1	Prostorni plan uređenja Grada Gospića	Službeni vjesnik Grada Gospića 09/2005
PPUG - Izmjene i dopune		
1	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Ispravak Odluke o donošenju	Službeni vjesnik Grada Gospića 01/2006
2	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Odluka o donošenju Izmjena i dopuna	Službeni vjesnik Grada Gospića 04/2009
3	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Odluka o donošenju II. Izmjena i dopuna	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/2012
4	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Odluka o donošenju ciljanih III. Izmjena i dopuna	Službeni vjesnik Grada Gospića 03/2014
5	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Odluka o donošenju ciljanih IV. Izmjena i dopuna	Službeni vjesnik Grada Gospića 07/2014
6	Prostorni plan uređenja Grada Gospića -	Službeni vjesnik Grada Gospića 02/2015

	Odluka o donošenju V. Izmjena i dopuna	
7	Prostorni plan uređenja Grada Gospića - Odluka o donošenju VI. Izmjena i dopuna	Službeni vjesnik Grada Gospića 03/2018
UPU		
1	Urbanistički plan uređenja naselja Brušane	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2007
2	Urbanistički plan uređenja zone Derale u Gospiću	Službeni vjesnik Grada Gospića 04/2009
3	Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka kula UPU 14	Službeni vjesnik Grada Gospića 07/2014
4	Urbanistički plan uređenja naselja Gospić - UPU 1	Službeni vjesnik Grada Gospića 02/2016
UPU - Izmjene i dopune		
1	I. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja naselja Gospić - UPU 1	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2018
DPU		
1	Provedbeni urbanistički plan (PUP) zone sjeverozapad - Gospić (DPU zone sjeverozapad - Gospić)	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995
2	Detaljni plan uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice)	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995
3	Detaljni plan uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 05/1995
4	Detaljni plan uređenja lokacije trgovačkog centra "LIDL" (Zona 1)	Službeni vjesnik Grada Gospića 09/2004
DPU - Izmjene i dopune		
1	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja lokacije trgovačkog centra "LIDL" (Zona 1)	Službeni vjesnik Grada Gospića 10/2007
2	Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana (PUP-a) zone sjeverozapad - Gospić (DPU Izmjena i dopuna zone sjeverozapad - Gospić)	Službeni vjesnik Grada Gospića 06/2008
3	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice)	Službeni vjesnik Grada Gospića 06/2008
4	Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 04/2009
5	II. Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje	Službeni vjesnik Grada Gospića 08/2014

Trenutno nema planova u izradi.

6.5.2. Provedba prostornih planova

Grad Gospić - Gradski upravni odjel za komunalnu djelatnost, stanovanje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Odsjek za graditeljstvo i zaštitu okoliša - od 01. rujna 2017. godine obavlja poslove izdavanja akata vezanih za gradnju i prostorno uređenje na području Grada, te je do danas izdalo 5 lokacijskih dozvola, 32 građevinske dozvole, 37 rješenja o izvedenom stanju i 202 uporabne dozvole.

6.5.3. Urbana preobrazba

Broj prostornih planova ili pojedinačnih zahvata - nema.

6.5.4. Urbana sanacija

Prema podacima Agencije za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, za područje Grada Gospića zaprimljeno je 196 zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada.

Planovi sanacije - nema.

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. Izrada prostornih planova

U tablici 36. naveden je popis izrađenih dokumenata prostornog uređenja na prostoru Grada Gospića.

Prostorni plan uređenja Grada Gospića

Prostorni plan uređenja Grada Gospića usvojen je na Gradskom vijeću Grada Gospića 2005. godine (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 09/2005).

Ispravak Odluke o donošenju PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 01/2006) odnosio se na ispravak gramatičkih grešaka u tekstu PPUG Gospić.

Odluka o donošenju Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 04/2009) - izmjene i dopune odnosile su se na usklađenje sa zakonskim propisima, donesenim Izmjenama i dopunama Prostornog plana Ličko-senjske županije te razvojnim potrebama Grada Gospića.

Odluka o donošenju II. Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 05/2012) - izmjene i dopune odnosile su se na usklađenje sa zakonskim propisima, donesenim Izmjenama i dopunama Prostornog plana Ličko-senjske županije te razvojnim potrebama Grada Gospića.

Odluka o donošenju ciljanih III. Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 03/2014) - izmjene i dopune odnosile su se na promjenu namjene korištenja prostora za dio prostora područja naselja Kukljić - lokacija Papuča, prostor jugozapadno od postojeće poslovne zone Papuča investitora "Bigrom – Gospić", te jugoistočno od postojeće prometnice – šumskog puta. Istražni prostor mineralnih sirovina (Ex "PAPUČA-jug" Kukljić-Medak-Vedrine), prenamijenjen je u površinu za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje).

Odlukom o donošenju ciljanih IV. Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 07/2014) razlozi donošenja izmjena i dopuna su bili prenamjena dijela ugostiteljsko turističke zone Široka Kula (sjeveroistočni dio) iz T2 (turističko naselje) u T3 (kamp). Cilj je bio bolja prilagodba ugostiteljsko turističke zone Široka Kula trenutnim potrebama i mogućnostima realizacije.

Odluka o donošenju V. Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 02/2015) - razlozi donošenja izmjena i dopuna su bili sljedeći:

- Usklađenje s posebnim propisima (redefiniranje koridora i statusa prometne infrastrukture te utvrđivanje područja namijenjenih gospodarenju otpadom i obavljanju komunalno-servisnih djelatnosti),
- Utvrđivanje građevinskih područja i izdvojenih građevinskih područja namijenjenih realizaciji ugostiteljsko-turističkih sadržaja i
- Revidiranje obveze izrade planova nižeg reda.

Odluka o donošenju VI. Izmjena i dopuna PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 03/2018) - izmjene i dopune odnosile su se na:

- Usklađenje s posebnim propisima (redefiniranje područja namijenjenih gospodarenju otpadom i obavljanju komunalno-servisnih djelatnosti (reciklažna dvorišta i sortirnice) te redefiniranje mogućnosti izgradnje podrumске etaže za dio građevina kojima to nije bilo moguće prema prijašnjim odredbama Plana,
- Utvrđivanje novih građevinskih područja i izdvojenih građevinskih područja namijenjenih realizaciji sportsko rekreacijskih zona i
- Utvrđivanje novog koridora kanalizacijske infrastrukture Gospić - Lički Osik.

Urbanistički planovi uređenja

PPUG Gospića odredio je obvezu izrade sljedećih urbanističkih planova uređenja:

Za građevinska područja naselja ili njihove izdvojene dijelove:

1. UPU 1-3 - Urbanistički plan uređenja naselja Gospić
2. UPU 4 - Urbanistički plan uređenja naselja Lički Osik

Za izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske poslovno-proizvodne namjene:

3. UPU 5 - Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene naselje Gospić i naselje Novoselo Bilajsko
4. UPU 6 - Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Lički Osik i Široka Kula
5. UPU 7-9 - Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Ostrvica
6. UPU 10 - Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Podoštra
7. UPU 11-12 - Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Široka Kula

Za izdvojena građevinska područja izvan naselja športsko-rekreacijske namjene:

8. UPU 13 - Urbanistički plan uređenja zone sportsko-rekreacijske namjene Jasikovac

Za izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene:

9. UPU 14 - Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka Kula
10. UPU 15 - Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko turističke namjene Vaganac

Za izdvojena građevinska područja izvan naselja - groblja:

11. UPU 16 - Urbanistički plan uređenja groblja Smiljan.

Na području Grada Gospića na snazi su tri urbanistička plana uređenja za građevinska područja naselja:

- Urbanistički plan uređenja naselja Brušane
- Urbanistički plan uređenja naselja Gospić - UPU 1
- Urbanistički plan uređenja zone Derale u Gospiću

te jedan urbanistički plana uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja:

- Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka kula UPU 14

Na području Grada Gospića na snazi su i četiri Detaljna plana uređenja:

- Provedbeni urbanistički plan (PUP) zone sjeverozapad - Gospić (DPU zone sjeverozapad - Gospić)
- Detaljni plan uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice)
- Detaljan plan uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje
- Detaljni plan uređenja lokacije trgovačkog centra "LIDL" (Zona 1)

UPU naselja Brušane (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 08/2007) i **UPU naselja Gospić - UPU 1** (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 02/2016, 02/2018) odnose se na uređenje predmetnih naselja unutar Grada Gospića.

UP Uzone Derale u Gospiću (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 04/2009) odnosi se na uređenje zone Derale površine 16,04 ha unutar naselja Gospića. Planom je utvrđena organizacija prostora, zaštita prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti te korištenje i namjena površina.

UPU zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka kula UPU 14 (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 07/2014) odnosi se na uređenje predmetne zone s ciljem ostvarenja gospodarske namjene te stvaranja prostorno-planskih pretpostavki za realizaciju ugostiteljsko-turističkih sadržaja u Širokoj Kuli i preduvjeta za gospodarski i socijalni razvoj Grada Gospića.

DPU zone sjeverozapad - Gospić (DPU zone sjeverozapad - Gospić) (Službeni vjesnik Grada Gospića br. 05/1995, 06/2008) odnosi se na uređenje predmetne zone s ciljem osiguranja racionalnog i svrsishodnog korištenja prostora grada s definiranjem namjene površina radi prilagođavanja konkretnim potrebama zajednice i budućeg investiranja na području, a sve u skladu s opredjeljenjima prostornog i gospodarskog razvitka grada, te radi osiguranja prostora za eventualna buduća ulaganja.

DPU od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice) (Službeni vjesnik Grada Gospića br. 05/1995, 06/2008) odnosi se na uvjete za namjenu, korištenje, uređivanje i izgradnju (objekata, prometne i druge komunalne infrastrukture) unutar obuhvaćenog prostora.

DPU zone poslovnih namjena Smiljansko polje (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 05/1995, 04/2009, 08/2014) odnosi se na područje površine gospodarske proizvodne namjene - pretežito industrijske. Zadnjim izmjenama Plana (II. Izmjene i dopune DPU) postigla se kvalitetnija organizacija prostora, kroz koju se osigurala veća mogućnost prilagodbe prostora zahtjevima investitora, fleksibilniji uvjeti formiranja građevnih čestica.

DPU lokacije trgovačkog centra “LIDL” (Zona 1) (Službeni vjesnik Grada Gospića, br. 09/2004, 10/2007) odnosi se na uvjete za namjenu, korištenje, uređivanje i izgradnju (objekata, prometne i druge komunalne infrastrukture) unutar obuhvaćenog prostora u kojemu se provodi uređenje na njegovim još neizgrađenim ili neadekvatno korištenim dijelovima. Takvim planskim rješenjem osigurano je kvalitetno i svrsishodno korištenje prostora u cilju unapređenja urbane strukture na tom dijelu naselja.

2. Provedba prostornih planova

Provedba Prostornog plana uređenja Grada Gospića realizira se kroz donošenje planova užih područja - urbanističkih planova uređenja, te provođenjem zahvata u prostoru u skladu s prostornim planom, posebnim propisima i aktima kojima se odobrava gradnja.

Provedba urbanističkih planova uređenja (UPU), realizira se provođenjem zahvata u prostoru u skladu s tim planom, posebnim propisima i aktima kojima se odobrava gradnja.

Za provedbu dokumenata prostornog uređenja nadležan je Odsjek za graditeljstvo i zaštitu okoliša Grada Gospića.

U postupku izrade Izvješća, od nadležnog tijela zatražena je dostava podataka o broju izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama (lokacijske dozvole, rješenja o uvjetima građenja, rješenja za građenje, rješenja o izvedenom stanju i rješenja o utvrđivanju građevne čestice).

Grad Gospić - ODSJEK ZA GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA - od 01. rujna 2017. godine obavlja poslove izdavanja akata vezanih za gradnju i prostorno uređenje na području Grada, te je do danas izdalo 5 lokacijskih dozvola, 32 građevinske dozvole, 37 rješenja o izvedenom stanju i 202 uporabne dozvole.

3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Značajniji razvojni i drugi dokumenti koji utječu na razvoj Grada Gospića su:

Prostorni plan Ličko-senjske županije - temeljni dokument prostornog uređenja jedinice regionalne samouprave kojim se razrađuju ciljevi prostornog uređenja i određuje racionalno korištenje prostora u skladu i u najvećoj mogućoj mjeri sa susjednim županijama, prostornim razvojem i zaštitom prostora. Cilj Plana je prostornim uređenjem prostora Ličko-senjske županije osnažiti komponente o kojima ovisi uravnoteženje razvoja Republike Hrvatske i to na razini cijelog teritorija (položaj u sustavu prometnih, energetske i naseljskih sustava), ali i posebnih cjelina, kao što su prirodne cjeline i resursi, te problemsko razvojna područja, kao što je rijetko naseljen prostor, gorski ruralni kraj i područje uz državnu granicu.

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja su:

- demografski razvoj
- odabir prostorne i gospodarske strukture
- razvoj naselja, društvene, prometne i ostale infrastrukture
- zaštita krajobraznih vrijednosti
- zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina.

Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Županije su:

- racionalno korištenje i zaštita prostora
- unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture.

Ključna komponenta osnaživanja je eksterno i interno povezivanje područja Županije, kako u prometnom tako i u razvojnom smislu, posebno na liniji komplementarnih gospodarskih veza primorskog i kontinentalnog dijela Ličko-senjske županije, te osnaživanje središta Županije - Gospića.

Lokalna razvojna strategija LAG-a Lika za razdoblje 2014. - 2020. godine definira ciljeve, prioritete i mjere te projekte putem kojih će se Lokalna razvojna strategija provesti, a oni se temelje na načelima pametnog, održivog i uključivog razvoja, u skladu i sinergiji gospodarske, ekološke i društveno-socijalne razvojne dimenzije, uz poštivanje tradicije bitne za očuvanje identiteta i prepoznatljivosti područja LAG-a.

Odabrani ciljevi Lokalne razvojne strategije su sljedeći:

- podizanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje i prerade uz poštivanje načela održivog, pametnog i uključivog rasta
- učinkovito korištenje prirodnih i kulturnih resursa za gospodarski oporavak i stvaranje novih radnih mjesta
- smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života
- održivo upravljanje ruralnim razvojem kroz CLLD pristup

U sklopu Lokalne razvojne strategije navedeni su prioritete i mjere kojima se postavljeni ciljevi planiraju ostvariti.

Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Ličko-senjskoj županiji za razdoblje 2016.-2020. godine - program sa svrhom zaštite i poboljšanja kvalitete zraka i ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, u cilju održivog razvitka.

Glavni cilj je:

- djelovati preventivno u smislu postizanja kakvoće zraka I. kategorije na području cijele Županije.

Prioritetni cilj je:

- analiza izvora onečišćenja zraka,
- racionalizacija i optimizacija prometa,
- uspostava sustavnog nadzora emisije mobilnih izvora.

Mjere unapređenja i zaštite koje se provode i koje su preporučene:

- ažurirati izradu katastra emisija u okoliš,
- uspostaviti područnu županijsku mjernu mrežu za praćenje kakvoće zraka,
- izvršiti kategorizaciju područja na osnovi izmjerenih pokazatelja onečišćenosti zraka,
- mjerenje emisija onečišćujućih tvari.

Turistički master plan za Karlovačku i Ličko-senjsku županiju (dalje: Master plan) kao sveobuhvatna učinkovita strategija koja utvrđuje smjernice za razvoj turizma na području dviju županija izrađen je 2008. godine (Županijski glasnik Ličko-senjske županije 15/2008). Ključnu ulogu u fazi implementacije Master plana imat će županijske razvojne agencije, Županijske turističke zajednice i Savjet za implementaciju Master plana kojeg čine predstavnici javnog i privatnog sektora u turizmu. Projekt Turističkog master plana za Karlovačku i Ličko-senjsku županiju izrađen je u sklopu CARDS 2004 programa te odobren i potpisan za sufinanciranje od strane Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj i Ministarstva financija Republike Hrvatske. Cilj projekta izrade Master plana je omogućiti razvoj kontinentalnih dijelova projektnog područja sustavnim pristupom turističkom razvoju, bez zapostavljanja obalnog područja, što bi pridonijelo socijalnoj i ekonomskoj dobrobiti obje županije putem ciljanog razvoja turističkog sektora.

Ostvareni su sljedeći rezultati:

- sveobuhvatno analizirana i opisana sadašnja situacija u turističkom sektoru obje županije;
- izrađena strateška vizija turističkog razvoja za idućih deset godina s kratkoročnim i srednjoročnim akcijskim planovima;
- usvojena radna metodologija za realizaciju Master plana uključujući redovito ažuriranje postojećeg stanja u turističkom sektoru;
- identificirano 25 potencijalnih projekata, od čega je 10 pripremljeno za realizaciju.

Projekt "Razminiranje poljoprivrednih površina" u Ličko-senjskoj županiji - 08. veljače 2017. godine od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, temeljem članka 17. stavka 2. točke 2. Pravilnika o dodjeli potpore za "Razminiranje poljoprivrednog zemljišta" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske i Natječaja za podnošenje zahtjeva za potporu iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) – donesena je Odluka o dodjeli sredstava Ličko-senjskoj županiji. Sredstva će biti usmjerena za razminiranje poljoprivrednih površina veličine 11.253.465 m² Ličko-senjske županije u naselju Agabe i Čanak, na području Tromeđe i Bliznice, u

naselju Jurković, Donji Vaganac, na području Obljajac te u naseljima Novoselija i Veljun, Barlete i Bilaj, te poljoprivrednih površina između naselja Lički Ribnik i Ornice.

Strategija razvoja Grada Gospića za razdoblje 2016. - 2020. godine ima za cilj osiguranje pretpostavki za podizanje kvalitete življenja građana, podizanjem razine ekonomske moći i konkurentnosti gospodarstva te drugih pogodnosti koje će osigurati viši nivo zadovoljstva stanovništva i turista. Strategijom razvoja se pored programskih ciljeva naglašavaju i programski prioriteti, na način da se uvijek rast kvalitete življenja povezuje s rastom gospodarstva, vodeći računa i o razvoju svih ostalih aspekata javnog i civilnog života Grada Gospića.

Strategijom definirani strateški ciljevi Grada Gospića su:

- razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva
- unaprjeđenje kvalitete života kroz razvoj društvene, socijalne i komunalne infrastrukture
- zaštita i valorizacija prirodne baštine te očuvanje okoliša uz primjenu energetske efikasnosti i korištenje obnovljivih izvora energije
- razvoj turizma te zaštita i valorizacija kulturne baštine s ciljem stvaranja prepoznatljivog identiteta Grada Gospića
- unaprjeđenje sustava upravljanja razvojem.

Strategija turističkog razvoja Grada Gospića za razdoblje 2017. - 2027. godine, uz analizu postojećeg stanja, mjerama, aktivnostima i novim turističkim projektima ukazala je u kojem pravcu i dinamikom je moguće postići radikalni zaokret u razvoju turizma Grada Gospića u narednih deset godina. Prihvaćanjem modela razvojnih projekata, uz operacionalizaciju mjera koje su sustavno navedene u predmetnom dokumentu moguće je ostvariti željene razvojne ciljeve koje su postavljeni u Strategiji razvoja turizma Grada Gospića. To se odnosi na poboljšanje ponude temeljnog proizvoda koji se temelji na prostornim resursima kao i uvođenje novih oblika turističke ponude kao što je tematski park Nikola Tesla, cikloturizam. Posebne zahvate, uz jedinstven konsenzus svih dionika turističkog sustava Grada Gospića, potrebno je primijeniti na području razvoja i tržišne prilagodbe smještajnih kapaciteta gospićkog turizma. Hotelijerstvo je okosnica cjelogodišnjeg poslovanja turističkog sektora određene destinacije. Zbog toga su potrebne posebne aktivnosti u poboljšanju smještajnih kapaciteta, ali i menadžmenta gospićkog hotelijerstva. Nužna je i tehnološka i poslovna prenamjena najkonkurentnijeg dijela obiteljskog smještaja u obiteljske hotele, bed & breakfast hotele, camping turizam, koji će svojim profesionalnim poslovanjem i domaćinskim odnosom prema gostima pridonijeti znatnom produženju turističke sezone i bolju ekonomsku valorizaciju cjelokupne turističke ponude Grada Gospića. To će stvoriti preduvjete i veću atraktivnost i interes za profitabilno ulaganje u nove razvojne projekte i smještajne kapacitete na području Grada Gospića.

4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru

Za Grad Gospić izrađeno je "Izvešće o stanju u prostoru za razdoblje 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu na području Grada Gospića" (Službeni vjesnik Grada Gospića, broj 02/15 od 10.03.2015. godine).

U vrijeme izrade Izvešća o stanju u prostoru, područje Grada Gospića bilo je pokriveno sljedećom prostorno-planskom dokumentacijom:

- PPUG Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 09/05, 01/06, 04/09, 05/12, 03/14, 07/14)
- Urbanistički plan uređenja naselja Brušane (Službeni vjesnik Grada Gospića, 08/07)
- Urbanistički plan uređenja zone Derale u Gospiću (Službeni vjesnik Grada Gospića, 04/09)
- Urbanistički plan uređenja zone ugostiteljsko-turističke namjene Široka kula UPU 14 (Službeni vjesnik Grada Gospića, 07/14)
- Detaljni plan uređenja zone poslovnih namjena Smiljansko polje (Službeni vjesnik Grada Gospića, 05/95, 04/09, 08/14)
- Detaljni plan uređenja lokacije trgovačkog centra "Lidl" (Zona 1) (Službeni vjesnik Grada Gospića, 09/04, 10/07)
- Detaljni plan uređenja od poslovne zone duž Pazariške ulice (DPU koridora Pazariške ulice) (Službeni vjesnik Grada Gospića, 05/95, 06/08)
- Provedbeni urbanistički plan (PUP) zone sjeverozapad - Gospić (DPU zone sjeverozapad - Gospić) (Službeni vjesnik Grada Gospića, 05/95, 06/08).

Prijedlozi Izvješća za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru su bili sljedeći:

- razvoj gospodarstva, razvoj malog i srednjeg poduzetništva, tržišta radne snage, razvoj ruralnih područja te poljoprivrede,
- unaprjeđenje prometne i komunalne infrastrukture,
- orijentiranje Grada na turizam (naročito područja Parka prirode Velebit)
- zaštita prirodne i kulturne baštine,
- unaprjeđenje zdravstvene i socijalne zaštite.
- sustavna dopuna baze projekata Grada, uključivanje u europske programe te jasna slika o prioritetima razvoja
- odgovarajuće plansko usmjeravanje namjene i korištenja prostora kako bi se na najbolji mogući način iskoristili i sačuvali svi resursi koji predstavljaju razvojnu osnovu Grada Gospića.

Kao glavni zaključak Izvješća stanja u prostoru je nezadovoljavajući nivo postojeće prostorno-planske dokumentacije te je zaključeno da je potrebno izraditi sljedeće prostorne planove:

- UPU 1-3: Urbanistički plan uređenja naselja Gospić,
- UPU 4: Urbanistički plan uređenja naselja Lički Osik,
- UPU 5: Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene naselje Gospić i naselje Novoselo Bilajsko,
- UPU 6: Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Lički Osik i Široka Kula,
- UPU 7-9: Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Ostrvica,
- UPU 10: Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Podoštra,
- UPU 11-12: Urbanistički plan uređenja zone gospodarske namjene Široka Kula,
- UPU 13: Urbanistički plan uređenja zone sportsko-rekreacijske namjene Jasikovac.

Od navedenih planova, do danas je doneseno četiri Urbanistička plana uređenja i jedan Detaljni plan uređenja.

Za provođenje određenih ciljeva na lokalnoj razini, Izvješćem je predložena izrada dokumenta Strategija razvoja Grada Gospića te je ista izrađena 2016. godine za razdoblje 2016. - 2020. godine.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Gospića obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

1.1. POTREBE RAZVOJA

Osnovne potrebe Grada Gospića u cilju daljnjeg održivog razvoja su u osnovi kvalitetan sustav komunalne infrastrukture (opskrba energijom, opskrba pitkom vodom te sustav odvodnje otpadnih voda) te prometni sustav, a sve u svrhu ostvarivanja glavnog cilja - gospodarstvo usmjereno rastu standarda lokalnog stanovništva, tehnološki naprednog, konkurentnog i socioekološki održivog.

1.1.1. Energetski sustav

Opskrba električnom energijom

Od sustava komunalne infrastrukture ističe se sustav opskrbe primarno električnom energijom na kojeg će se sve više postavljati zahtjevi za fleksibilnošću po pitanju priključaka zgrada i građevina u sklopu kojih su izvedeni lokalni manji sustavi korištenja obnovljivih izvora energije. To je ključno. U cilju održivog razvoja bilo da je riječ o gospodarskim djelatnostima, bilo da je riječ o kućanstvima, preporuka je osigurati prije svega uvjete na nivou sustava, a potom i poticati izgradnju manjih lokalnih sustava korištenja obnovljivih izvora energije kao sastavni dio sustava zgrade / građevine. Ti sustavi ne samo da će za potrebe tih zgrada i građevina rezultirati određenim pozitivnim ekonomskim učincima, oni će u konačnici smanjiti i opterećenje postojećeg sustava opskrbe električnom energijom, te u cjelini pridonijeti manjem štetnom utjecaju na okoliš. Smanjenje opterećenja postojećeg sustava znači smanjenje troškova kroz smanjenu potrebu za izgradnjom novih uređaja, smanjenu cijenu održavanja i popravaka sustava (do kojih dolazi zbog preopterećenja i zastare sustava zbog preopterećenja), itd. Pozitivna praksa zemalja Europske unije koje primjenjuju takav način poticanja lokalne proizvodnje električne energije ukazuju na opravdanost preuzimanja takvih najboljih praksi.

Plinoopskrba

Grad Gospić i naselja unutar grada trenutno ne koriste prirodni plin za kućanstva i industriju jer nije izvedena mreža unutar naselja - nisu plinificirana.

1.1.2. Vodoopskrbni sustav i odvodnja otpadnih voda

Analizom stanja postojećeg vodoopskrbnog sustava utvrđeno je da za značajan broj cjevovoda nisu poznati osnovni podaci, kao što su godina izgradnje i materijal od kojih su izrađeni. Također nisu poznati podaci o mjerenjima i procjenama gubitaka u mreži i mjestima gdje se ti gubici dešavaju.

U sustavu odvodnja otpadnih voda uočena je ogromna razlika u duljinama cjevovoda vodoopskrbe i odvodnje što znači da sustav odvodnje, a naročito pročišćavanja otpadnih voda treba žurno unaprijediti odnosno barem ići na pripremu Projekata i probati iznaći sredstva i ispitati mogućnost angažiranja sredstava iz EU fondova.

1.1.3. Promet

Čitav prometni sustav uglavnom zadovoljava prometne potrebe s time da bi što skorije bilo nužno ostvariti kvalitetniju prometnu vezu prema područjima Parka prirode Velebit. Prioriteti u cestovnom prometu su povećanje kvalitete prometne infrastrukture i sigurnosti u prometu te daljnji radovi na dovršenju izgradnje i modernizacija kolnika postojećih lokalnih i nerazvrstanih cesta, te bolja opremljenost horizontalnom i vertikalnom signalizacijom.

1.2. MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA

1.2.1. Površine za razvoj

Posebno ograničenje u razvoju kako za Ličko-senjsku županiju tako i za Grad Gospić predstavljaju minirana i minska sumnjiva područja za čije razminiranje (s naglaskom na razminiranje poljoprivrednog zemljišta) i uređenje bi trebalo tražiti državna i međunarodna sredstva.

Projekt razminiranja RH u Ličko-senjskoj županiji ne odvija se željenom dinamikom unatoč svim naporima i ovaj problem predstavlja bitno ograničenje za razvoj Grada. Kako bi se ovaj Projekt riješio bez novih prolongiranja rokova potrebno je ostvariti kvalitetniju suradnju Hrvatskog centra za razminiranje, Ličko-senjske županije i Grada Gospića.

Također, za imovinu u vlasništvu države koja nije u upotrebi, potrebno je uspostaviti plan upravljanja kako bi se iskorištenost dovela na najvišu razinu, a ujedno s najvišim stupnjevima društvene koristi. U skladu s navedenim, namjera Grada Gospića je da se pojedina infrastruktura, ukoliko se pokaže potreba za djelovanje, stavi u funkciju društvenog razvoja (adekvatan prostor za organizacije civilnog društva i sl).

1.2.2. Gospodarske djelatnosti

Cilj gospodarskog razvoja Grada Gospića je stvoriti dugoročno održiv model privređivanja koji će se, uz adekvatno makroekonomsko okruženje u Hrvatskoj, bazirati na korištenju postojećih i dostupnih resursa uz istovremeno oslanjanje na uvođenje novih i modernih tehnologija kojima će se osigurati sustav u kojemu će se efikasno i produktivno raditi, proizvoditi i izvoziti. U skladu s takvim gospodarskim razvojem Grada Gospića, značajan potencijal nalazi se u intenziviranju tradicionalnih djelatnosti (poljoprivreda i stočarstvo), iskorištavanju prostornih i prirodnih preduvjeta za ubrzan razvoj turizma te razvoju prerađivačke i prateće industrije i obrta.

Gospodarski razvoj, s posebnim naglaskom na poljoprivredu, stočarstvo, treba biti praćen pravovremeno uspostavljenim okvirom potpore usavršavanju, poduzetničkim aktivnostima i sl. Poduzetništvo generalno nije dovoljno konkurentno, a jedini izlaz je podizanje razine konkurentnosti kroz izgradnju poslovne infrastrukture i usluga za poduzetnike, poticanje izvoza, povećanje dostupnosti financijskih sredstva te izobrazbu poduzetnika i njihovih zaposlenika. Poseban fokus treba staviti na zaštitu poduzetnika koji proizvode autohtone proizvode visoke dodane vrijednosti i proizvode s visokom komponentom znanja. Grad Gospić pokušava povezati turizam i poljoprivredu na način da se većina gastronomskih proizvoda proda direktno kroz turizam.

Turizam

Grad Gospić, radi svojih kulturno-povijesnih i tradicijskih osobitosti, ima velik potencijal za razvoj, prvenstveno selektivnih oblika turizma zasnovanih na održivom korištenju kulturne i prirodne osnove. Prednosti gospićkog kraja važne za razvoj turizma uključuju smještaj na zapadnom rubu jednog od najvećih kraških polja u Hrvatskoj, Ličkog polja, podno najveće i najljepše hrvatske planine, Velebita, na raskrižju puteva od sjevera prema jugu i na obalama triju rijeka, Like, Novčice i Bogdanice, uz iznimno bogatu i raznoliku tradicijsku kulturu te očuvanost bogatstva flore i faune ovoga kraja.

Ciljeve i prioritete razvoja turizma treba usmjeriti na poticanje razvoja zimskog turizma, ruralnog turizma i eko – etno sela, valorizaciju prirodne i kulturne baštine, razvoj selektivnih oblika turizma, podizanje i razvoj kvalitete smještajnih kapaciteta, poticanje udruživanja turističkih dionika i zajednički nastup na tržištu te educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u turizmu.

Poljoprivreda

Stanje poljoprivrede na ovom području u budućnosti bit će prvenstveno odraz konkurentnosti hrvatskih poljoprivrednih proizvoda na domaćem tržištu, koje je u velikoj mjeri ograničeno jeftinim uvoznim proizvodima koji su u stanju nižim cijenama podmiriti potrebe domaćeg tržišta.

Zbog toga je kroz sustav ruralne politike potrebno stvarati ekonomski održivo obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, koje će biti spremno, uz primarnu poljoprivrednu proizvodnju zasnovanu na proizvodnji autohtonih i prepoznatljivih proizvoda visoke kvalitete, uvesti neke od dopunskih, nepoljoprivrednih djelatnosti koje bi gospodarstvu donijele dodatne prihode i punu zaposlenost, a time i njegovu održivost.

U području stočarstva koje ima najveći udjel u poljoprivrednoj proizvodnji ovog kraja, nužno je izvršiti restrukturiranje postojećeg modela proizvodnje mlijeka, na način da se kroz sustav potpora ruralnom razvoju potiče uspostavljanje mini mljekara i sirana na lokalnoj/regionalnoj razini sve do formiranja prepoznatljive robne marke. Na ovaj način bi proizvođači zadržali ili postigli veću otkupnu cijenu zbog smanjenja udjela troškova prijevoza u cijeni mlijeka, a lokalni proizvod dodanu vrijednost.

Uz to bi trebalo dovršiti razminiranje visoko vrijednog poljoprivrednog zemljišta koje na ovom području predstavlja ograničen resurs, provesti okrupnjavanje zemljišta, povećavati površine opremljene melioracijskim sustavom te poticati udruživanje poljoprivrednika u proizvođačke organizacije.

1.2.3. Javne i društvene djelatnosti

Grad Gospić priprema nekoliko projekata javne i društvene namjene sukladno Strategiji razvoja Grada Gospića do 2020. godine (izgradnju prilazne ceste do odlagališta "Rakitovac", rekonstrukciju šumskih prometnica u šumskom kompleksu "zapadni dio uz jezero Kruščica", ulaganja u objekte dječjih vrtića, ambulante, dječjih igrališta, energetska obnovu zgrade osnovne škole Dr. Franje Tuđmana u Ličkom Osiku, rekonstrukciju mlinice na rijeci Lika u Ličkom Ribniku...).

1.2.4. Stanovništvo

Grad Gospić prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine broji tek 12.745 stanovnika, dok ih je 10 godina ranije bilo 12.980. Prosječna starost stanovništva Grada Gospića iznosi 42,5 godine.

Napori koje Grad Gospić čini u privlačenju mladih daju rezultate, a jedan od osnovnih preduvjeta za njihov povratak i ostanak je mogućnost zapošljavanja.

1.2.5. Gospodarenje otpadom

Zbrinjavanje komunalnog otpada, a i otpada posebnih kategorija, nedovoljno je riješeno te je potrebno uspostaviti organizirani sustav prevencije – izbjegavanja – adekvatne obrade i zbrinjavanja. Ne provodi se recikliranje niti postupci oporabe otpada, ne provode se mjere u sprječavanju nastanka otpada na mjestu nastanka, a odvojeno sakupljanje otpada se samo djelomično provodi, odnosno iskoristivi dio komunalnog otpada i dalje završava na odlagalištu (papir, plastika, metal, staklo, tekstil...).

Na području Grada Gospića, do otvaranja Županijskog centra gospodarenja otpadom (ŽCGO), omogućava se daljnje korištenje postojećeg odlagališta otpada na lokaciji Rakitovac, ali s obvezom konačne sanacije. Planom gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije (Županijski glasnik Ličko-senjske županije 07/10) određeni su rokovi za realizaciju planiranih mjera, odnosno vremenski plan za realizaciju aktivnosti poboljšanja gospodarenja otpadom.

Općenito, iz iskustava drugih zemalja vidljivo je da je nebriga ili pasivan pristup ovoj problematici dugoročno izrazito opasan. Opasan i u ekonomskom / financijskom smislu, ali napose opasan u ekološkom smislu. Tako da je potrebno u suradnji s regionalnom upravom razraditi metodologiju edukacije, poticanja stanovništva te mjere benefita i sankcioniranja onih koji krše pravila kako bi se reducirale količine otpada koje se transportiraju na odlagalište.

Planom gospodarenja otpadom Grada Gospića za razdoblje 2017.-2022. predviđa se napuštanje odlaganja neobrađenog ostatnog otpada (pretpostavljeno 2019. godine) na odlagalištu "Rakitovac" i predavanje komunalnog otpada na obradu u Regionalni centar za gospodarenje otpadom (RCGO) Biljanje Donje.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Grada Gospića

Kvalitetna priprema, program, ali i izrada i tehnički nivo dokumenata prostornog uređenja koji se izrađuju od izrazite su važnosti za kvalitetu njihove provedbe. Pod kvalitetnom pripremom misli se na potrebu izrade sektorskih studija za kojima se ocjeni potreba (npr. prometna studija), na potrebu sistematiziranja podataka o ishodenim aktima za građenje (u formi digitalne prostorne baze podataka), koji će daleko kvalitetnije ukazati na provedbu postojećih planova i ukazati na potencijalne probleme u provedbi istih.

Temeljem digitalnih ortofoto podloga i podataka iz procesa "legalizacije" dobit će se točniji podaci o stvarnoj izgrađenosti, pa će i prikaz izgrađenog i planiranog dijela građevinskih područja trebati korigirati.

3. Preporuka mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Kontinuirano praćenje stanja u prostoru – geografski informacijski sustav

Prvi korak je sustavno, usklađeno praćenje stanja u prostoru na način da se vodi evidencija o:

- infrastrukturi (kroz katastar vodova),
- prometnicama (evidencijom stanja, stupnja uređenosti, opremljenosti...),
- izdanim aktima za građenje,
- radovima i investicijama na zgradama javnih institucija,
- drugim investicijama proračunskih sredstava.

Obzirom da se sva dokumentacija i općenito funkcioniranje sustava vodi digitalnim putem, prijedlog je utvrditi zajednički standard izrade, pripreme podataka, njihova sistematiziranja i međusobne razmjene. To podrazumijeva suradnju i s nadležnim institucijama na principu aktivne razmjene podataka. Sve to predstavlja osnovu za izradu geografskog informacijskog sustava koji u konačnici putem sistematiziranih podataka omogućuje lako i jednostavno utvrđivanje stanja i potrebe s ciljem preciznog dimenzioniranja aktivnosti, troškova, budućih očekivanih obveza itd. Na takav način se mogu potrebna proračunska sredstva daleko preciznije utvrditi i puno preciznije kontrolirati njihovo trošenje.

Infrastrukturni sustavi – održavanje, rekonstrukcija, izgradnja

Postojeće sustave treba nastaviti održavati i po potrebi dalje ih izgrađivati sukladno planskim smjernicama i važećim propisima. Također, potrebno je izvršiti reviziju dijelova sustava koji su u određenim aspektima, koje ističe ovo Izvješće, problematični i o kojima treba povesti posebnog računa. Pod time se misli npr. na vodoopskrbne cjevovode koji su od azbestcementa ili kojima je nepoznat datum izgradnje ili koji su najstarijeg datuma, itd. Obvezno koordinirati radove na održavanju i izgradnji prometnica i komunalne infrastrukture kako bi se na što učinkovitiji način i uz minimalne troškove realizirali zahvati na njima.

Prometni sustav

Daljnji razvitak željezničkog prometa i prateće infrastrukture predviđen je planiranjem nove trase dvokolosiječne željezničke pruge, visoke učinkovitosti velike brzine na pravcu Zagreb - Dalmacija, čija trasa prolazi istočnim dijelom područja Grada Gospića, u duljini od približno 4,35 km.

Nadalje, potrebno je Izraditi prometnu studiju odnosno na drugi način proanalizirati kvalitetu vođenja svih vidova prometa kroz naselja - motornih vozila, biciklista i pješaka, utvrditi kritične točke te pokrenuti potrebne radnje za njihovo rješavanje (bilo kroz izradu potrebne projektne dokumentacije za potrebe uređenja, rekonstrukcije / izgradnje (ili kroz korekciju prometne regulacije unutar postojećih prometnih površina).

Treba izraditi prostornu bazu podataka o stanju prometnica u cilju izrade nužnih analiza za potrebe planiranja financijskih sredstava za njihovo održavanje, uređenje, planiranje izgradnje i dr. Isto treba koordinirati i s drugim nadležnim institucijama (uspostaviti standard sinkroniziranja i usklađivanja podataka). Općenito, potrebno je nastaviti sa stupnjem uređenja prometnica u cilju osiguranja većeg stupnja sigurnosti kretanja svih sudionika u prometu.

Potrebno je poticati stanovništvo da u što većoj mjeri i što češće, s naglaskom u lokalnom prometu kroz naselja, koriste bicikl kao osnovno prijevozno sredstvo. Za to postoji dobra praksa drugih gradova koji su jednostavnim ali sustavnim pristupom tijekom vremena naglasak lokalnog prometa s automobila prebacili na bicikl odnosno manja vozila/motocikle.

Te aktivnosti podrazumijevaju prije svega osiguranje infrastrukture, osiguranje mjesta sigurnog i zaštićenog privremenog ostavljanja bicikala uz sve zgrade javne namjene i na javnim površinama na kojima se očekuje ili je prisutan drug broj interesantnih sadržaja, osiguranje od blokiranja biciklističkih staza motornim vozilima.

Ono što mora biti imperativ je mrežu planirati na način da se kretanje bicikala osigurava u kontinuitetu, po istim principima po kojima se osigurava kontinuitet kretanja motornih vozila. Samo je sigurna, razrađena i kontinuirana mreža biciklističkih staza i puteva preduvjet za povećanje broja biciklista u narednom periodu.

Elektroničke komunikacije

Predviđene aktivnosti vezane za razvoj i unaprjeđenje komunikacijske infrastrukture su povećanje dostupnosti wireless usluge i poboljšanje dostupnosti elektroničkih komunikacijskih signala (razvoj DTK, internet, mobilna mreža, TV, radio i dr).

Energetski sustav

Energija vjetro promovirala se u najbrže rastuću granu industrije na svijetu, te u jedan od izvora energije s kojim svaka ozbiljna elektroenergetska mreža mora računati u svom sustavu.

S ciljem poticanja razvoja lokalne zajednice pokrenuti ostvarivanje projekta obnovljivih izvora energije, odnosno izgradnju vjetroelektrana na lokacijama obuhvaćenim Prostornim planom Grada Gospića.

Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Obzirom na nezadovoljavajuće stanje vodoopskrbnog sustava potrebno sustavno krenuti u utvrđivanje stanja i izradu kvalitetnog katastarskih vodova u cjelini na principima GIS-a⁴ (uz prethodno definiran i s nadležnim institucijama usklađen standard i metodologiju), jer je to osnova za daljnje kvalitetno i ekonomično upravljanje sustavom i upravljanje troškovima.

Sustav odvodnje otpadnih voda također je potrebno u cjelini snimiti i izraditi katastar vodova koje treba izraditi na istim principima kao i spomenuti vodoopskrbni sustav.

Turizam

Što se tiče preporuka za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru koji se odnosi na turizam, potrebno je mjere i prostorno planiranje odrediti sukladno Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (s Akcijskim planovima i Nacionalnim programima razvoja koji proizlaze iz iste) te strateškim i planskim dokumentima Ličko-senjske županije i Grada Gospića, u kojima su definirane mjere za razvoj turizma.

Prostorno-planska / projektna dokumentacija

Potrebno je započeti s izradom Urbanističkih planova uređenja predviđenih Prostornim planom Grada Gospića. Urbana preobrazba i urbana sanacija izgrađenog dijela građevinskog područja i urbane mreže javnih površina devastiranih nezakonitom izgradnjom, novine su u sustavu prostornog planiranja, koji bi trebali doprinijeti kvaliteti izgrađenog prostora. Za prostore napuštenih industrijskih zona je obavezna urbana preobrazba i urbana sanacija.

Projektne dokumentacije za potrebe izgradnje komunalne infrastrukture i prometnica treba temeljiti na potrebama i planovima nadležnih službi i institucija.

Dokumenti i programi koje je također potrebno izraditi su sljedeći:

- Program korištenja poljoprivrednog zemljišta - provedba i smjernica za korištenje neuređenog i zapuštenog zemljišta
- Strategija razvoja poljoprivredne proizvodnje

Gospodarenje otpadom

Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine, jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Za provedbu ovog Plana gospodarenja otpadom Grada Gospića i dostizanje ciljeva važni su sljedeći projekti:

1. Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti putem radionica (izobrazba mladih u školama i vrtićima), lokalnih medija i distribucije informativnih materijala na kućnu adresu koji će pružati sve potrebne informacije korisnicima usluga gospodarenja otpadom te budućim planovima i aktivnostima,

---

⁴ (Geografski informacijski sustav - GIS)

2. Unapređenje informacijskog sustava distribucijom informativnog materijala i korisničko-specifičnih informacija o statusu usluga gospodarenja otpadom putem korisničkog računa na mrežnim stranicama Komunalac Gospić d.o.o. i Grada Gospića,
3. Unapređenje nadzora nad gospodarenjem otpadom, prvenstveno nadzor procesa neadekvatnog odbacivanja i sakupljanja otpada te kontinuiranog praćenja udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu putem redovitih analiza sastava miješanog komunalnog otpada,
4. Nabava i distribucija kućnih kompostera zainteresiranim korisnicima koji imaju mogućnost kompostiranja vlastitog biootpada iz kuhinje i vrta te korištenjem proizvedenog komposta u vlastitoj poljoprivrednoj proizvodnji, npr. povrtlarskoj i sl.,
5. Nabava spremnika i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada za korisnike koji ne namjeravaju proizvoditi kompost za vlastite potrebe ili nemaju prostorne i sanitarno-higijenske mogućnosti za kompostiranje, odnosno one koji imaju višak biootpada od vlastitih potreba osiguranih kompostiranjem u vrtu,
6. Nabava dodatnih kontejnera za odvojeno sakupljanje otpadnog papira i kartona, plastike, stakla i metala, u zoni stambenih zgrada i drugih dijelova Grada Gospića gdje se otpad skuplja putem kontejnera, kao i kanti za odvojeno sakupljanje suhih reciklata (dopuna kanti za papir te kanta za plastiku, staklo i metal) gdje se otpad skuplja putem kanti,
7. Povećanje broja zelenih otoka smještenih na javnim površinama te dodatno opremanje kontejnerima za otpadni tekstil i po potrebi otpadne baterije,
8. Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirnica) na lokaciji odlagališta Rakitovac,
9. Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada na lokaciji odlagališta Rakitovac,
10. Izgradnja pretovarne stanice za daljinski prijevoz ostatnog otpada (pretežno miješani komunalni otpad, ostatak iz predobrade otpada) do Regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) Biljane Donje,
11. Grad Gospić osigurat će lokaciju za izgradnju reciklažnog dvorišta za prihvrat građevnog otpada i otpada koji sadrži azbest na lokaciji odlagališta Rakitovac,
12. Nakon početka rada regionalnog centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje, u koji će biti uključen Grad Gospić, odlagalište Rakitovac će se sanirati i zatvoriti za odlaganje otpada,
13. Sanacija divljih odlagališta,
14. Izgradnja centra za ponovnu uporabu za Grad Gospić i gravitirajuće područje,
15. Proširenje i dodatno opremanje postojećeg reciklažnog dvorišta,
16. Izrada Studije procjene količina otpada koji sadrži azbest, Elaborata o sastavu komunalnog otpada s procjenom udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu i druge potrebne stručne i projektno-tehničke dokumentacije,
17. Uvođenje naplate po količini prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada za sve korisnike usluga
18. Uspostaviti sustav gospodarenja muljem na način da se otpadni mulj s uređaja za pročišćavanje otpadnih komunalnih voda, kao i otpadnih voda s odlagališta Rakitovac koristi u skladu s Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi, odnosno, u skladu s Zakonom o održivom gospodarenju otpadom sukladno čl. 53..

Sprječavanje nastanka otpada temelji se na implementaciji redosljeda prvenstva u gospodarenju otpadom i modelu kružnog gospodarstva.

Cilj sprječavanja nastanka otpada je:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

U tom smislu prioritet je sprječavanje nastanka komunalnog otpada, biootpada, električnog i elektronskog otpada, otpadnog papira i kartona te građevnog otpada.

Uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, daje se naglasak na sprječavanje nastanka biootpada, tj. otpada od hrane. Također, jedinice lokalne samouprave (JLS) se trebaju

uključiti u educiranje i aktivno poticanje lokalnog stanovništva na kompostiranje u vlastitim kućanstvima kao učinkovitoj mjeri smanjenja nastajanja biootpada.

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Grada Gospića zahtijeva utvrđivanje izvora financiranja.

Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Treba osmisliti lokalnu politiku poticanja ugradnje opreme u cilju korištenja obnovljivih izvora energije primarno u funkciji smanjenja energetske potrebe zahvata i boljeg sumarnog učinka na okoliš.

Treba poticati ugradnju fotonaponskih elemenata na krovove i pročelja zgrada – proizvodnih, poslovnih, stambenih, javnih i društvenih i drugih namjena. Ugradnjom sustava korištenja i drugih oblika obnovljive energije smanjit će se troškovi grijanja i hlađenja.

U tom smislu treba pokrenuti, zajedno s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja (MGIPU), potrebne aktivnosti na poboljšanju energetske učinkovitosti zgrada javne namjene – škola, vrtića, ambulanti, i dr. Preporuka je koordinirati aktivnosti i s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj - UNDP⁵ Croatia i po mogućnosti ako postoji mogućnost uskladiti svoje projekte s njihovima u cilju preuzimanja znanja i informacija koje mogu skratiti vrijeme i uštedjeti financijska sredstva. Treba utvrditi mogućnost prijave tih projekata za financiranje iz fondova Europske unije.

Zahtijevati da oprema i uređaji koji se ugrađuju, a koji se financiraju iz proračunskih sredstava svoje energetske potrebe rješavaju koristeći vjetar, sunce, vodu uz minimalni utrošak energije iz sustava i koji svojim tehničkim rješenjima osiguravaju najduži vijek trajanja i najmanji stupanj održavanja i razinu dnevnih troškova.

---

⁵(engl. *United Nation Development Programme* - UNDP)

V. IZVORI PODATAKA

- Prostorni plan Ličko-senjske županije (Županijski glasnik, 16/02., 17/02., 24/02., 128/04., 3/05., 3/06., 15/06., 19/07., 13/10., 22/10., 19/11., 4/15., 7/15., 6/16., 15/16., 5/17., 9/17., 29/17)
- Prostorni plan uređenja Grada Gospića (Službeni vjesnik Grada Gospića, 09/05., 01/06., 04/09., 05/12., 03/14., 02/15., 03/18.)
- Izvješće o stanju u prostoru Ličko-senjske županije 2014.-2017. (Županijski glasnik, 8A/18.)
- Socijalni plan Ličko-senjske županije za razdoblje 2015.-2020.
- Lokalna razvojna strategija LAG-a Lika za razdoblje 2014.-2020. godine
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u I.s.Ž. za razdoblje 2016. - 2020. godine
- Turistički master plan za Karlovačku i Ličko-senjsku županiju
- Projekt "Razminiranje poljoprivrednih površina" u Ličko-senjskoj županiji
- Strategija razvoja Grada Gospića za razdoblje 2016. - 2020. godine
- Strategija turističkog razvoja Grada Gospića za razdoblje 2017.-2027.
- Projekt ukupnog razvoja Grada Gospića
- Akcijski plan energetski održivog razvitka Grada Gospića (SEAP)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Gospića 2017.-2022.
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, 2015.
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, 103/18)
- Grad Gospić, Gradski upravni odjel za komunalnu djelatnost, stanovanje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
- Službene stranice Grada Gospića (<http://www.gospic.hr/>)
- Službene stranice Ličko-senjske županije (<http://www.licko-senjska.hr/>)
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (<https://razvoj.gov.hr/>)
- Državni zavod za statistiku (<http://www.dzs.hr/>)
- Hrvatska Agencija za okoliš i prirodu (<http://www.haop.hr/>)
- Ministarstvo kulture (www.min-kulture.hr/)
- Dopis od RH, Ličko-senjske županije, Grad Gospić, Gradski upravni odjel za komunalnu djelatnost, stanovanje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (klasa: 350-01/19-01/3, urbroj: 2125/01-04-19-09, od 06.06.2019.)
- Dopis od RH, Ličko-senjske županije, Grad Gospić, Gradski upravni odjel za komunalnu djelatnost, stanovanje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (klasa: 350-01/19-01/3, urbroj: 2125/01-04-19-09, od 06.06.2019.)
- Dopis Hrvatskih autocesta (broj: 4211-400-1888/19 DŠ, od 27.05.2019.)
- Dopis Hakoma (klasa: 350-01/19-02/16, urbroj: 376-06-1-19-2, od 31.05.2019.)
- Dopis Hep-a (broj: 2-22/02-208/19NM/ILT, od 14.06.2019.)
- Dopis Hrvatskih cesta (klasa: 350-02/19-02/18, urbroj: 345-200-210-211/516-19-02/DB, od 19.06.2019.)
- Dopis Hrvatskih voda (klasa: 325-01/19-01/0000458, urbroj: 374-23-2-19-2, od 07.06.2019.)
- Dopis HŽ Infrastrukture (broj: 4603; 1.3.1.SB, od 27.05.2019.)
- Dopis Ministarstva kulture (klasa: 612-08/19-10/0218, urbroj: 532-04-02-12/5-19-02, od 28.05.2019.)
- Dopis Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije (klasa: 350-05/19-01/1, urbroj: 538-06-1-2/413-19-49, od 27.05.2019.)
- Dopis Ministarstva turizma (klasa: 350-01/19-01/6, urbroj: 529-04-01-03/1-19-2, od 28.05.2019.)
- Dopis Ministarstva obrane (klasa: 350-01/19-01/3, urbroj: 512M3-020201-19, od 10.06.2019.)
- Dopis Ministarstva zaštite okoliša i energetike (klasa: 612-07/19-29/08, urbroj: 427-13-3-19-2, od 30.05.2019.)
- Dopis Ministarstva zaštite okoliša i energetike (klasa: 612-07/19-70/22, urbroj: 517-05-2-3-19-2, od 30.05.2019.)
- Dopis od Plinacro d.o.o. (klasa PL-19/1753, urbroj: R/IP-19-2, od 29.05.2019.)
- Dopis zavoda za prostorno uređenje Ličko-senjske županije (klasa: 350-01/19-01/03, urbroj: 2125/64-19-02, od 27.06.2019.)
- Dopis zavoda za prostorno uređenje Ličko-senjske županije (klasa: 350-01/19-01/03, urbroj: 2125/64-19-03, od 02.07.2019.)
- Dopis Županijske uprave za ceste (klasa: 350-01/19-01/04, urbroj: 2125/1-09/19-02-2, od 24.05.2019.)

- mail od INA d.d. od 27.05.2019.
- mail od Državnog zavoda za statistiku od 30.05.2019.
- mail od USLUGA d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju od 07.06.2019.

VI. POPIS KARTOGRAFSKIH I TABLIČNIH PRIKAZA

1. Kartogrami

Kartogram 1.	Položaj grada u Ličko-senjskoj županiji	11
Kartogram 2.	Raspored izrađenih i planiranih urbanističkih planova uređenja	13
Kartogram 3.	Struktura postojeće namjene površina iz važećeg PPUG	16
Kartogram 4.	Sustav naselja u Gradu Gospiću	17
Kartogram 5.	Raspored izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema važećem PPUG	20
Kartogram 6.	Raspored poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta iz važećeg PPUG	23
Kartogram 7.	Posebna namjena	25
Kartogram 8.	Prikaz prometa	27
Kartogram 9.	Prikaz javnih elektroničkih komunikacija i pošta	29
Kartogram 10.	Prikaz energetskeg sustava	30
Kartogram 11.	Prikaz vodoopskrbe	32
Kartogram 12.	Prikaz odvodnje otpadnih voda	33
Kartogram 13.	Prikaz uređenja voda i vodotoka, melioracijska odvodnja	34
Kartogram 14.	Prikaz lokacija reciklažnih dvorišta i građevina za obradu otpada	35
Kartogram 15.	Zaštita prostora	38
Kartogram 16.	Stanje minski sumnjivih područja Grada Gospića	43
Kartogram 17.	Kulturna baština	59

2. Tablice

Tablica 1.	Popis naselja Grada Gospića 2017. godine	7
Tablica 2.	Broj i popis izrađenih prostornih planova užeg područja	12
Tablica 3.	Planirana namjena i korištenje površina 2020. godine	14
Tablica 4.	Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista u Gradu 2017. i 2018. godine	18
Tablica 5.	Struktura površina gospodarske namjene – proizvodne i poslovne po naseljima	19
Tablica 6.	Struktura površina ugostiteljsko-turističke namjene po naseljima	21
Tablica 7.	Struktura površina športsko-rekreacijske namjene po naseljima	21
Tablica 8.	Struktura površina poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta	22
Tablica 9.	Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama (1. lipnja 2003.)	23
Tablica 10.	Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem (1. lipnja 2003.)	24
Tablica 11.	Struktura površina za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina	24
Tablica 12.	Površine posebne namjene	25
Tablica 13.	Broj postojećih baznih postaja	28
Tablica 14.	Količine ukupno odloženog otpada na odlagalištu Rakitovac u Gospiću u razdoblju od 2014. do 2015. godine u tonama	36
Tablica 15.	Lokacije divljih odlagališta	36
Tablica 16.	Stanovništvo po naseljima	44
Tablica 17.	Kućanstva po naseljima	45
Tablica 18.	Ekonomski razvoj	47
Tablica 19.	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	47
Tablica 20.	Površina naselja i građevinska područja	49
Tablica 21.	Izdvojena građevinska područja i ostale površine	50
Tablica 22.	Iskaz kategoriziranih cestovnih prometnica	51
Tablica 23.	Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti i naponskoj razini	51
Tablica 24.	Duljine i udjeli plinovoda prema vrsti	52
Tablica 25.	Zastupljenost poljoprivrednih površina	52
Tablica 26.	Zastupljenost šumskih površina	52

Tablica 27.	Zastupljenost poljoprivrednih i šumskih površina	53
Tablica 28.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	53
Tablica 29.	Zaštićena područja	53
Tablica 30.	Područja ekološke mreže RH (EU Ekološke mreže Natura 2000)	54
Tablica 31.	Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	54
Tablica 32.	Popis preventivno zaštićenih kulturnih dobara	55
Tablica 33.	Popis arheološke baštine	55
Tablica 34.	Popis povijesnih graditeljskih cjelina, sklopova i građevina	56
Tablica 35.	Popis memorijalne i etnološke baštine	58
Tablica 36.	Broj donesenih prostornih planova te izmjena i dopuna prostornih planova	59

Akteracija d.o.o., Zagreb